

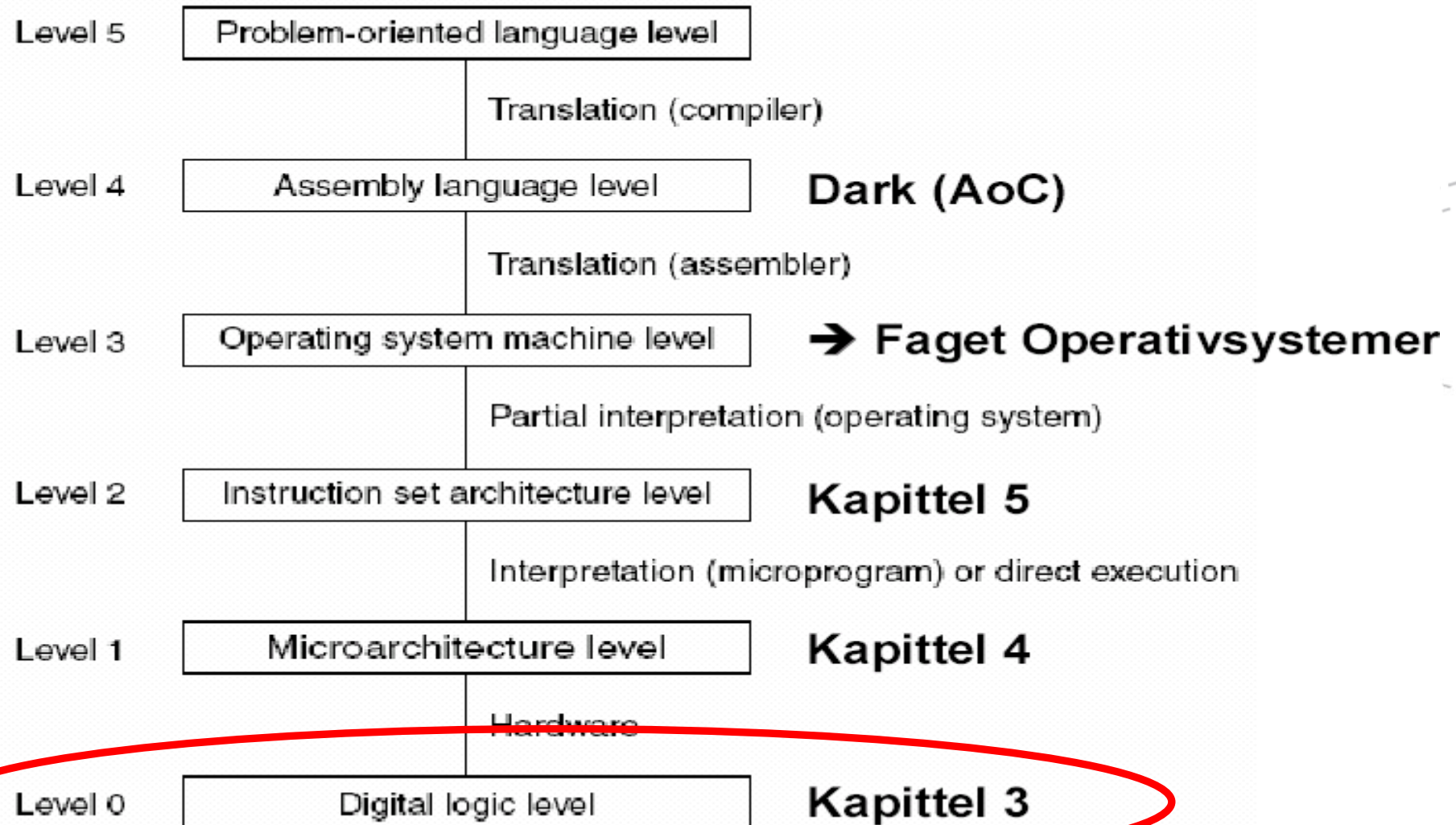
1

Spørjetime 2008

Spørsmål (botn opp)

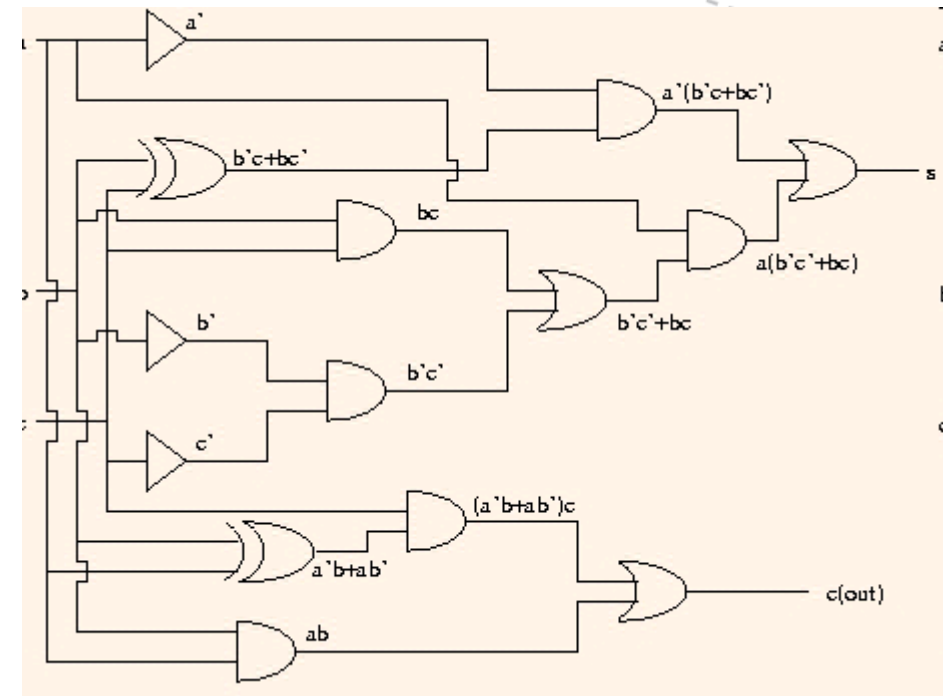
- Fulladder, halvadder etc
- Avbrudahandtering 1
- Adressedekoding
- Generelle I/O-berekingar (rekne klokke antal bit)
- DMA
- Arbitrering
- IJVM (litt om alt)
- IJVM-mikroprogramm (som mange har forstått, eksamensrelevant)
- IJVM-implemetasjonar
- Samleband
- Avbrudahandtering 2
- CISC-RISC
- Addresseringsmodi
- Superscalareprosessorar
- Minne i SIMD og MIMD
- Big endian/little endian

Kapittel 3: Digital logic level

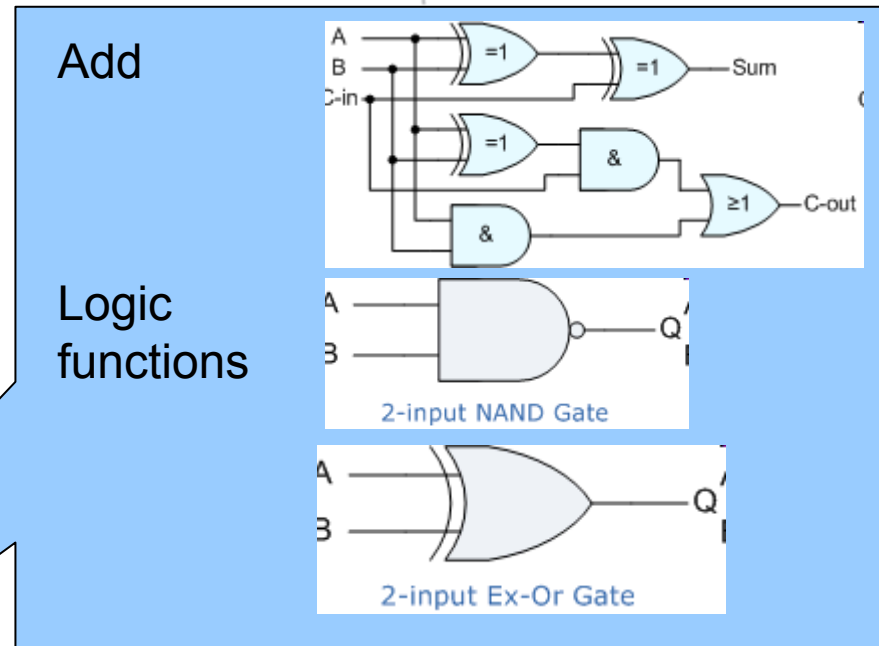
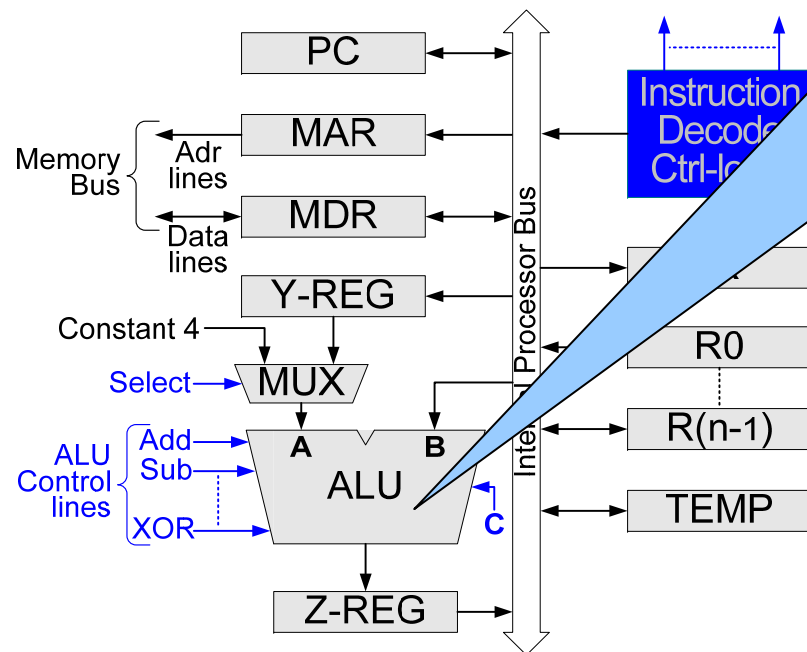
Nivå 0: Digtalekretsar

- Fundamentale komponentar
 - AND, OR, NOT, NAND, NOR XOR porter
 - D-vipper for lagring av eit bit
- Samansette komponentar
 - Aritmetiske kretsar –
 - adderere, skiftere, ...
 - Dekodere
 - Multiplekser
 - Registre
 - 8, 16, 32, 64 vipper

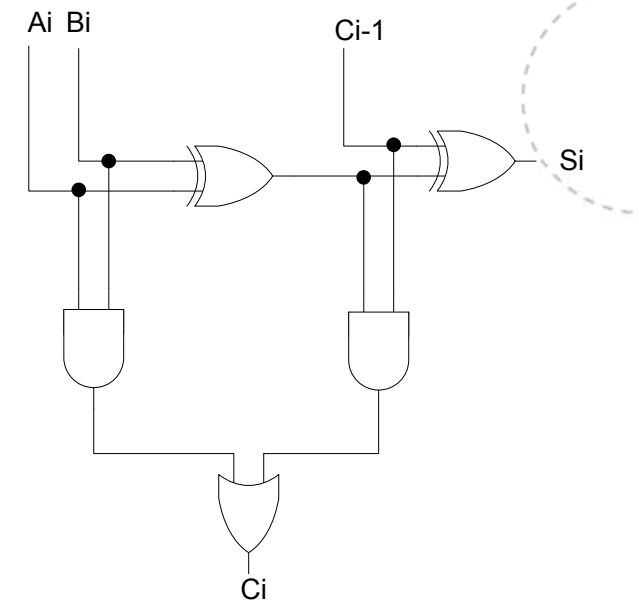
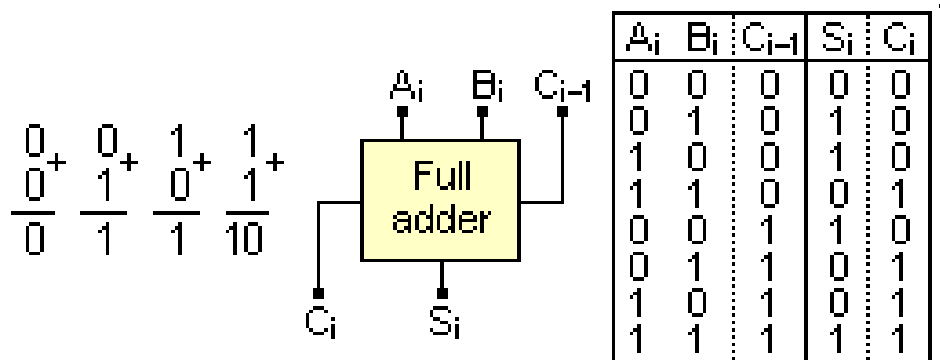
Digital logic level

- Kva og korleis

Kort repetisjon 3.0 -> 3.3.4

- Kan lage kombinatoriske kretsar
 - Kretsar uten klokke eller sekvensielle egenskaper
 - Decoders
 - Encoders
 - Multiplexers
 - Demultiplexers
 - **Binary Adders**
 - Binary Subtractors
- Eksempel kretsar: Full adder

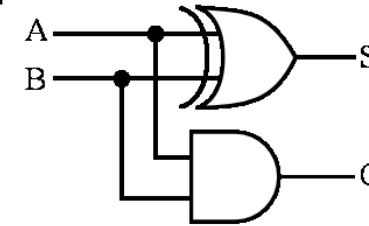
- Halvadder

- Adderar 1 bit nummer A og B, svar: S og mente
 - $A + B = S$
 - $0 + 0 = 0$
 - $0 + 1 = 1$
 - $1 + 0 = 1$
 - $1 + 1 = 0$
- Carry mente bit (C)
 - $1 + 1 = 1$
 - $0 + DC = 0$
 - $DC + 0 = 0$

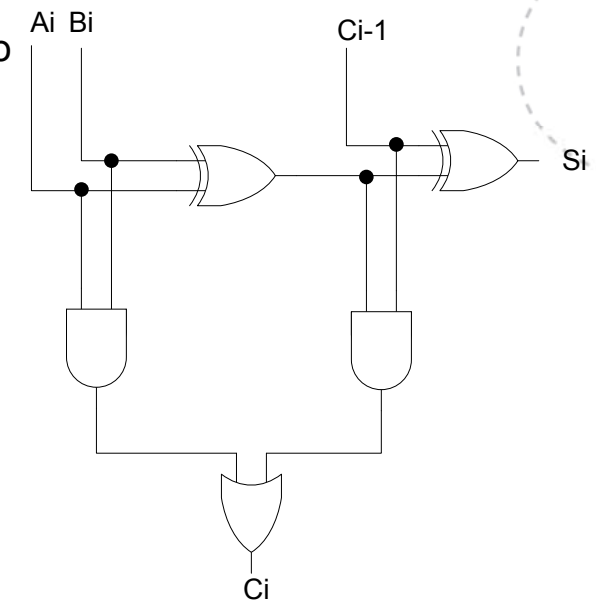
- Fulladder

- Adderar 1 bit nummer A og B med mente C_i , svar: S og mente ut C_o
 - $A + B + C_i = S$ og C_o
 - $0 + 0 + 0 = 0$ og 0
 - $0 + 0 + 1 = 1$ og 0
 - $0 + 1 + 0 = 1$ og 0
 - $0 + 1 + 1 = 0$ og 1
 - $1 + 0 + 0 = 1$ og 0
 - $1 + 0 + 1 = 0$ og 1
 - $1 + 1 + 0 = 0$ og 1
 - $1 + 1 + 1 = 1$ og 1

- Eksempel kretsar: Halvadder adder

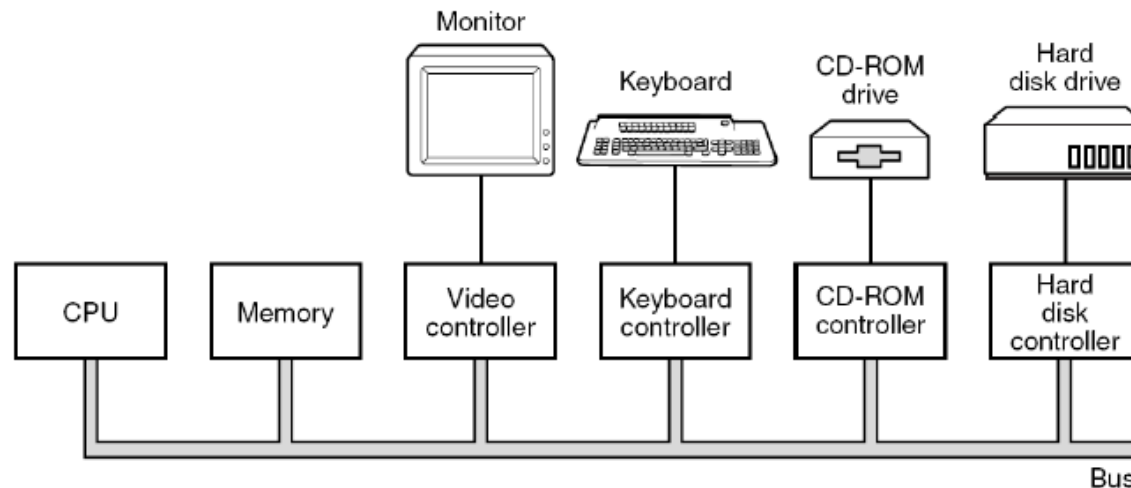

- Eksempel kretsar: Fulladder

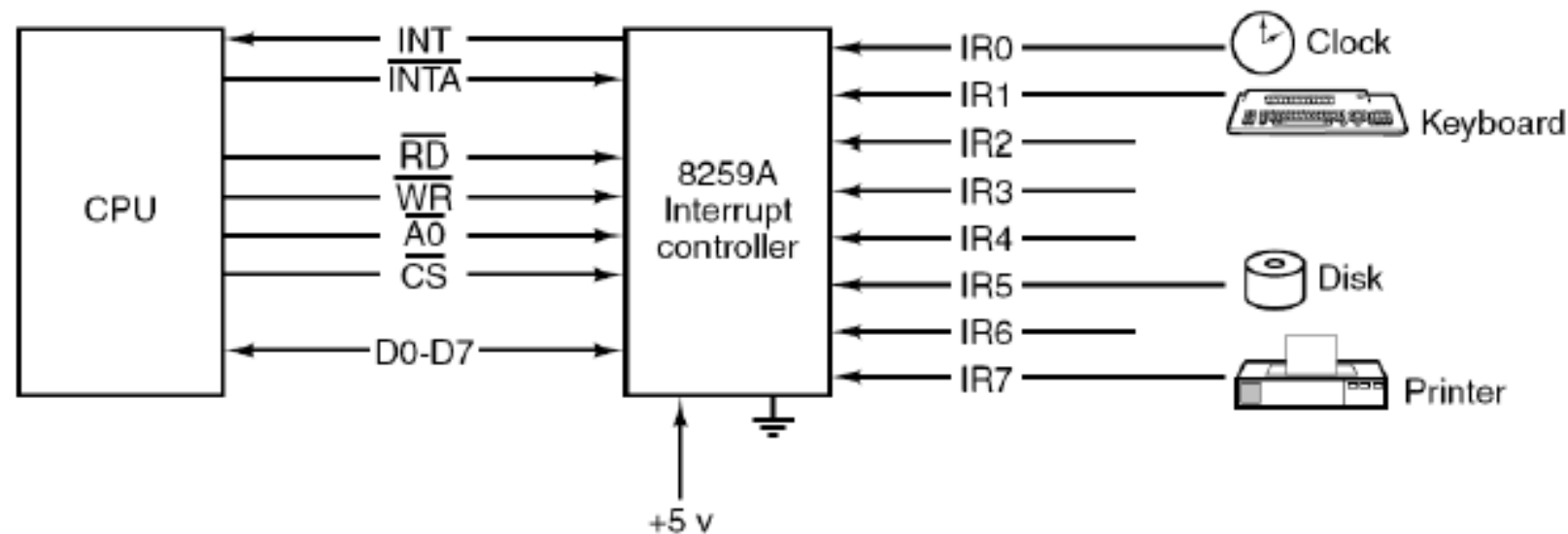
Polling, avbrudd og DMA

- Polling (Programstyrt I/O)
 - Prosessor sjekkar om externeinheit har data klar (*er det trykt på ein tast?*)
- Interrupt (Avbrudd)
 - Externeinheit seier frå når data er klar (*det er trykt på ein tast*)
- Direct Memory Access
 - Kontroller overfører direkte til/fra hovedlager
 - Prosessor tar seg kun av oppstart av overføring
 - Prosessor kan dermed gjøre noko anna imens

Busser og avbrudd

- Avbruddskontroller velger hvis flere avbrudd kommer samtidig og aktiverer INT
- Når INTA blir aktivert, overfører nummer på enhet
- Prosessor bruker nummer til å finne adresse til avbruddsrutine (via "interrupt vector")

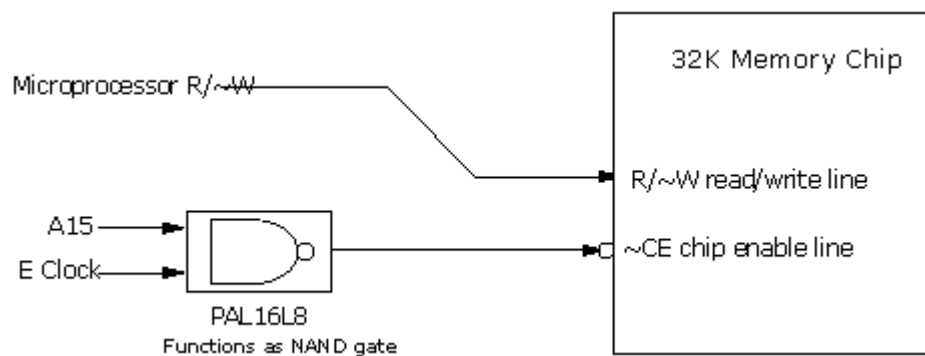

Adresse dekoding

- Minnekart
 - Kva ligg på kva minne adresse
 - Kan då aksesera einheitlar ved å lese/skrive til minne adresser

Adresse dekoding

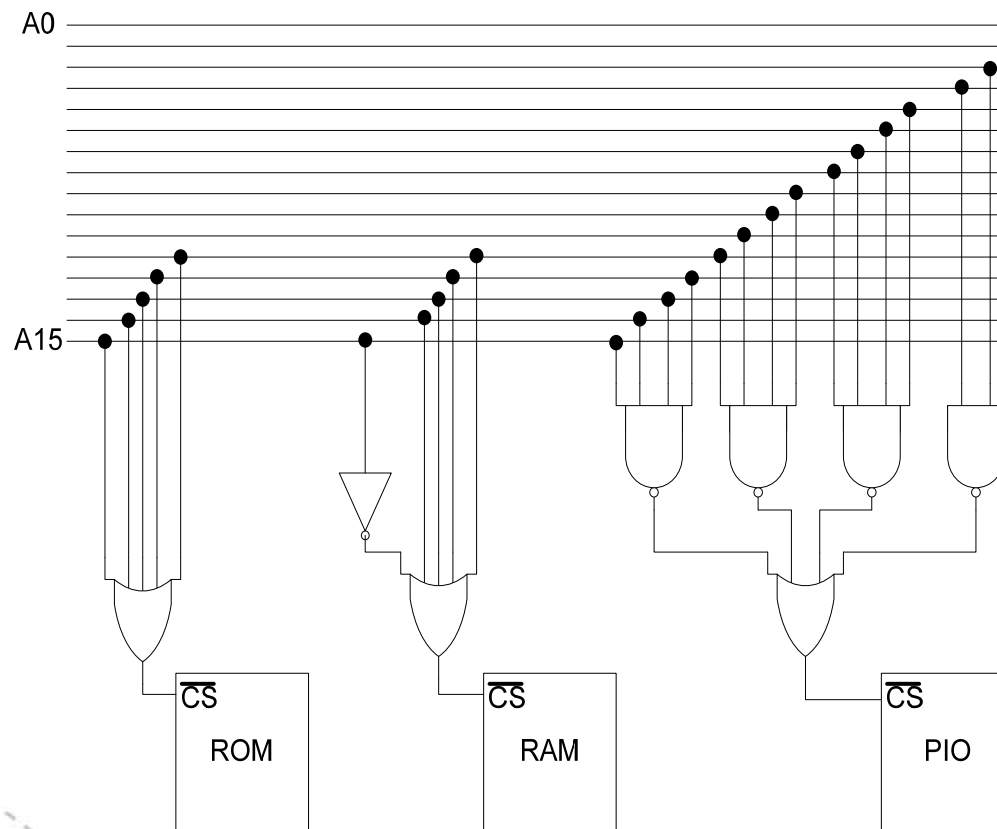
- Dekoding
 - Gi ein einheit eller eit minne område ei adresse
 - Brukar adresselinjer og dekodar for ei bestemt adresse eller adresse område

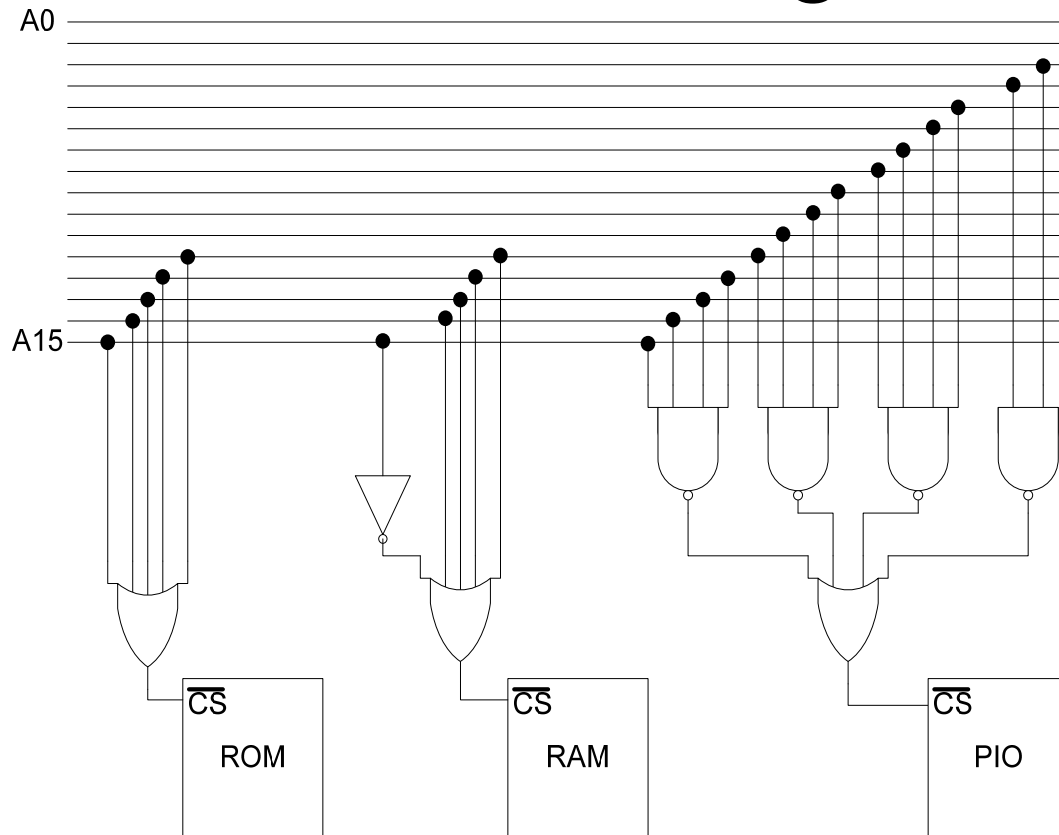
- Når:
 - A15 = "1"
 - E Clock = "1"
 - \sim CE er då = "0" og aktiv Minnebrikken er valgt
 - R/W bestemmer om det skal lesast eller skrivast

Adresse dekoding

- Dekoding
 - 3 einheitar ROM, RAM og PIO skal adresse mappast
 - Kvar har eit adresseområde

Adresse dekodning finne adr. område

ROM:

Dekod: 0000 0XXX XXXX XXXX

Høg: 0000 0111 1111 1111

0 7 F F

Låg: 0000 0000 0000 0000

0 0 0 0

RAM:

Dekod: 1000 0XXX XXXX XXXX

Høg: 8 7 F F

Låg: 8 0 0 0

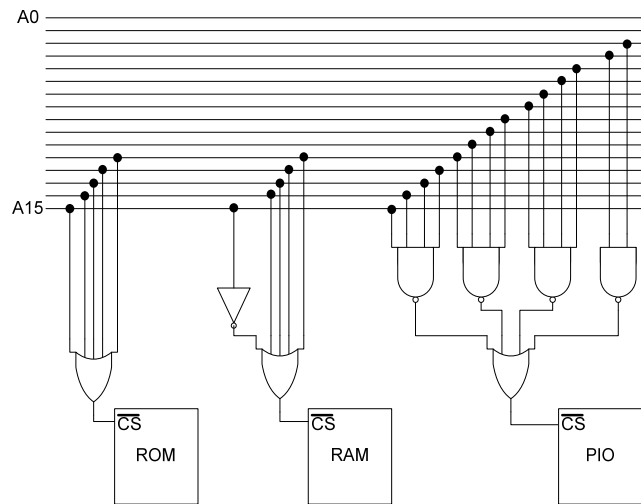
PIO:

Dekod: 1111 1111 1111 11XX

Høg: F F F F

Låg: F F F C

Adresse dekodning lage adr. kart

PIO:

Dekod: 1111 1111 1111 11XX

Høg: F F F F

Låg: F F F C

RAM:

Dekod: 1000 0XXX XXXX XXXX

Høg: 8 7 F F

Låg: 8 0 0 0

ROM:

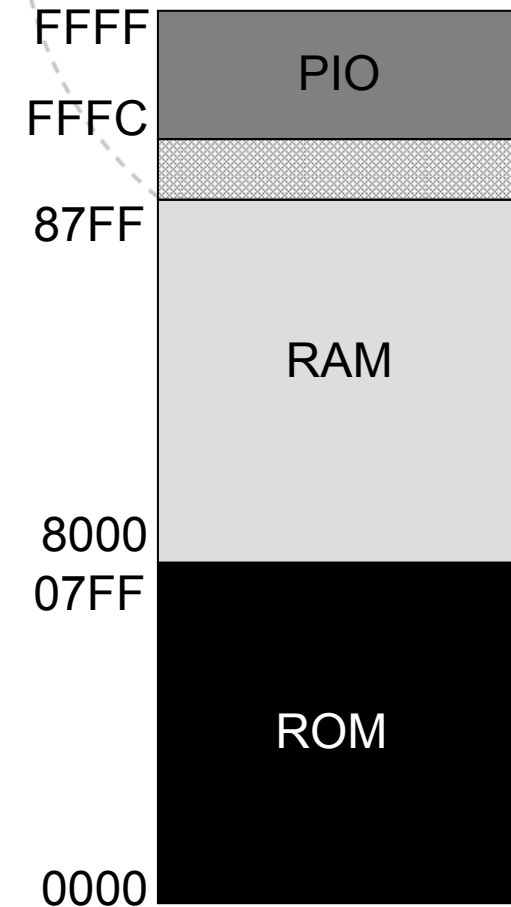
Dekod: 0000 0XXX XXXX XXXX

Høg: 0000 0111 1111 1111

0 7 F F

Låg: 0000 0000 0000 0000

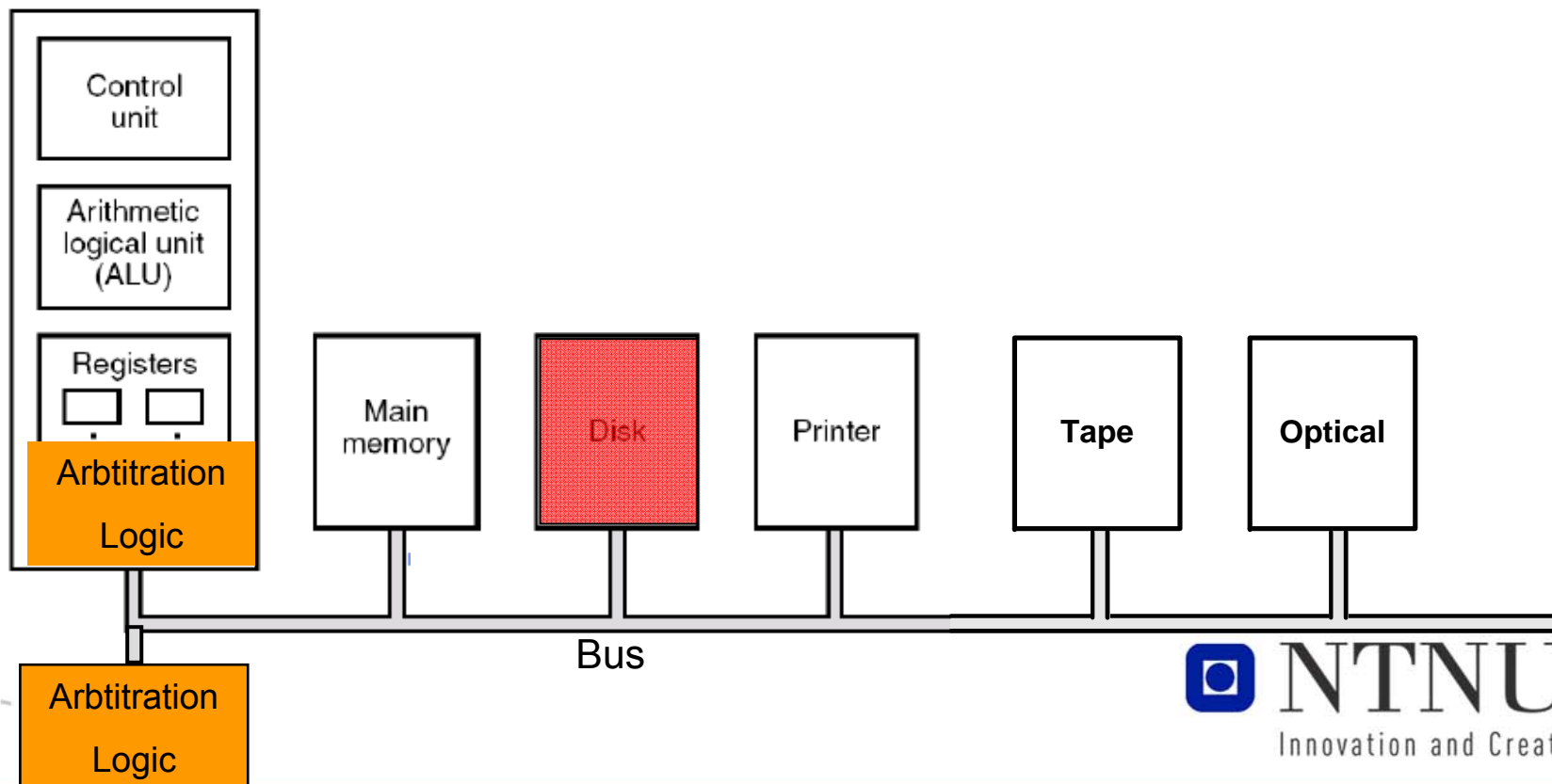
0 0 0 0

Arbitrering: Kven kontrollerar bussen

- Må ha logikk for buss arbitrering
 - Internt i CPU
 - Ekstern arbitreringseinheit

Central processing unit (CPU)

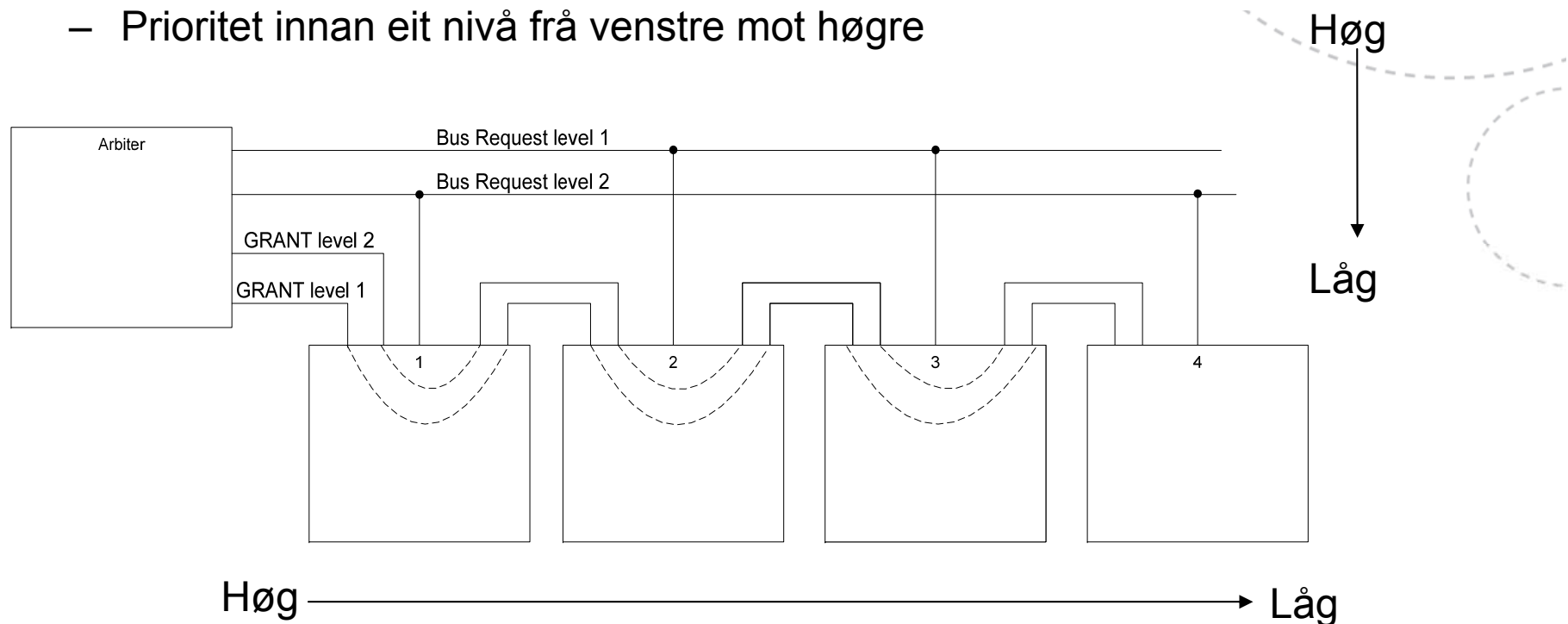

Arbitrering: To typer

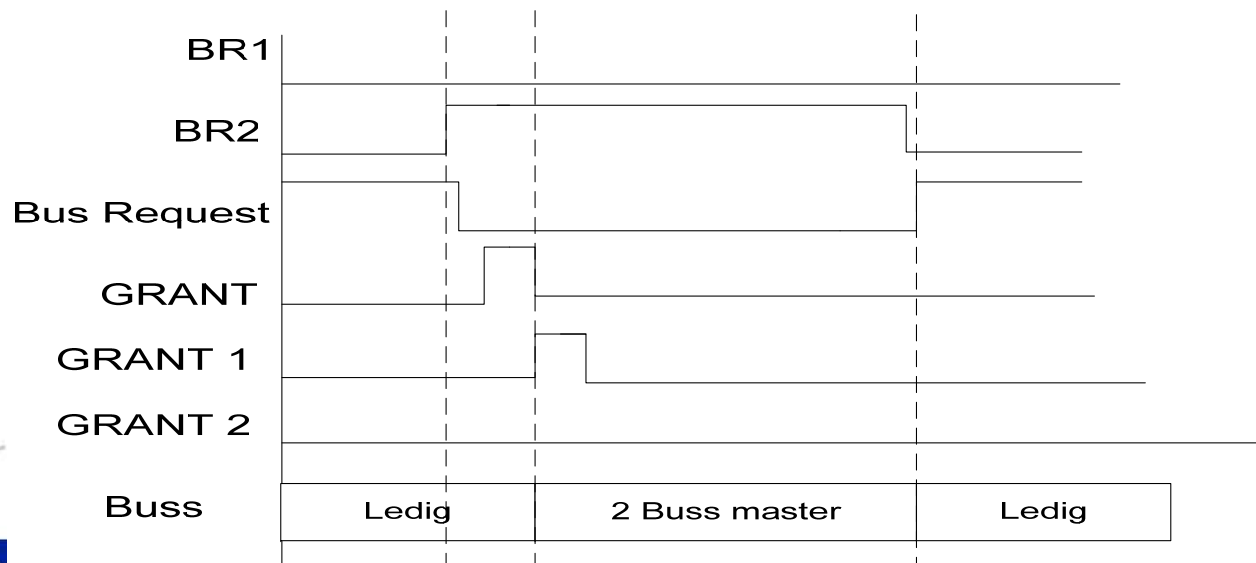
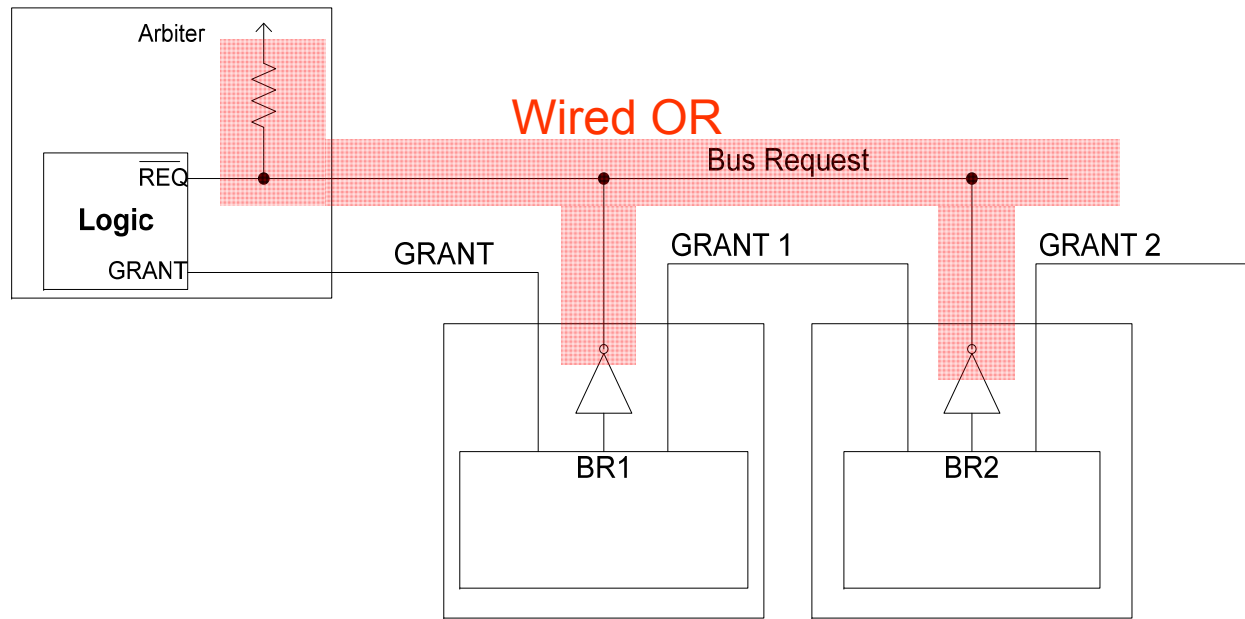
- Sentralisert arbitrering
 - Eigen sentral arbitreringseining
 - Bestemt sentralt kven som får bussen ved samtidig "request"
- Desentralisert arbitrering
 - Einingane "forhandlar" om bussen
 - Ofte fleire busslinjer
 - Ingen sentral arbitreringslogikk

Sentralisert arbitrering: Detaljar

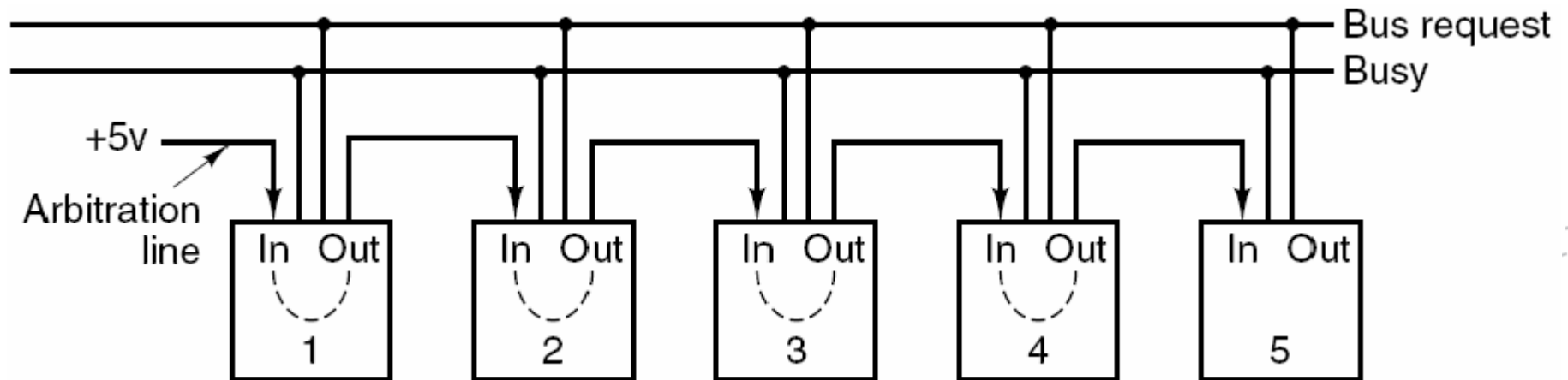
- Fleire nivå
 - To prioritetsnivå level 1 og level 2
 - Level 1 høgare enn level 2
 - Prioritet innan eit nivå frå venstre mot høgre

Sentralisert arbitrering: Detaljar

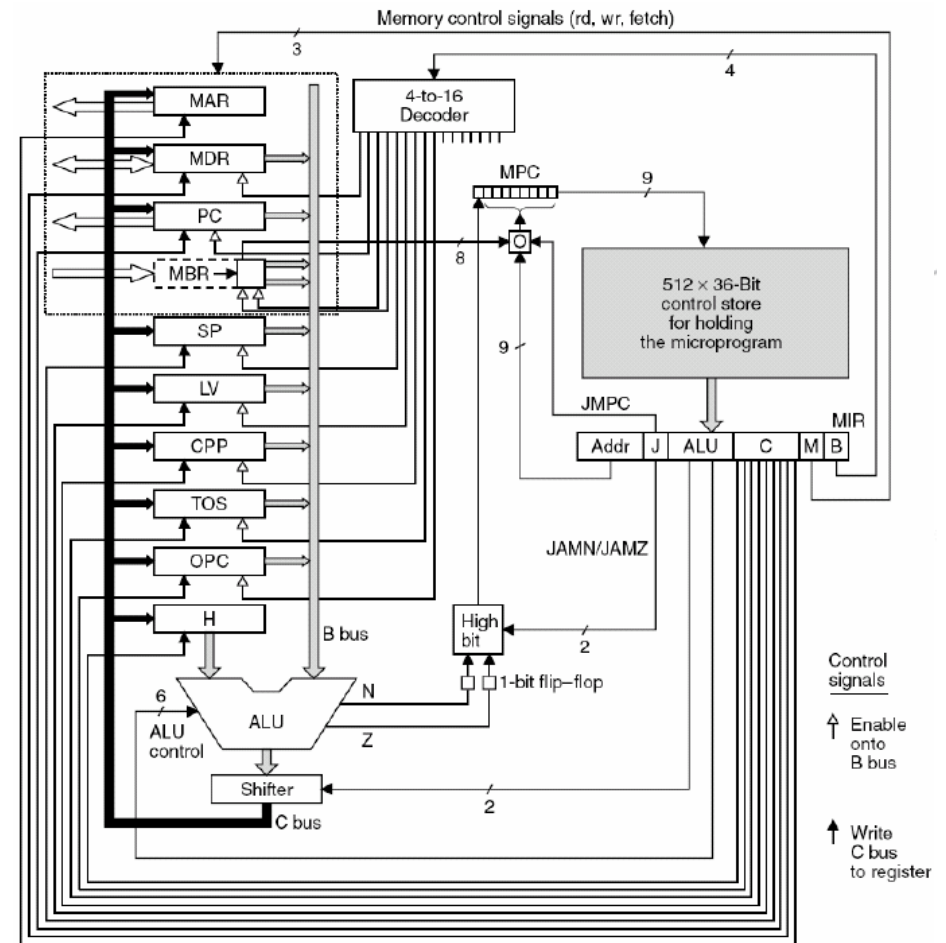
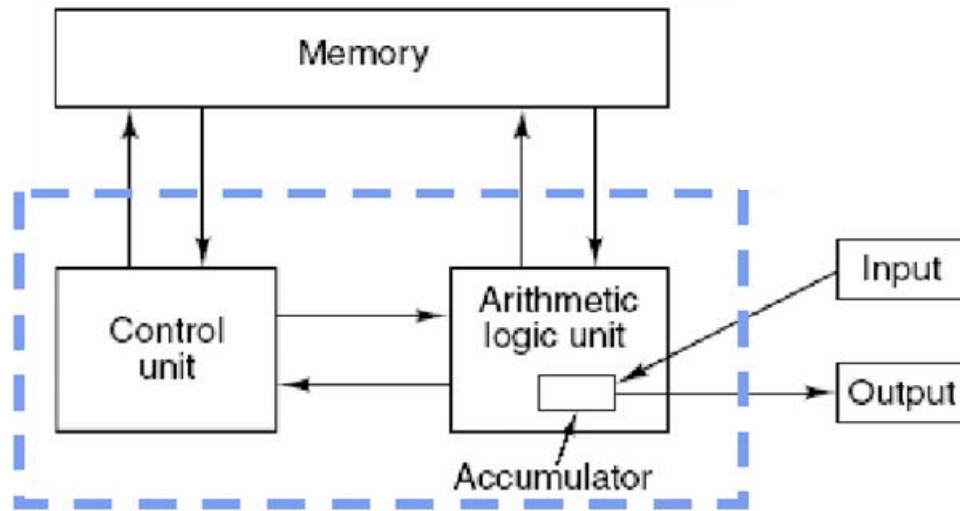
Desentralisert arbitrering

- Ingen sentral arbirer
 - Tilgang bestemt av "Busy" og "Arbitration line"
 - Ikkje naudsynt med sentral logikk for arbitrering
- Signal
 - Bus request: wiered_OR
 - Busy: Styr av den som er buss "master"
 - Arbitration line: Daisy chained

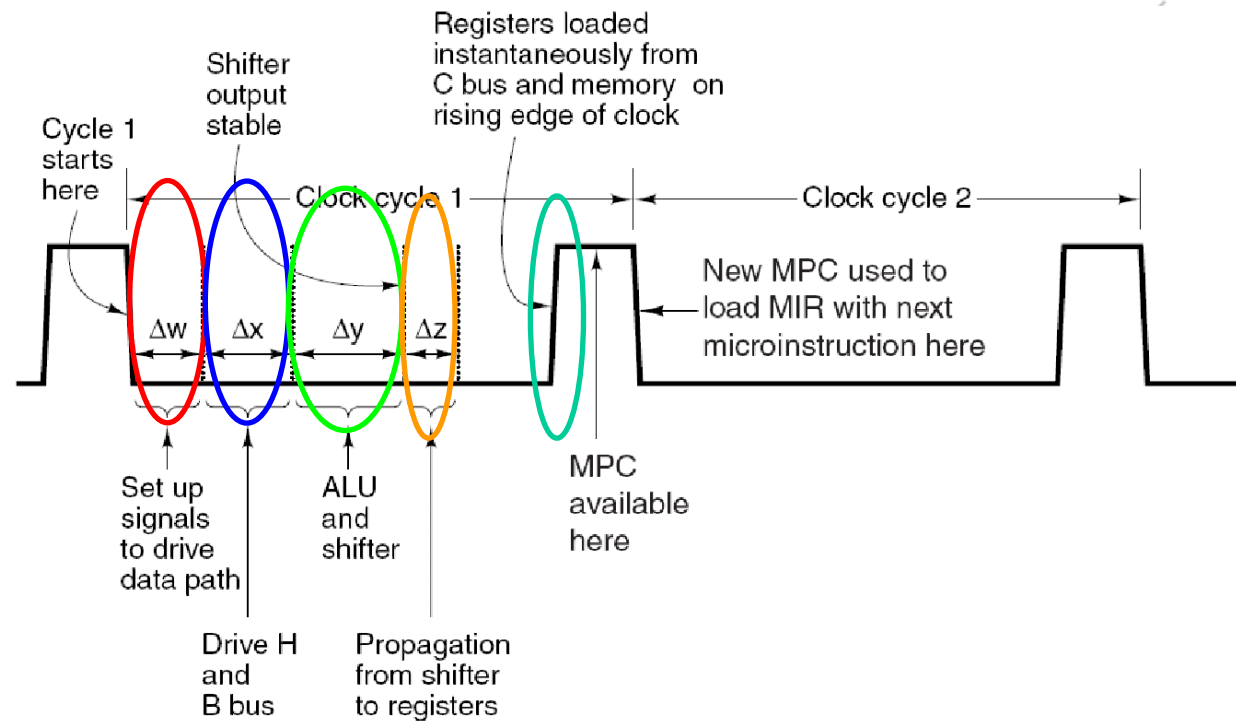
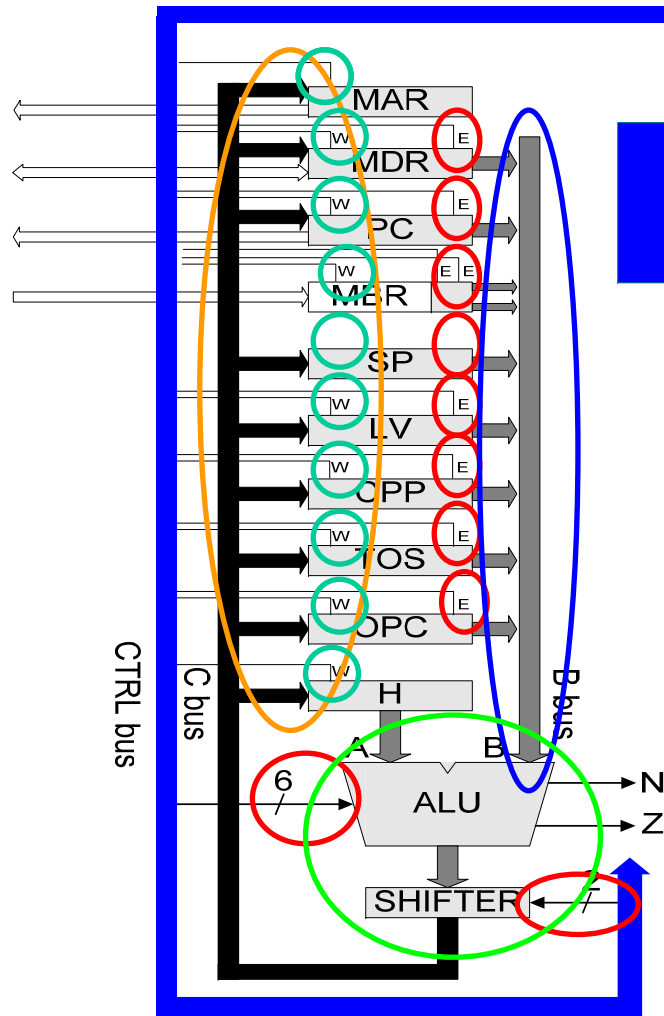
IJVM: Generell datamaskin

Von Neumann-arkitektur

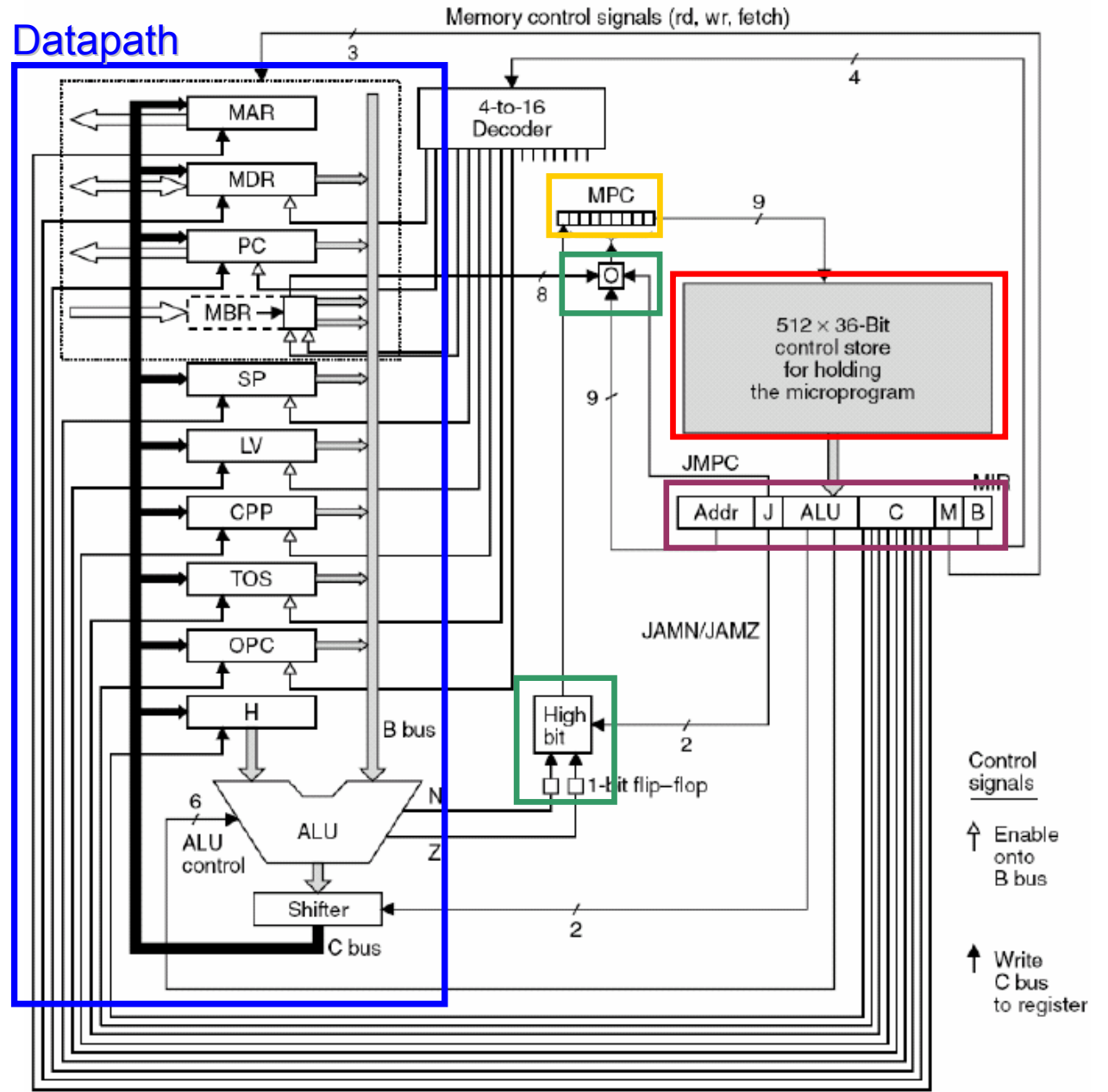
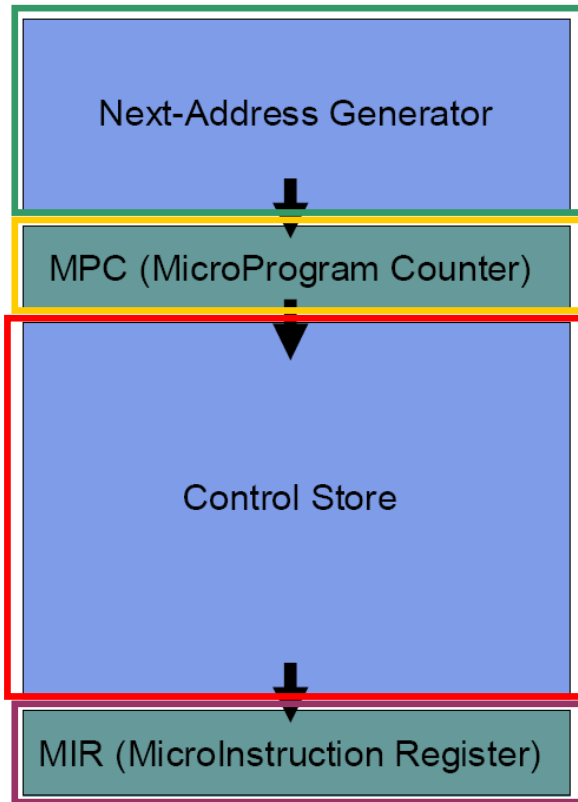

Utføre instruksjon

- Set opp kontrollsignal (Δw)
- Registerverdi til B bus (Δx)
- ALU og Shifter forsinkelse (Δy)
- Forsinkelse på C bus til register (Δz)
- Last register

IJVM

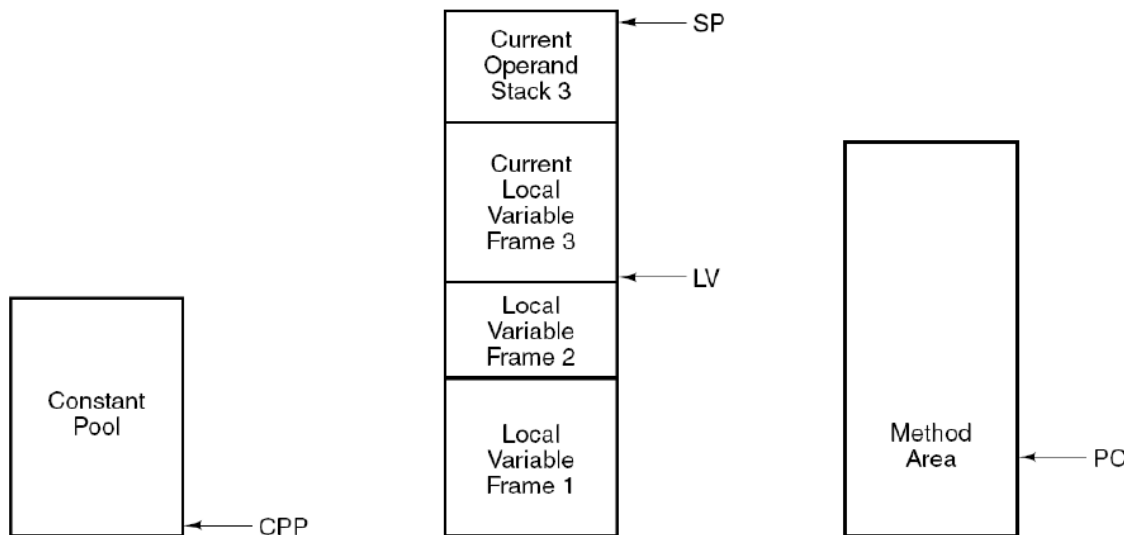
Innovation and Creativity

IJVM: MicArch vs Instruction Set Architecture

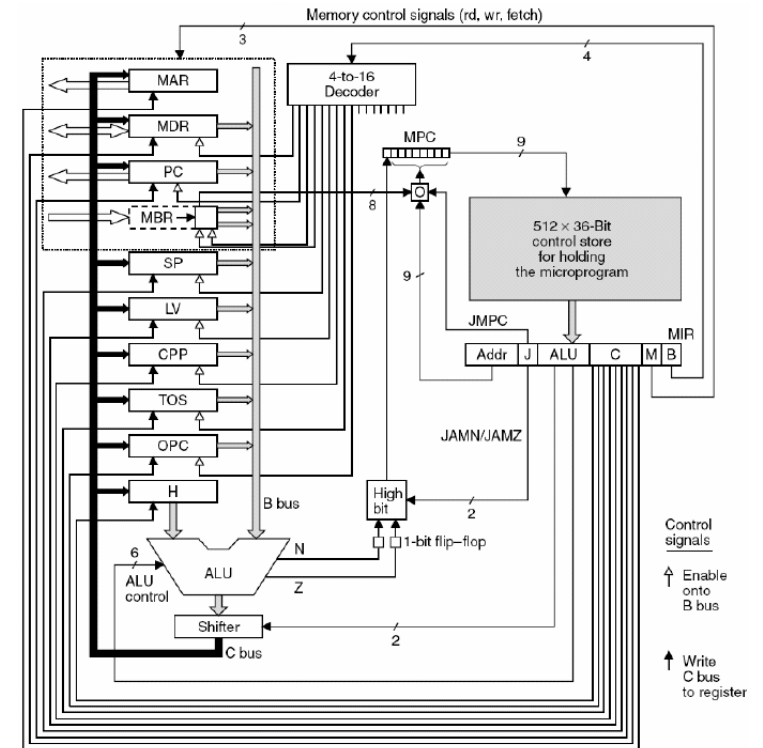
- Instruksjonsset

Hex	Mnemonic	Meaning
0x10	BIPUSH byte	Push byte onto stack
0x15	ILOAD varnum	Push local variable onto stack
0x13	LDC_W index	Push constant from constant pool onto stack
0x57	POP	Delete word on top of stack
0x36	ISTORE varnum	Pop word from stack and store in local var.
0x59	DUP	Copy top word on stack and push onto stack
0x5F	SWAP	Swap the two top words on the stack

- Minnemodell

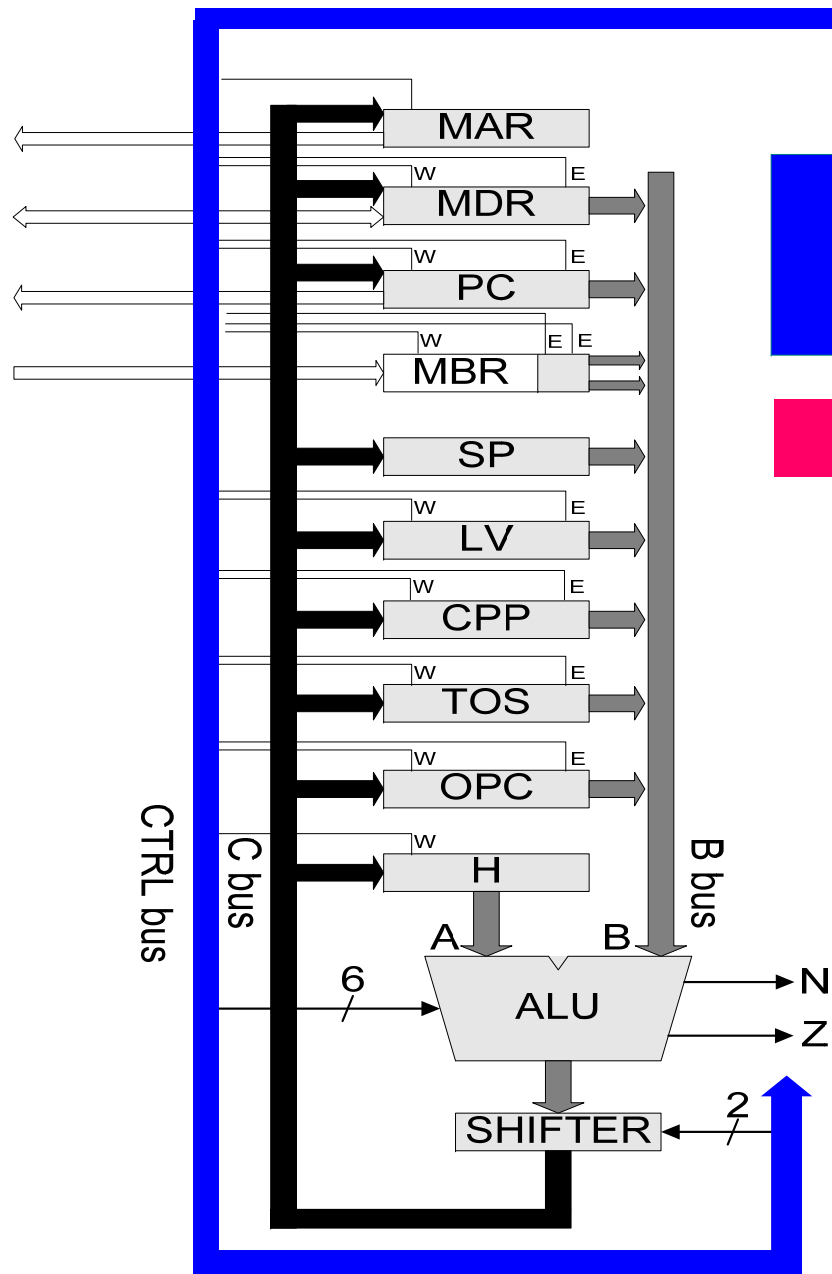

- Micro Arkitektur

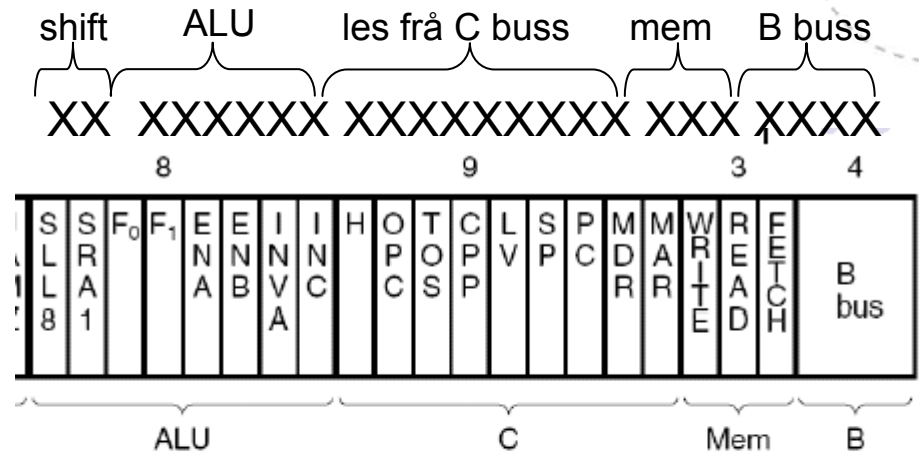
Lita oppgave 1:

F ₀	F ₁	ENA	ENB	INVA	INC	Function
0	1	1	0	0	0	A
0	1	0	1	0	0	B
0	1	1	0	1	0	\bar{A}
1	0	1	1	0	0	B
1	1	1	1	0	0	A + B
1	1	1	1	0	1	A + B + 1
1	1	1	0	0	1	A + 1
1	1	0	1	0	1	B + 1
1	1	1	1	1	1	B - A
1	1	0	1	1	0	B - 1
1	1	1	0	1	1	-A
0	0	1	1	0	0	A AND B
0	1	1	1	0	0	A OR B
0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	1	0	-1

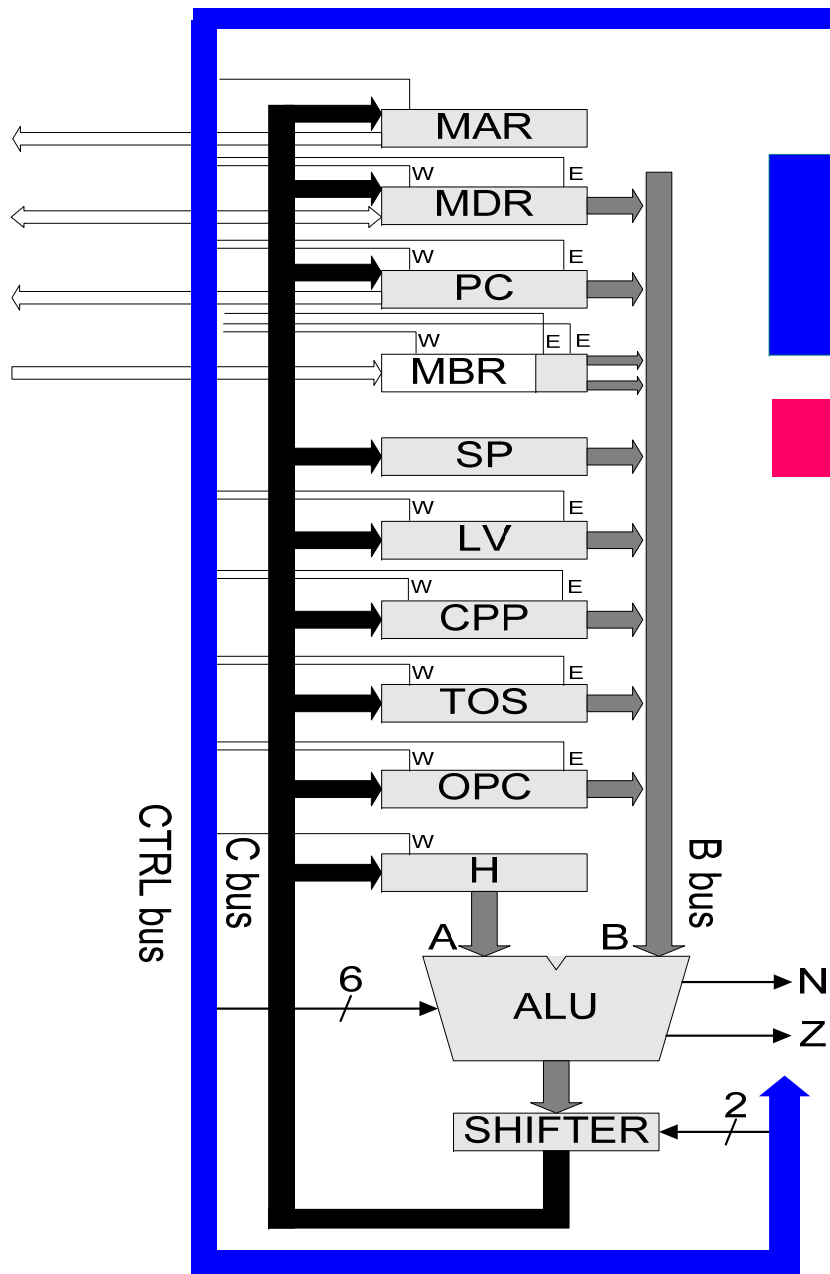
Styreeinheit
Instruction
Decode
Ctrl-logic

shift = SP + 1

- B bus registers**
- 0 = MDR
 - 1 = PC
 - 2 = MBR
 - 3 = MBRU
 - 4 = SP
 - 5 = LV
 - 6 = CPP
 - 7 = TOS
 - 8 = OPC
 - 9-15 none

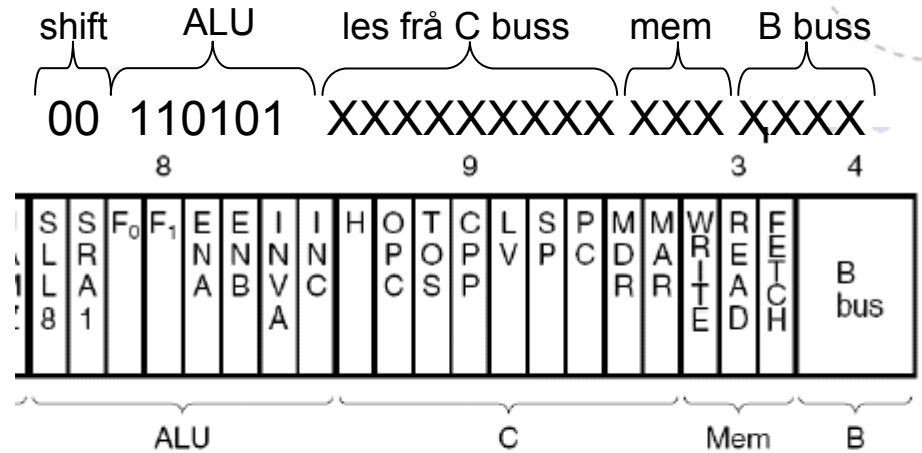
Svar lita oppgave

Styreeinheit
Instruction
Decode
Ctrl-logic

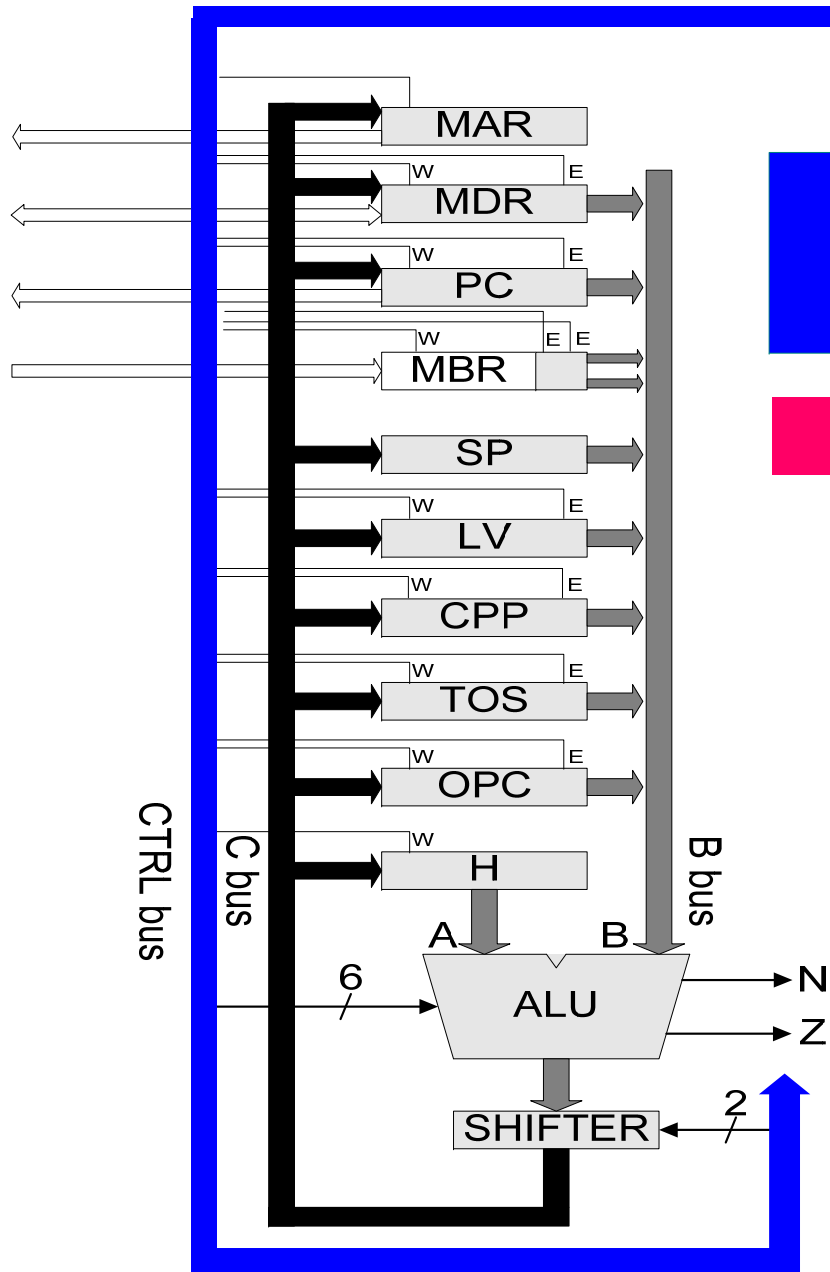
shift = SP + 1

F ₀	F ₁	ENA	ENB	INVA	INC	Function
0	1	1	0	0	0	A
0	1	0	1	0	0	B
0	1	1	0	1	0	\bar{A}
1	0	1	1	0	0	B
1	1	1	1	0	0	A + B
1	1	1	1	0	1	A + B + 1
1	1	1	0	0	1	A + 1
1	1	0	1	0	1	B + 1
1	1	1	1	1	1	B - A
1	1	0	1	1	0	B - 1
1	1	1	0	1	1	-A
0	0	1	1	0	0	A AND B
0	1	1	1	0	0	A OR B
0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	1	0	-1

- B bus registers**
- 0 = MDR
 - 1 = PC
 - 2 = MBR
 - 3 = MBRU
 - 4 = SP
 - 5 = LV
 - 6 = CPP
 - 7 = TOS
 - 8 = OPC
 - 9-15 none

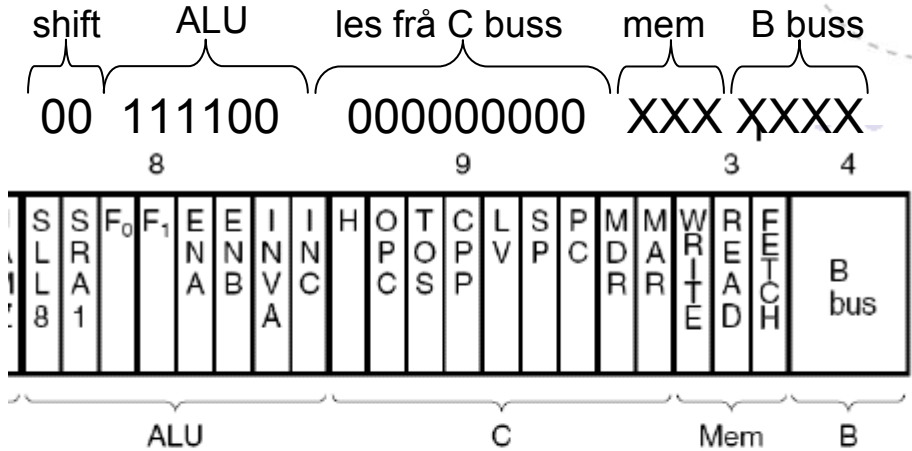
Svar lita oppgave

Styreeinheit
Instruction
Decode
Ctrl-logic

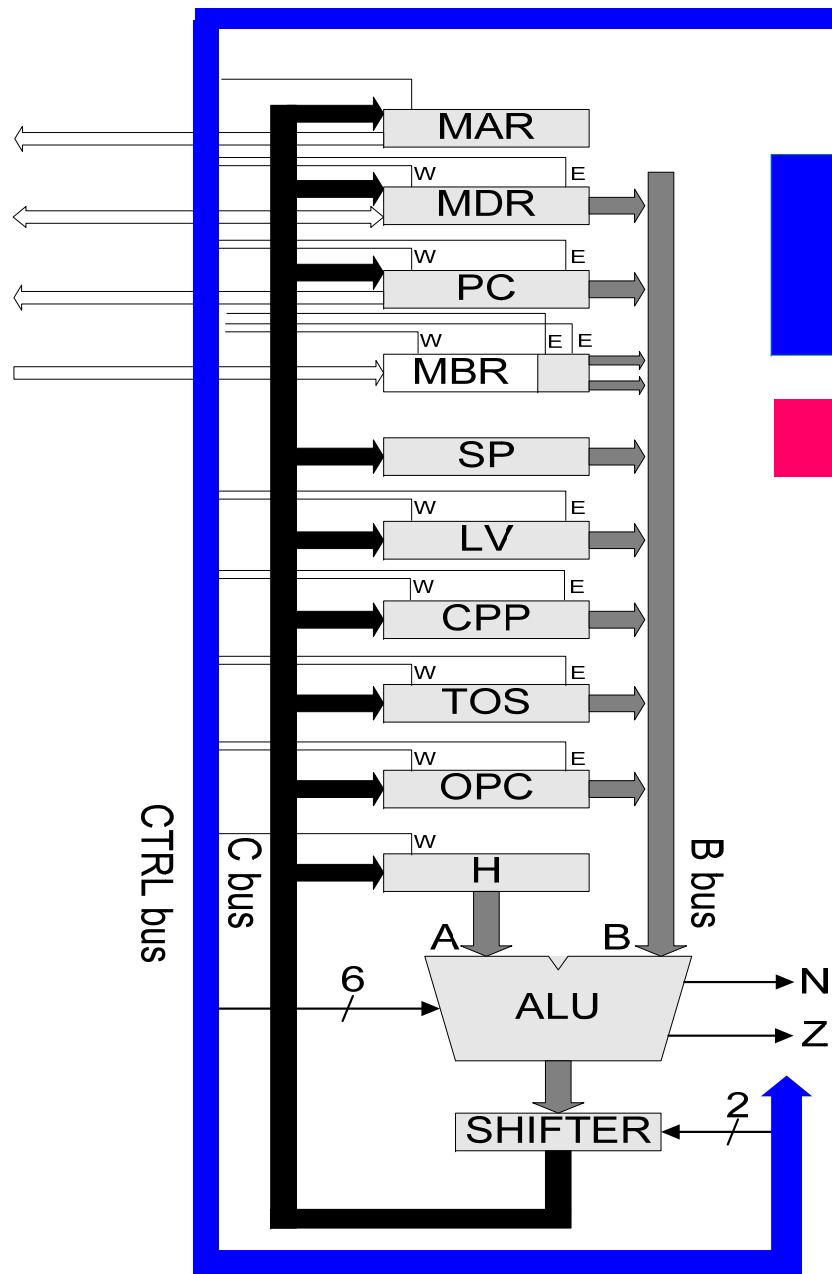
shift = SP + 1

F ₀	F ₁	ENA	ENB	INVA	INC	Function
0	1	1	0	0	0	A
0	1	0	1	0	0	B
0	1	1	0	1	0	\bar{A}
1	0	1	1	0	0	B
1	1	1	1	0	0	A + B
1	1	1	1	0	1	A + B + 1
1	1	1	0	0	1	A + 1
1	1	0	1	0	1	B + 1
1	1	1	1	1	1	B - A
1	1	0	1	1	0	B - 1
1	1	1	0	1	1	-A
0	0	1	1	0	0	A AND B
0	1	1	1	0	0	A OR B
0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	1	0	-1

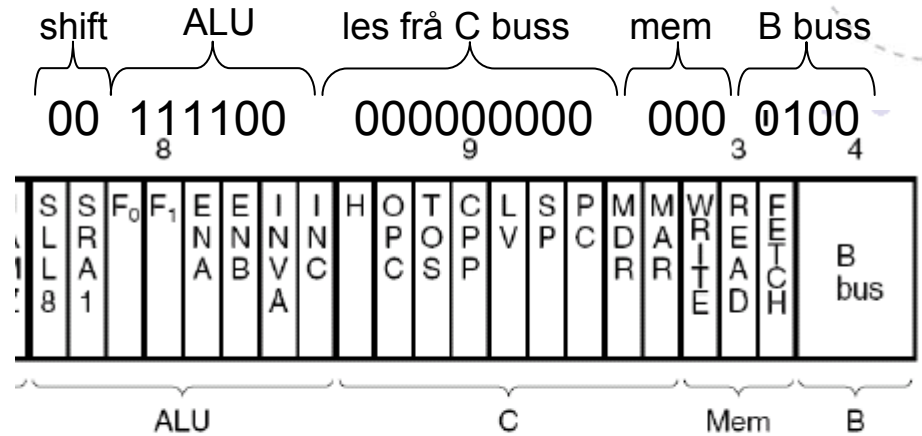

- B bus registers**
- 0 = MDR
 - 1 = PC
 - 2 = MBR
 - 3 = MBRU
 - 4 = SP
 - 5 = LV
 - 6 = CPP
 - 7 = TOS
 - 8 = OPC
 - 9-15 none

Svar lita oppgave

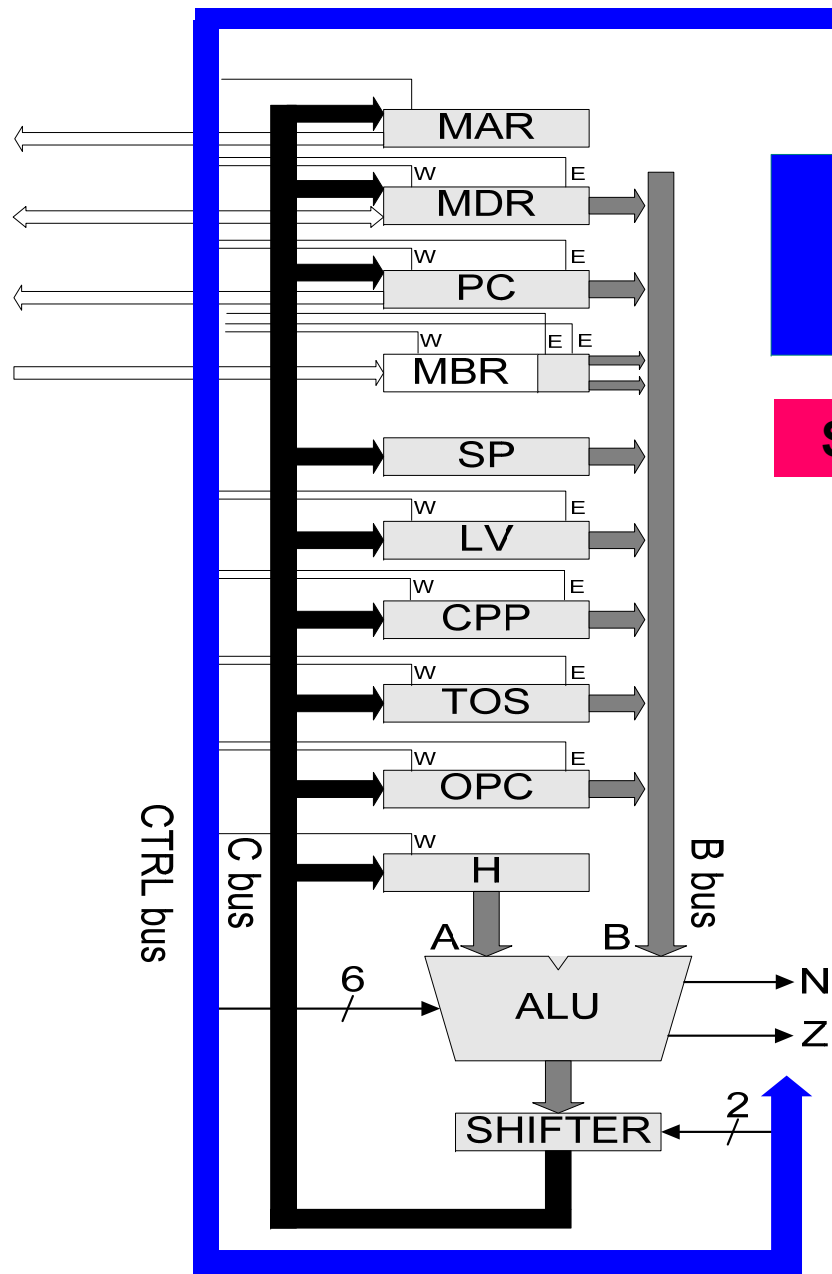

F ₀	F ₁	ENA	ENB	INVA	INC	Function
0	1	1	0	0	0	A
0	1	0	1	0	0	B
0	1	1	0	1	0	\bar{A}
1	0	1	1	0	0	B
1	1	1	1	0	0	A + B
1	1	1	1	0	1	A + B + 1
1	1	1	0	0	1	A + 1
1	1	0	1	0	1	B + 1
1	1	1	1	1	1	B - A
1	1	0	1	1	0	B - 1
1	1	1	0	1	1	-A
0	0	1	1	0	0	A AND B
0	1	1	1	0	0	A OR B
0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	1	0	-1

- B bus registers
- 0 = MDR
 - 1 = PC
 - 2 = MBR
 - 3 = MBRU
 - 4 = SP
 - 5 = LV
 - 6 = CPP
 - 7 = TOS
 - 8 = OPC
 - 9-15 none

Eksempel: 2 brukar B og C buss

Styreeinheit
 Instruction
 Decode
 Ctrl-logic

$SP = TOS + OPC$

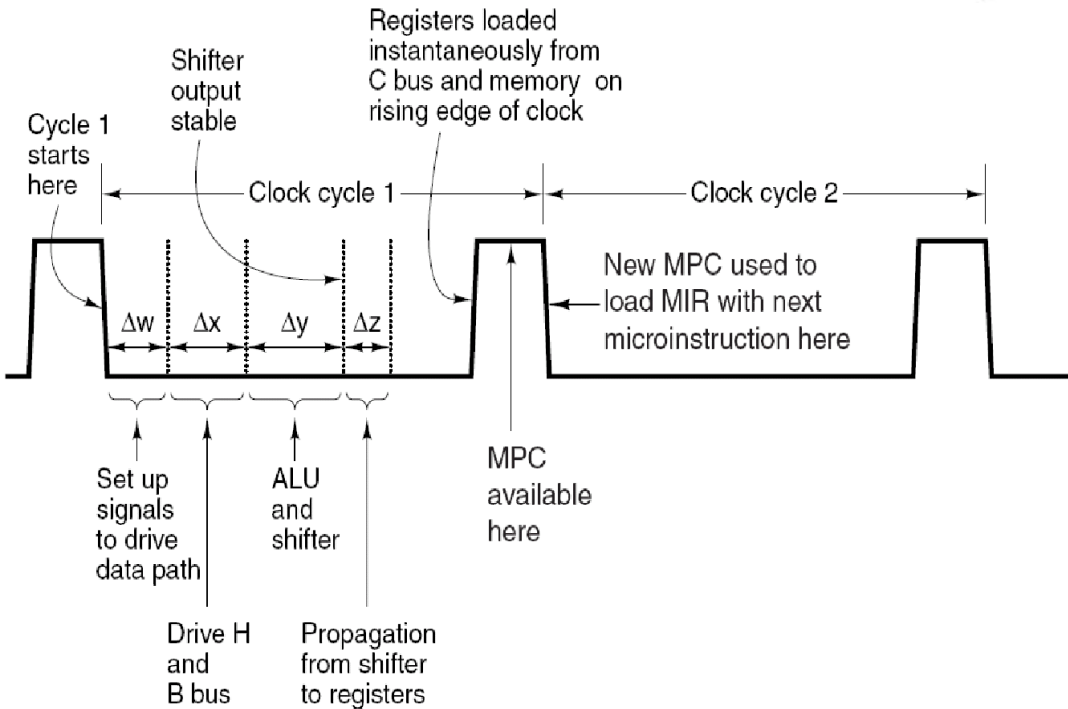
TOS eller OPC må fyrst i H-register: (velger TOS)

Instruksjon må då:

1: $H \leftarrow TOS$

2: $H + OPC, SP \leftarrow SHIFT$

To microinstruksjonar

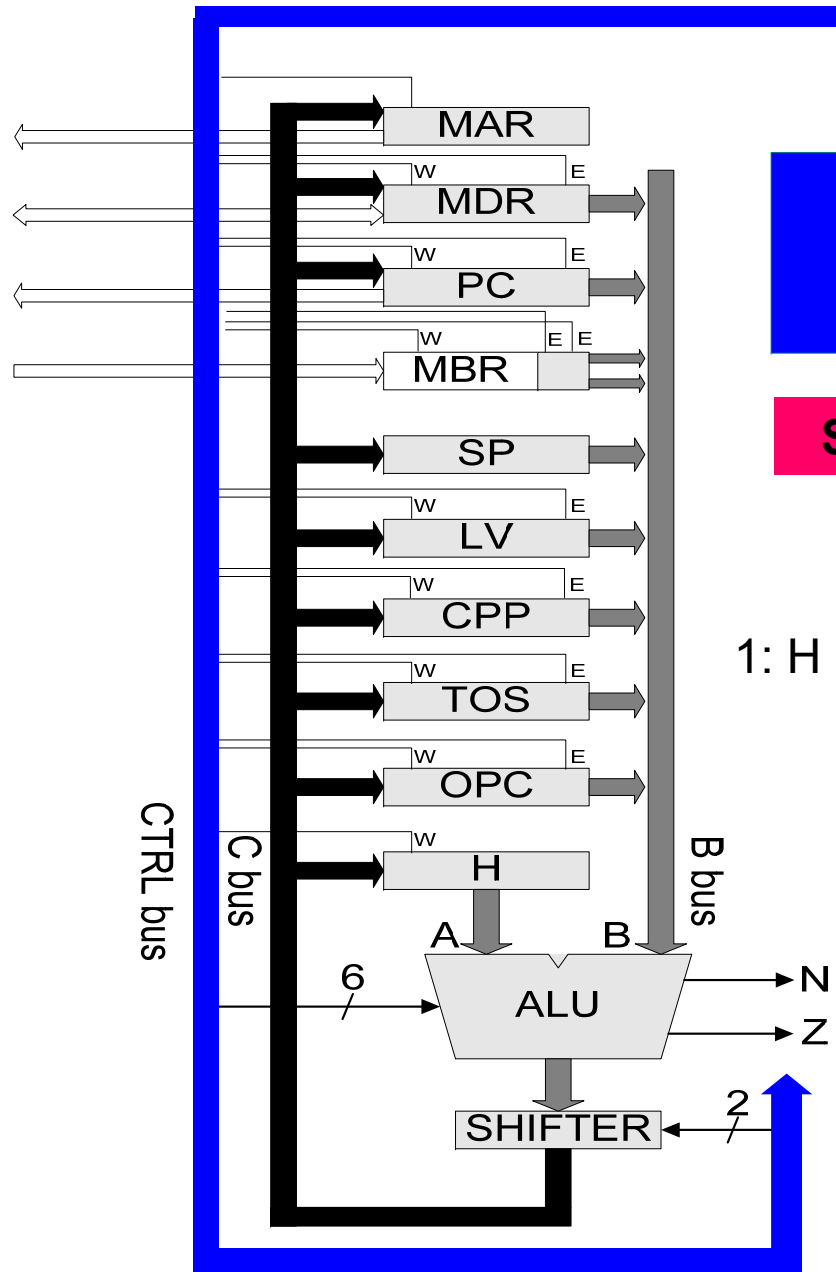

Eksempel: 2

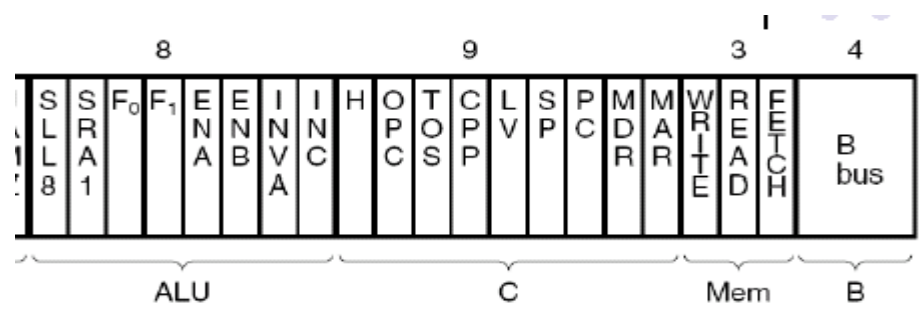
F ₀	F ₁	ENA	ENB	INVA	INC	Function
0	1	1	0	0	0	A
0	1	0	1	0	0	B
0	1	1	0	1	0	\bar{A}
1	0	1	1	0	0	\bar{B}
1	1	1	1	0	0	A + B
1	1	1	1	0	1	A + B + 1
1	1	1	0	0	1	A + 1
1	1	0	1	0	1	B + 1
1	1	1	1	1	1	B - A
1	1	0	1	1	0	B - 1
1	1	1	0	1	1	-A
0	0	1	1	0	0	A AND B
0	1	1	1	0	0	A OR B
0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	1	0	-1

Styreeinheit
Instruction
Decode
Ctrl-logic

SP = TOS + OPC

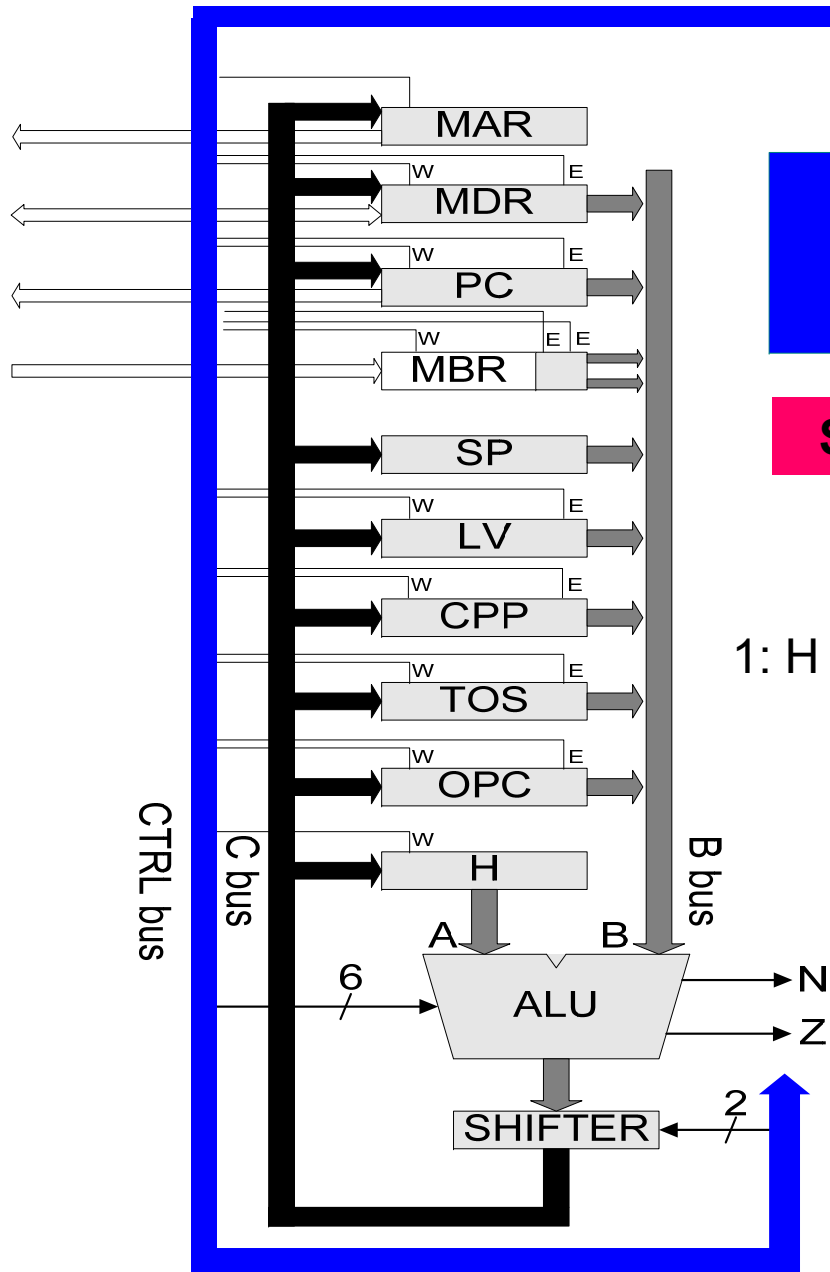

1: H ← TOS:
 shift ALU les frå C buss mem B buss
 XX XXXXXX XXXXXXXXXXXX XXX XXXX

- B bus registers**
- 0 = MDR
 - 1 = PC
 - 2 = MBR
 - 3 = MBRU
 - 4 = SP
 - 5 = LV
 - 6 = CPP
 - 7 = TOS
 - 8 = OPC
 - 9-15 none

Eksempel: 2

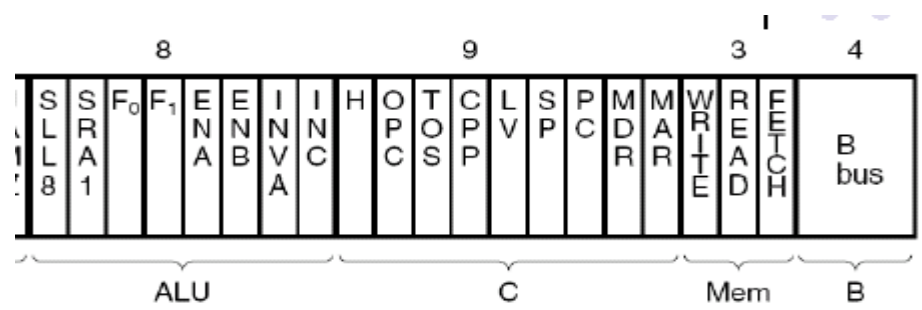
Styreenheit
Instruction
Decode
Ctrl-logic

SP = TOS + OPC

F ₀	F ₁	ENA	ENB	INVA	INC	Function
0	1	1	0	0	0	A
0	1	0	1	0	0	B
0	1	1	0	1	0	A
1	0	1	1	0	0	B
1	1	1	1	0	0	A + B
1	1	1	1	0	1	A + B + 1
1	1	1	0	0	1	A + 1
1	1	0	1	0	1	B + 1
1	1	1	1	1	1	B - A
1	1	0	1	1	0	B - 1
1	1	1	0	1	1	-A
0	0	1	1	0	0	A AND B
0	1	1	1	0	0	A OR B
0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	1	0	-1

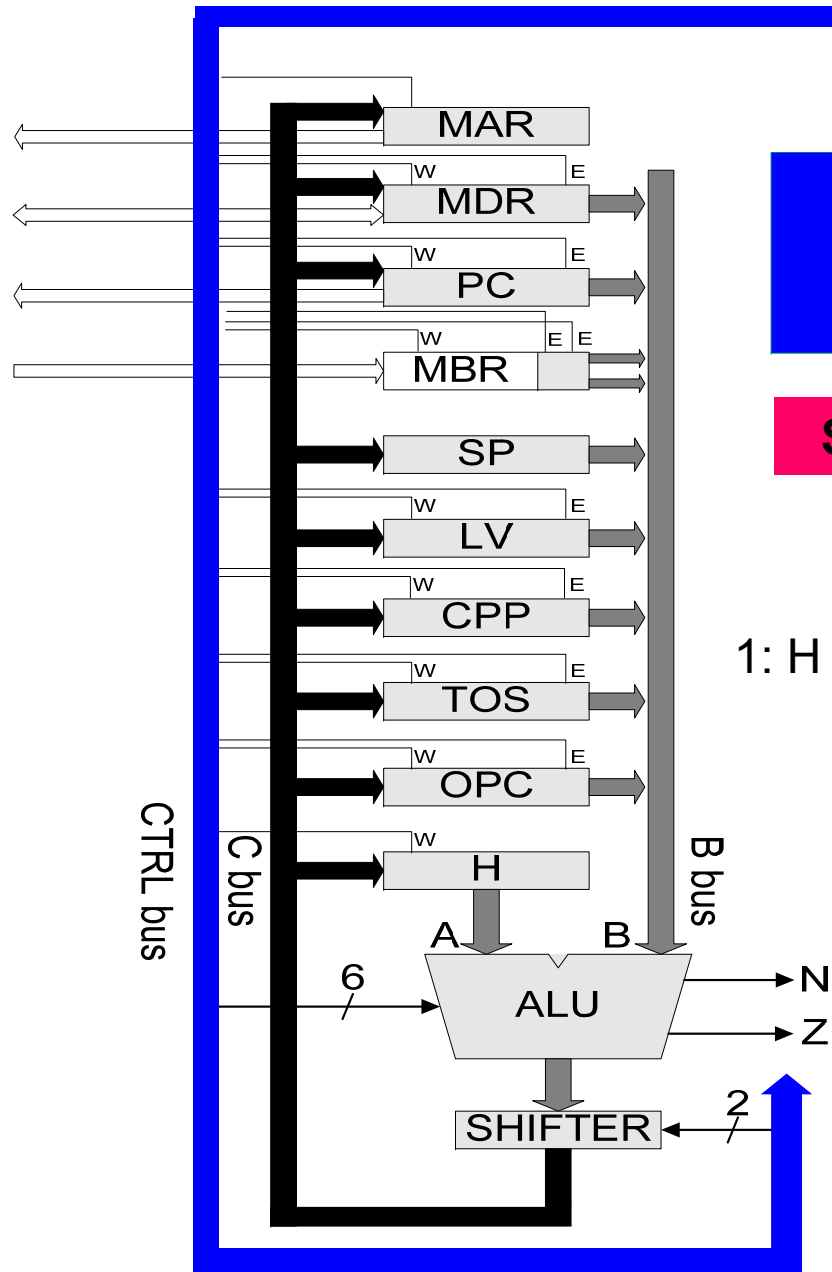
1: H ← TOS: shift ALU les frå C buss mem B buss

 00 010100 XXXXXXXXXXXX XXX XXXX

- B bus registers
- 0 = MDR 5 = LV
 - 1 = PC 6 = CPP
 - 2 = MBR 7 = TOS
 - 3 = MBRU 8 = OPC
 - 4 = SP 9-15 none

Eksempel: 2

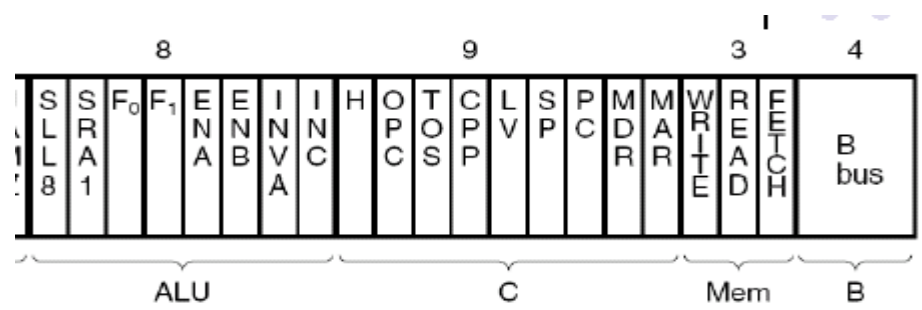
Styreenheit
Instruction
Decode
Ctrl-logic

SP = TOS + OPC

F ₀	F ₁	ENA	ENB	INVA	INC	Function
0	1	1	0	0	0	A
0	1	0	1	0	0	B
0	1	1	0	1	0	A
1	0	1	1	0	0	B
1	1	1	1	0	0	A + B
1	1	1	1	0	1	A + B + 1
1	1	1	0	0	1	A + 1
1	1	0	1	0	1	B + 1
1	1	1	1	1	1	B - A
1	1	0	1	1	0	B - 1
1	1	1	0	1	1	-A
0	0	1	1	0	0	A AND B
0	1	1	1	0	0	A OR B
0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	1	0	-1

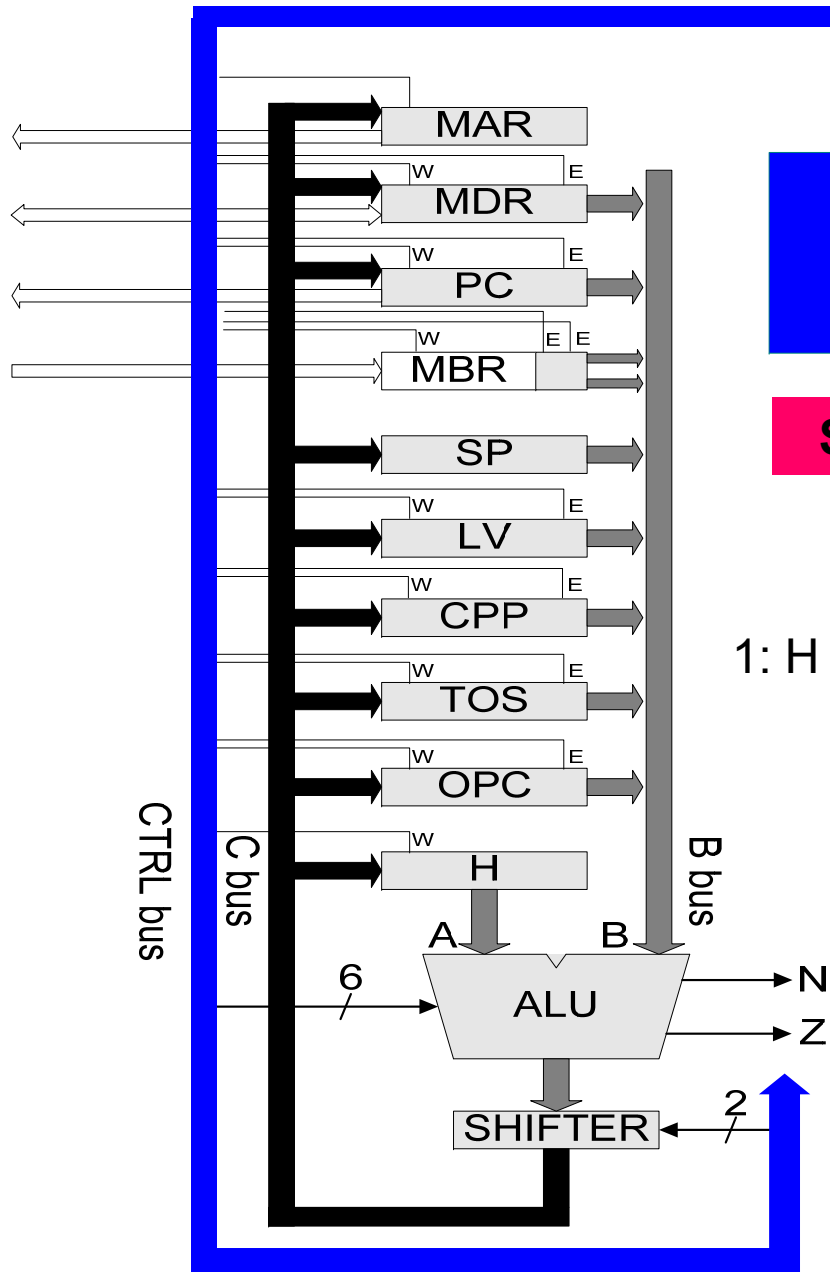
1: H ← TOS: shift ALU les frå C buss mem B buss

00 010100 1000000000 XXX XXXX

- B bus registers
- 0 = MDR
 - 1 = PC
 - 2 = MBR
 - 3 = MBRU
 - 4 = SP
 - 5 = LV
 - 6 = CPP
 - 7 = TOS
 - 8 = OPC
 - 9-15 none

Eksempel: 2

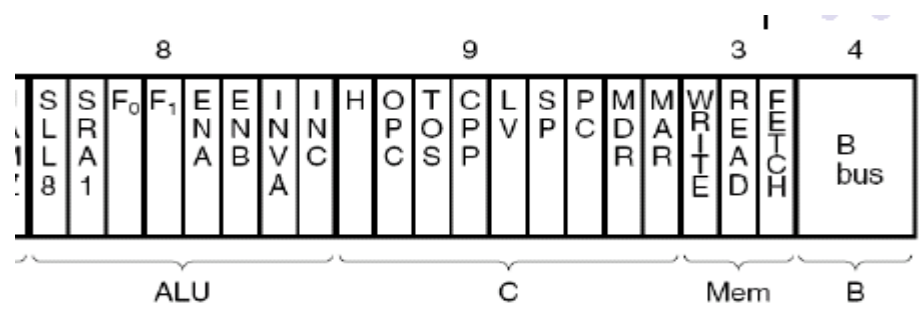
Styreenheit
Instruction
Decode
Ctrl-logic

SP = TOS + OPC

F ₀	F ₁	ENA	ENB	INVA	INC	Function
0	1	1	0	0	0	A
0	1	0	1	0	0	B
0	1	1	0	1	0	A
1	0	1	1	0	0	B
1	1	1	1	0	0	A + B
1	1	1	1	0	1	A + B + 1
1	1	1	0	0	1	A + 1
1	1	0	1	0	1	B + 1
1	1	1	1	1	1	B - A
1	1	0	1	1	0	B - 1
1	1	1	0	1	1	-A
0	0	1	1	0	0	A AND B
0	1	1	1	0	0	A OR B
0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	1	0	-1

1: H ← TOS: shift ALU les frå C buss mem B buss

00 010100 1000000000 000 0111

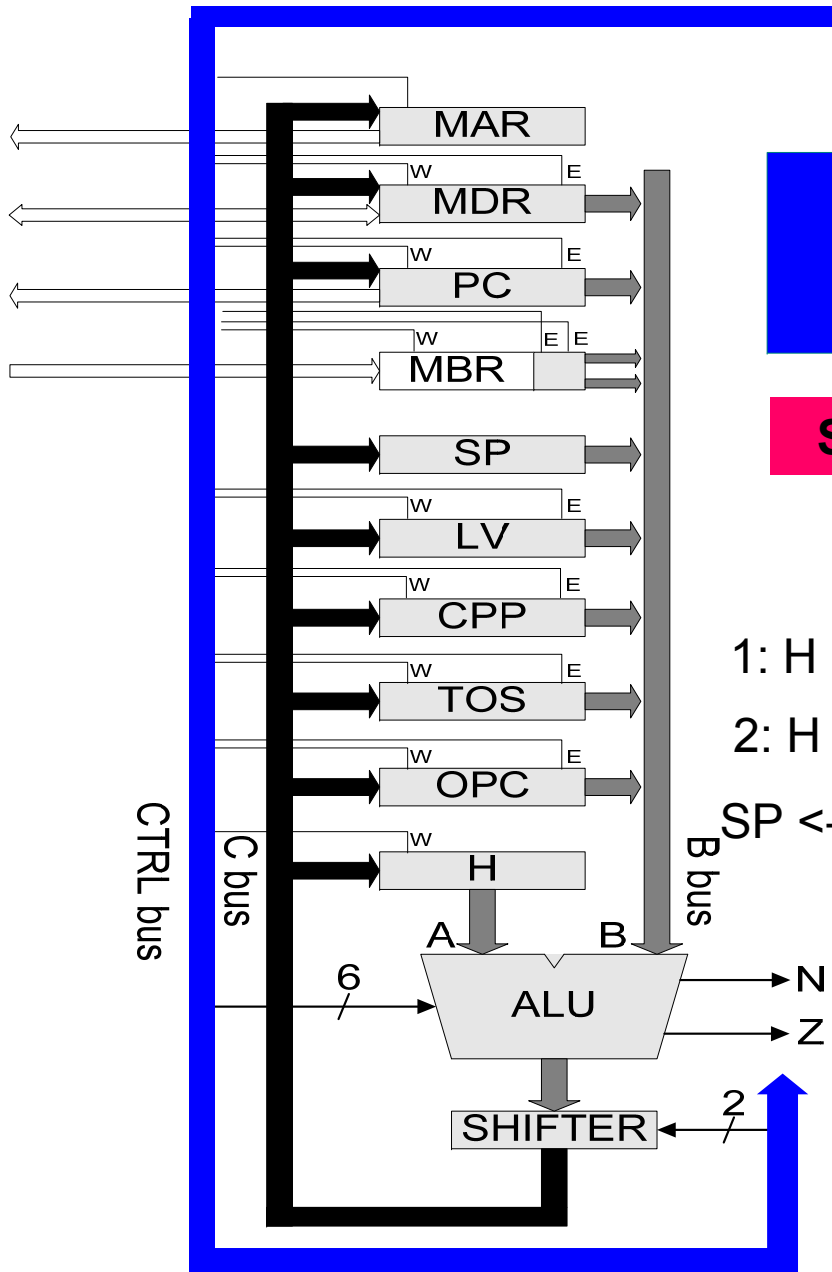
- B bus registers
- 0 = MDR 5 = LV
 - 1 = PC 6 = CPP
 - 2 = MBR 7 = TOS
 - 3 = MBRU 8 = OPC
 - 4 = SP 9-15 none

Eksempel: 2

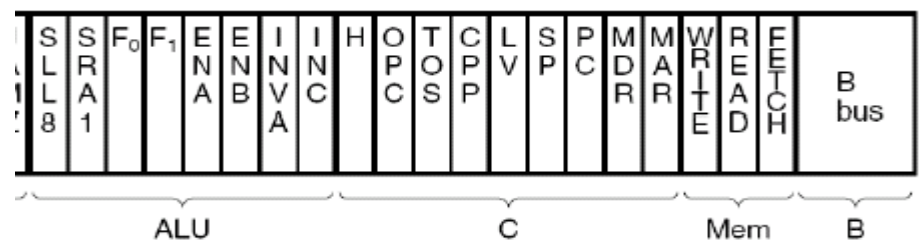
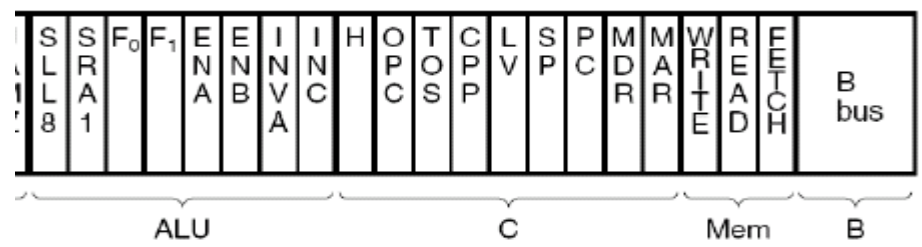
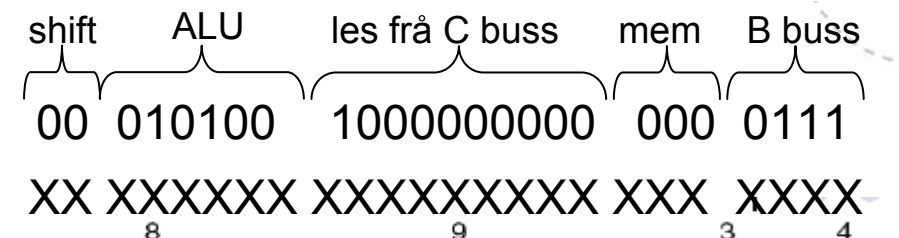
F ₀	F ₁	ENA	ENB	INVA	INC	Function
0	1	1	0	0	0	A
0	1	0	1	0	0	B
0	1	1	0	1	0	\bar{A}
1	0	1	1	0	0	\bar{B}
1	1	1	1	0	0	A + B
1	1	1	0	0	1	A + B + 1
1	1	1	1	0	1	A + 1
1	1	0	1	0	1	B + 1
1	1	1	1	1	1	B - A
1	1	0	1	1	0	B - 1
1	1	1	0	1	1	-A
0	0	1	1	0	0	A AND B
0	1	1	1	0	0	A OR B
0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	1	0	-1

Styreeinheit
Instruction
Decode
Ctrl-logic

SP = TOS + OPC

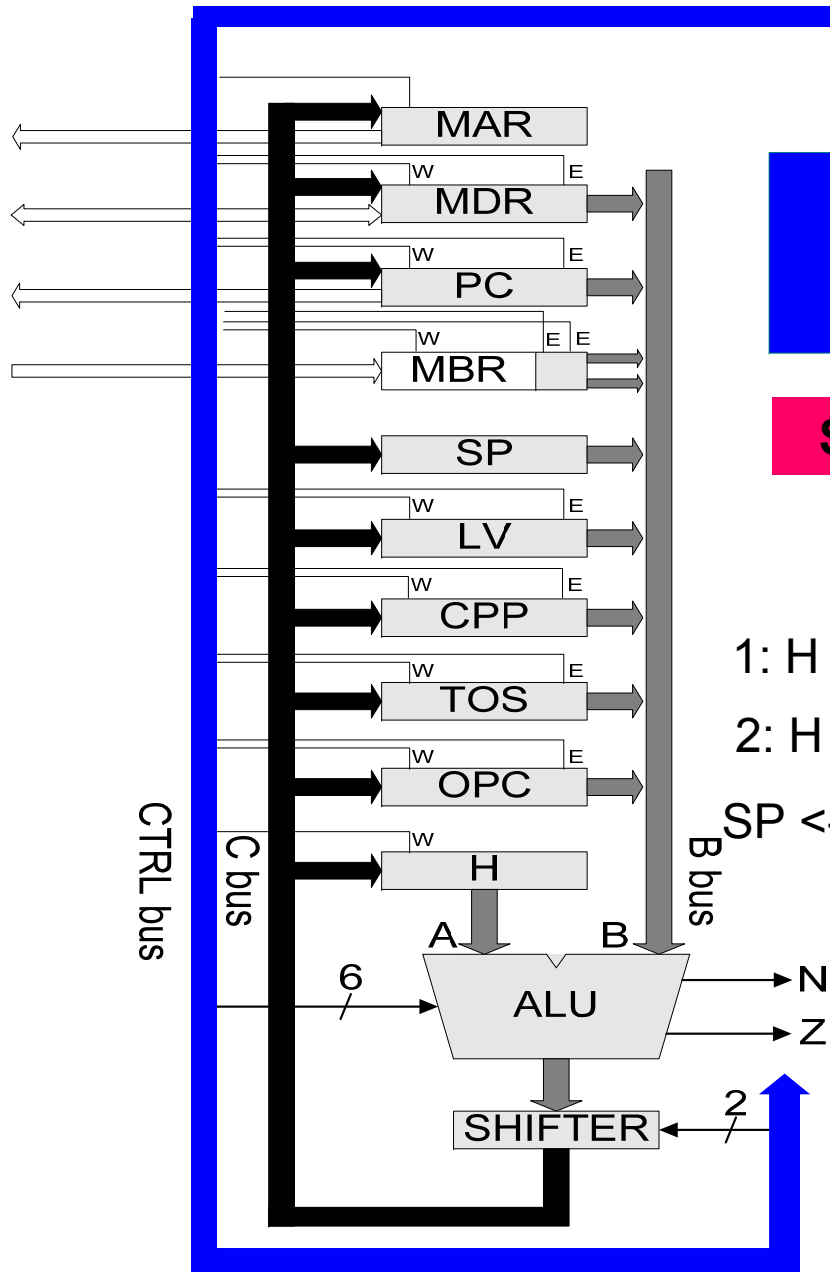

1: H ← TOS:
2: H + OPC,
SP ← SHIFT

- B bus registers
- 0 = MDR
 - 1 = PC
 - 2 = MBR
 - 3 = MBRU
 - 4 = SP
 - 5 = LV
 - 6 = CPP
 - 7 = TOS
 - 8 = OPC
 - 9-15 none

Eksempel: 2

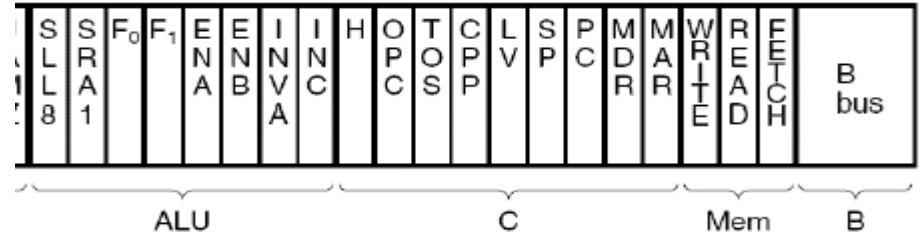
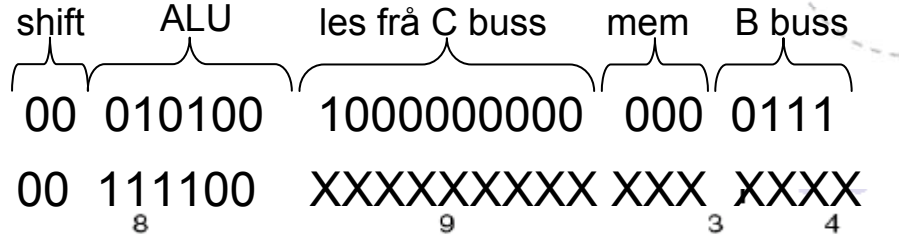

Styreeinheit
Instruction
Decode
Ctrl-logic

SP = TOS + OPC

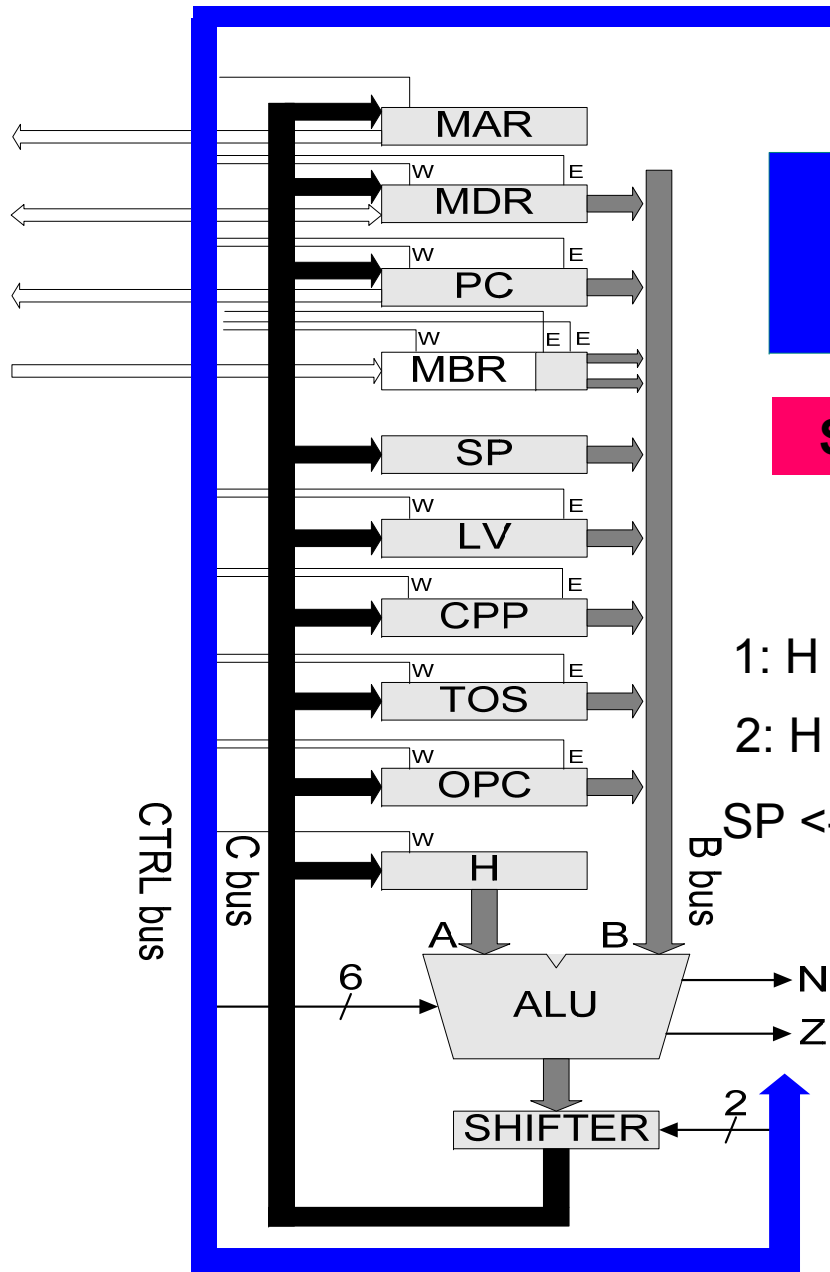
F ₀	F ₁	ENA	ENB	INVA	INC	Function
0	1	1	0	0	0	A
0	1	0	1	0	0	B
0	1	1	0	1	0	\bar{A}
1	0	1	1	0	0	\bar{B}
1	1	1	1	0	0	A + B
1	1	1	1	0	1	A + B + 1
1	1	1	0	0	1	A + 1
1	1	0	1	0	1	B + 1
1	1	1	1	1	1	B - A
1	1	0	1	1	0	B - 1
1	1	1	0	1	1	-A
0	0	1	1	0	0	A AND B
0	1	1	1	0	0	A OR B
0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	1	0	-1

1: H ← TOS:
2: H + OPC,
SP ← SHIFT

- B bus registers
- 0 = MDR
 - 1 = PC
 - 2 = MBR
 - 3 = MBRU
 - 4 = SP
 - 5 = LV
 - 6 = CPP
 - 7 = TOS
 - 8 = OPC
 - 9-15 none

Eksempel: 2

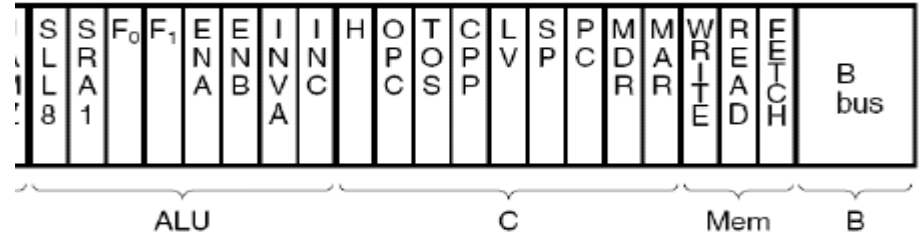
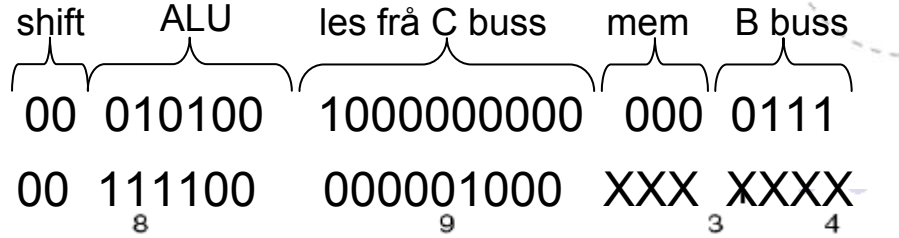

Styreeinheit
Instruction
Decode
Ctrl-logic

SP = TOS + OPC

F ₀	F ₁	ENA	ENB	INVA	INC	Function
0	1	1	0	0	0	A
0	1	0	1	0	0	B
0	1	1	0	1	0	\bar{A}
1	0	1	1	0	0	\bar{B}
1	1	1	1	0	0	A + B
1	1	1	1	0	1	A + B + 1
1	1	1	0	0	1	A + 1
1	1	0	1	0	1	B + 1
1	1	1	1	1	1	B - A
1	1	0	1	1	0	B - 1
1	1	1	0	1	1	-A
0	0	1	1	0	0	A AND B
0	1	1	1	0	0	A OR B
0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	1	0	-1

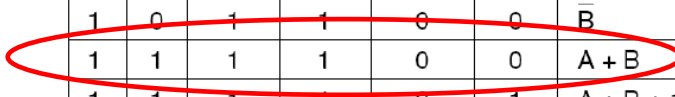
1: H ← TOS:
2: H + OPC,
SP ← SHIFT

- B bus registers
- 0 = MDR
 - 1 = PC
 - 2 = MBR
 - 3 = MBRU
 - 4 = SP
 - 5 = LV
 - 6 = CPP
 - 7 = TOS
 - 8 = OPC
 - 9-15 none

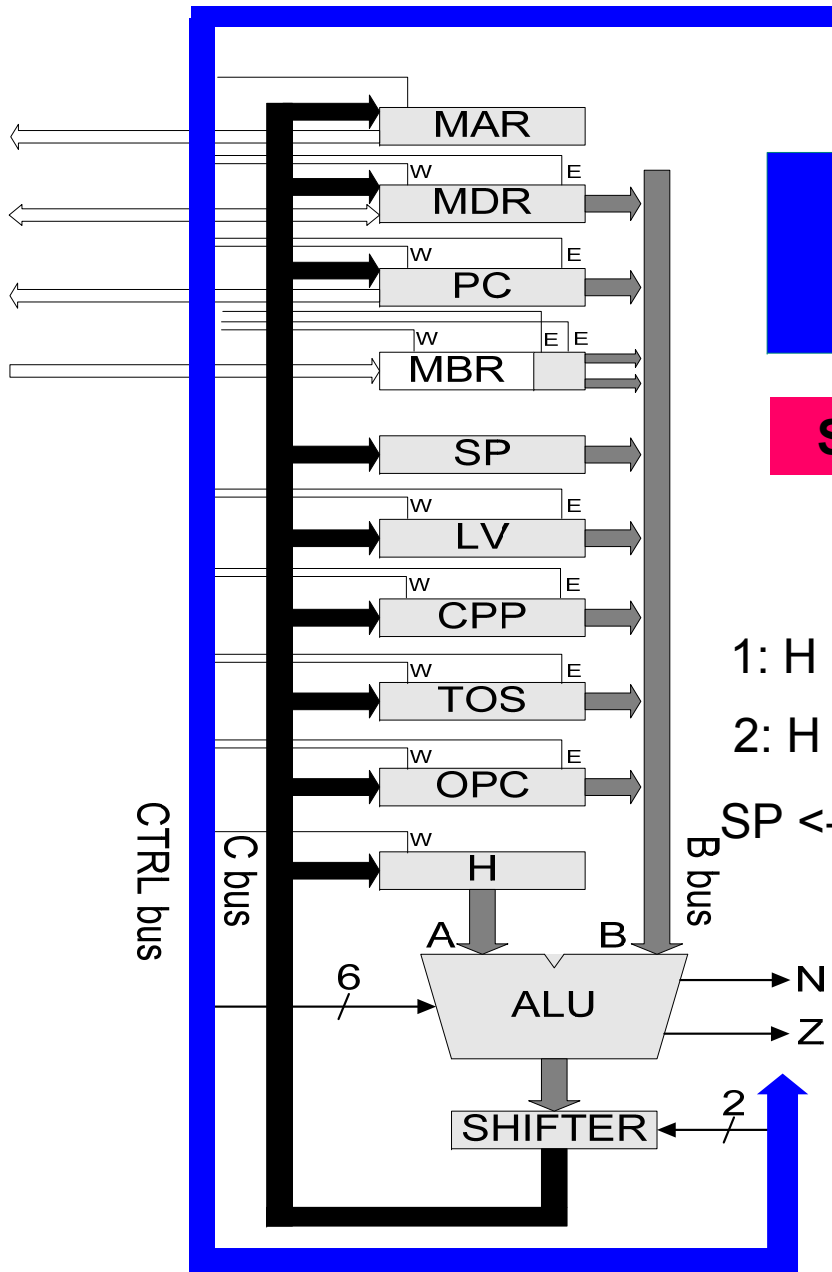
Eksempel: 2

F ₀	F ₁	ENA	ENB	INVA	INC	Function
0	1	1	0	0	0	A
0	1	0	1	0	0	B
0	1	1	0	1	0	\bar{A}
1	0	1	1	0	0	\bar{B}
1	1	1	1	0	0	A + B
1	1	1	1	0	1	A + B + 1
1	1	1	0	0	1	A + 1
1	1	0	1	0	1	B + 1
1	1	1	1	1	1	B - A
1	1	0	1	1	0	B - 1
1	1	1	0	1	1	-A
0	0	1	1	0	0	A AND B
0	1	1	1	0	0	A OR B
0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	1	0	-1

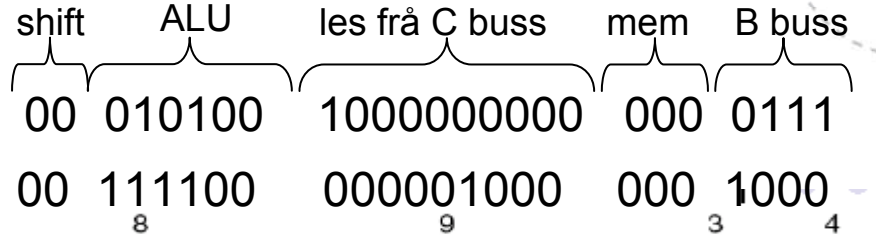

Styreeinheit
Instruction
Decode
Ctrl-logic

SP = TOS + OPC

1: H ← TOS:
2: H + OPC,
SP ← SHIFT

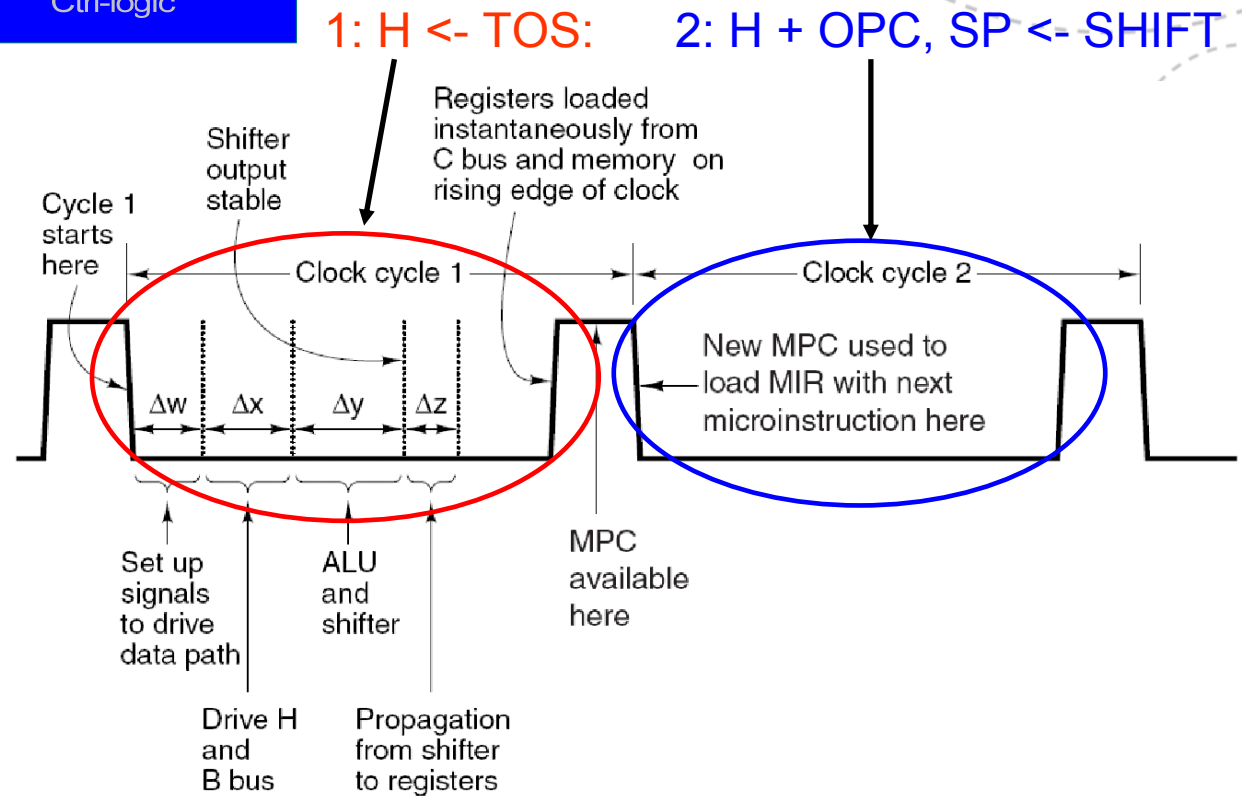
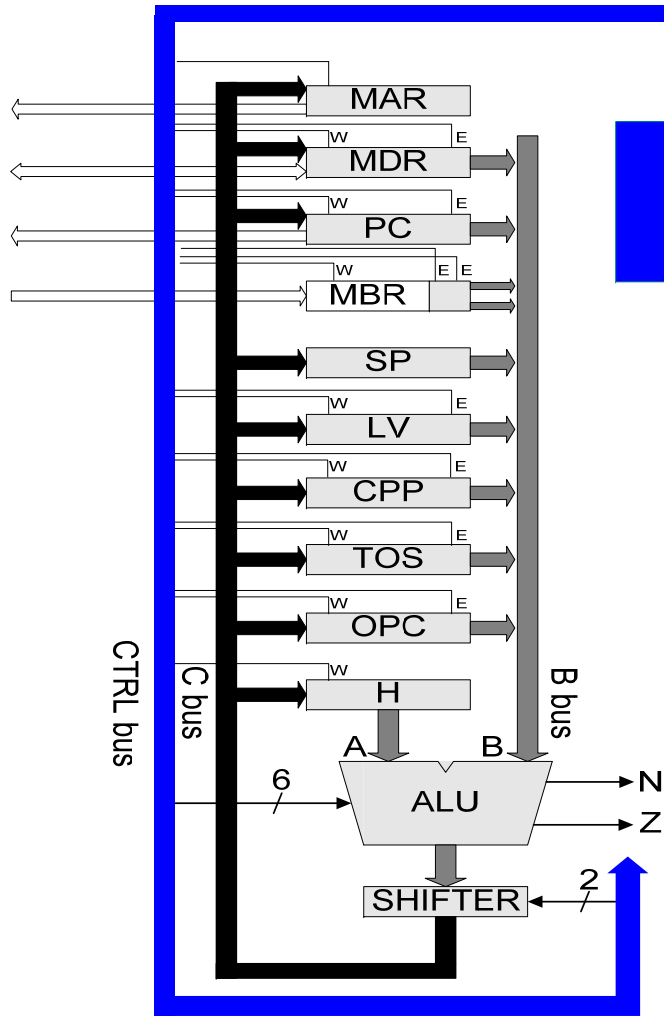

S	S	F ₀	F ₁	E	E	I	I	H	O	T	C	L	S	P	C	M	M	W	R	E	E	B
L	R	A		N	N	N	N	O	P	O	P	V	P	C	D	A	R	R	E	E	C	H
8	1																					B bus
ALU				C										Mem				B				

- B bus registers
- 0 = MDR
 - 1 = PC
 - 2 = MBR
 - 3 = MBRU
 - 4 = SP
 - 5 = LV
 - 6 = CPP
 - 7 = TOS
 - 8 = OPC
 - 9-15 none

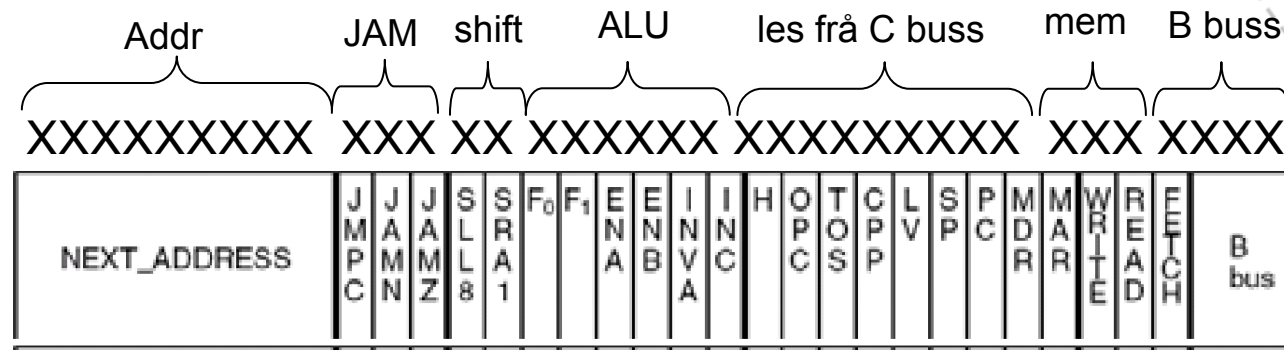
Utføre instruksjon

	shift	ALU	les frå C buss	mem	B buss
1:	00	010100	1000000000	000	0111
2:	00	111100	000001000	000	1000

Microinstruksjon Addr feltet

- Addr gir addressa til neste microinstruksjon

- Addr peikar på addressa til neste microinstruksjon i instruksjonen
 - Adr 0: Instruksjon 1
 - 1. microinstruksjon ligg på Addr 0, microinstruksjon Addr peikar på Addr 1
 - 2. microinstruksjon ligg på Addr 1, microinstruksjon Addr peikar på 2
 - 3. og siste microinstruksjon ligg på Addr 3, Addr peikar på start ny instruksjon

Microinstruksjon Addr feltet

- Addr gir addressa til neste microinstruksjon
- Instruksjon: $SP = TOS + OPC$ (forrige forelesing)

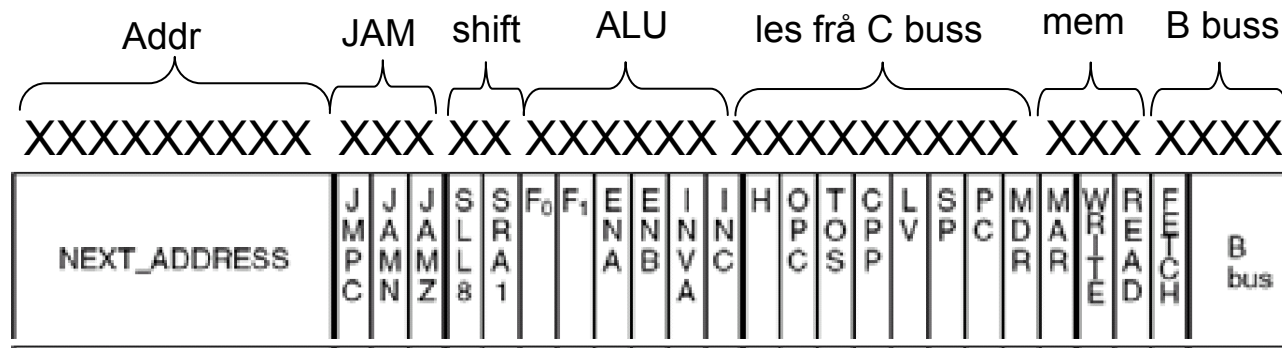
1: $H \leftarrow TOS$: shift ALU les frå C buss mem B buss
 00 010100 1000000000 000 0111

2: $H + OPC, SP \leftarrow SHIFT$: 00 111100 000001000 000 1000

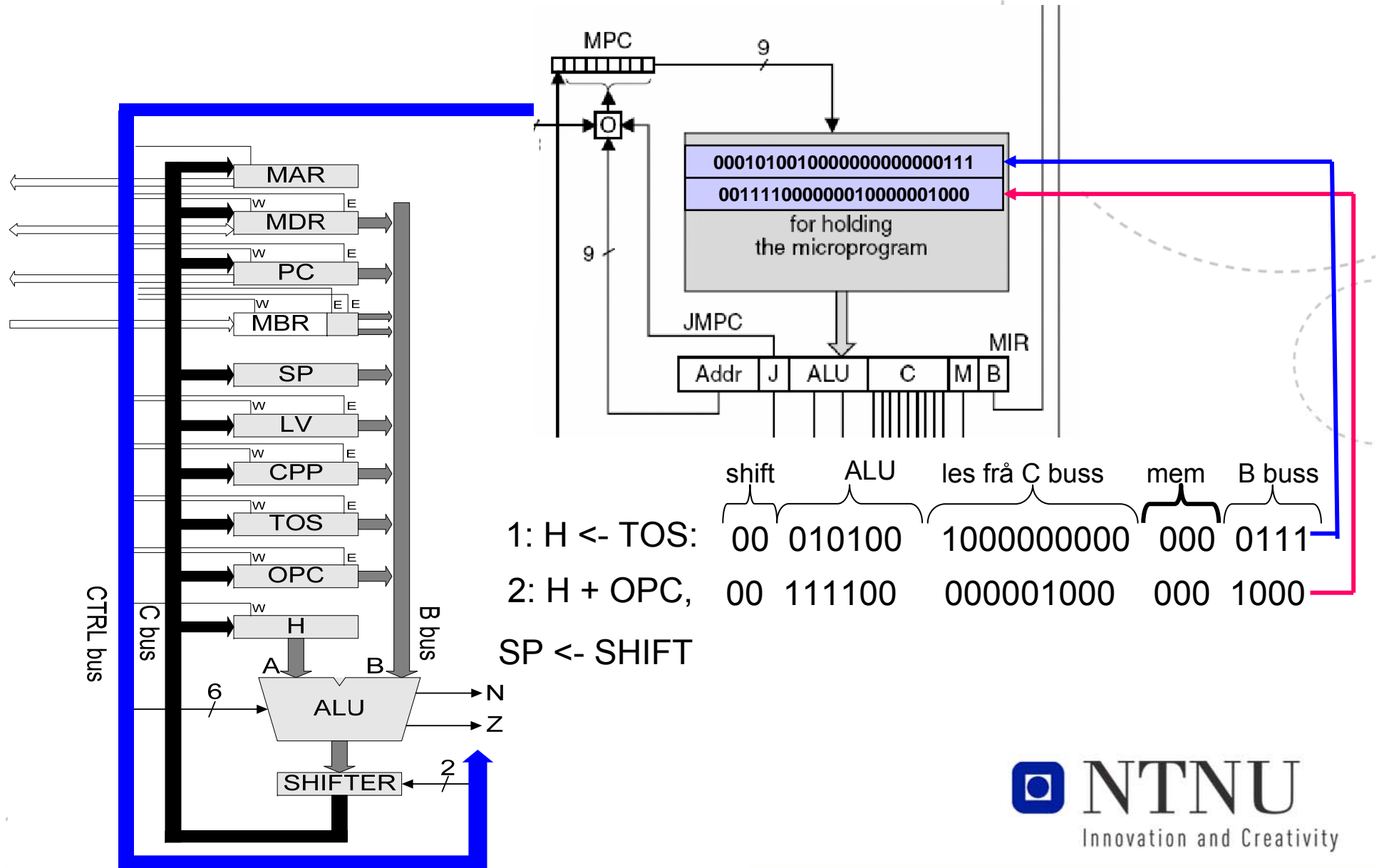
- Addr kan då sjå slik ut ($H \leftarrow TOS$ ligg på Addr 0):

1: $H \leftarrow TOS$: Addr shift ALU les frå C buss mem B buss
 000000001 xxx 00 01010 1000000000 000 0111

2: $H + OPC, SP \leftarrow SHIFT$: 000000002 xxx 00 111100 000001000 000 1000

Fleire microinstr. for instr.

Instruksjonstypar I/O avbrudd

- Programstyrt I/O
 - Prosessor sjekker om data er klart
- Avbruddsinitiert I/O
 - I/O-enhet sier ifra når data er klart
 - Unngår å kaste bort prosessortid
- Adresse til avbruddsrutine
 - Ikke-vektorisert: Fast, en for alle avbrudd
 - Vektorisert: Avbruddskilde oppgir adresse
- Mer om avbrudd senere

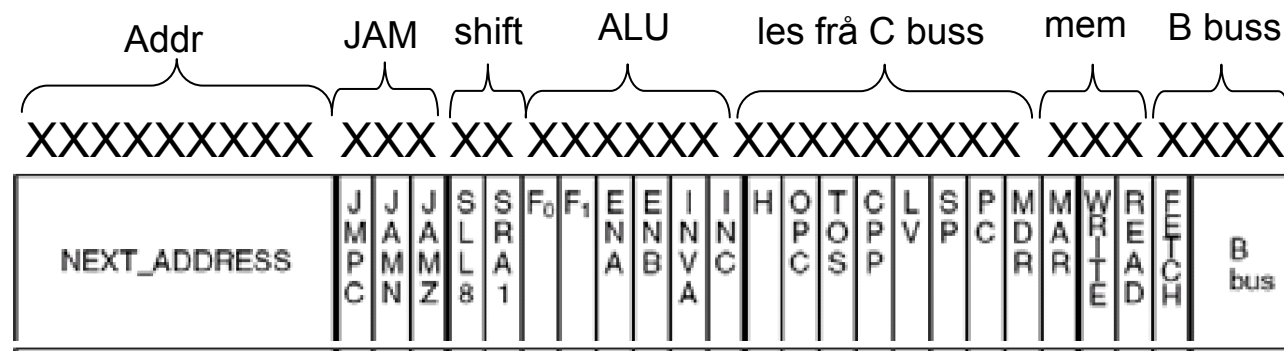
Må ha hopp inn i microinstruksjon

- **Utvidar med JAM**

- JAMZ: Sjekkar Z-flagget (zero) til ALU
- JAMN: Sjekkar N-flagget (negativ) til ALU
- JMPC: Ekstra hoppting kjem seinare

- No mogleg å detektera N og Z for å kunne bestemme hopp

- Kan sjekke resultat frå beregning utført av ALU
- Kan bruke resultatet til betingehopp

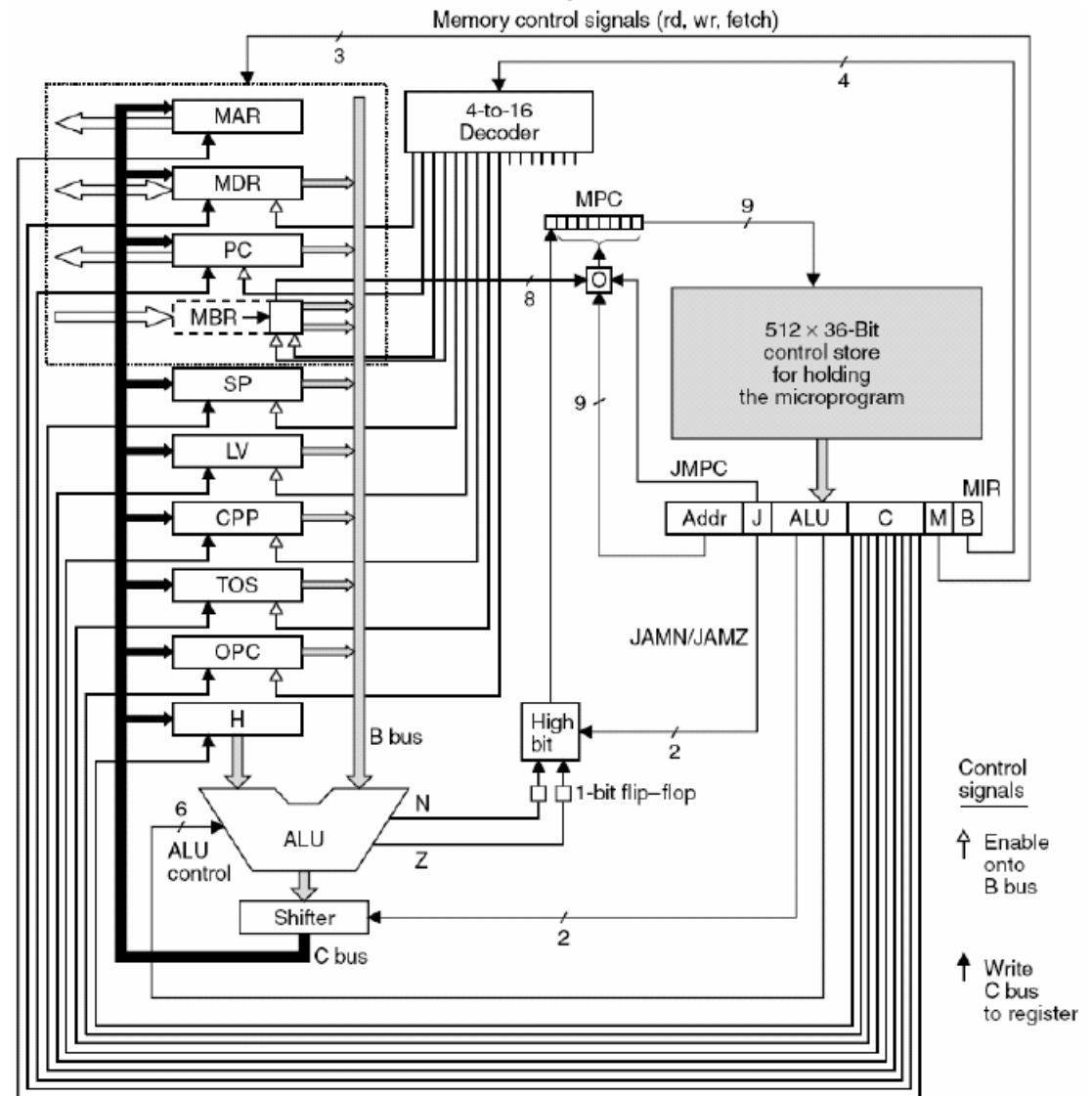

³IJVM-implementasjoner

- Kva kan gjerast for å auke ytinga
 - Auke mengda logikk og **endring av arkitektur**
 - Instruction Fetch Unit
 - Samleband
 - Instruksjonskø

4 IJVM Innfører A-buss

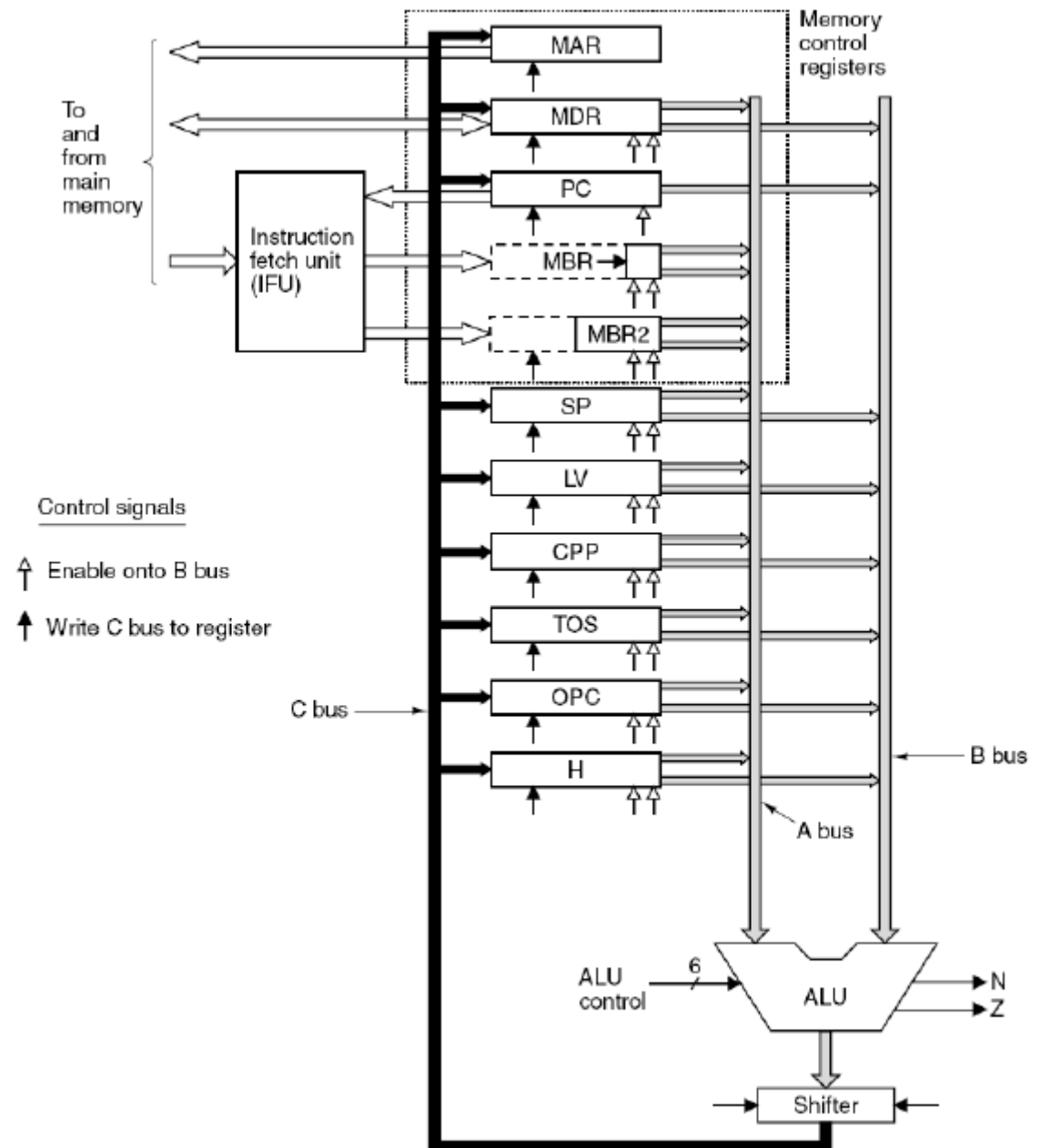
- Endrar "data path"
 - Samankopling av komponentar

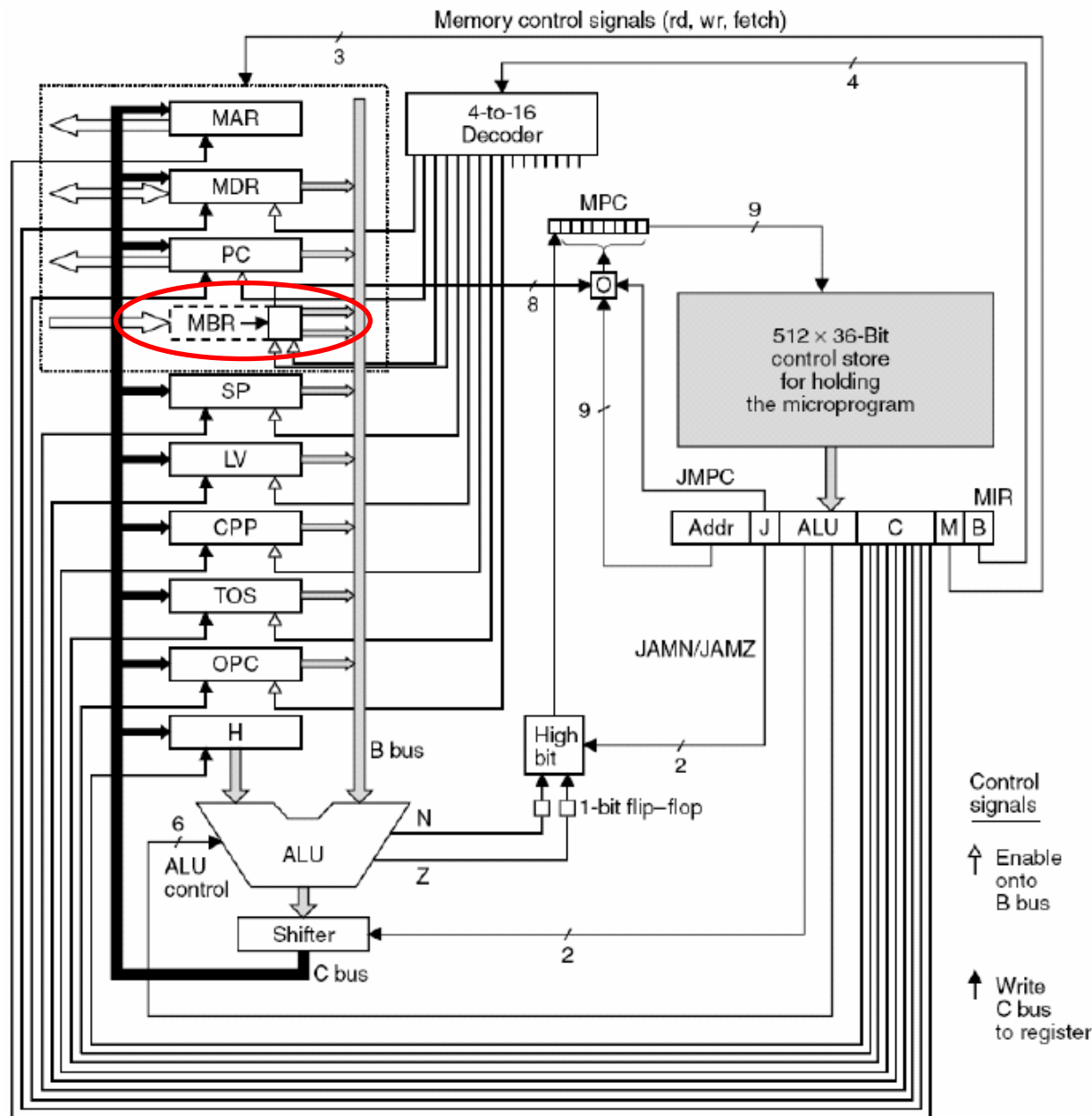
Innovation and Creativity

5 IJVM Innfører A-buss

- Endrar "data path"
 - Samankopling av komponentar
- ALU operasjonar:
 - To tilfeldige register
 - Sparar ein microinstruksjor
 - H-reg som mellomlagring

6 Instruction Fetch Unit

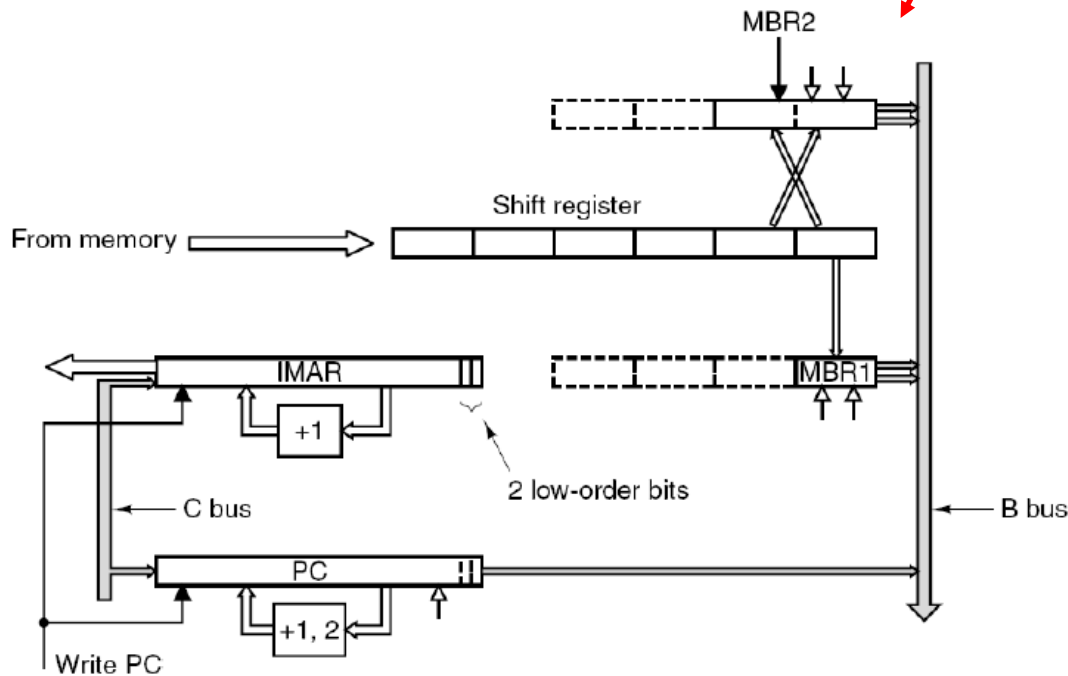
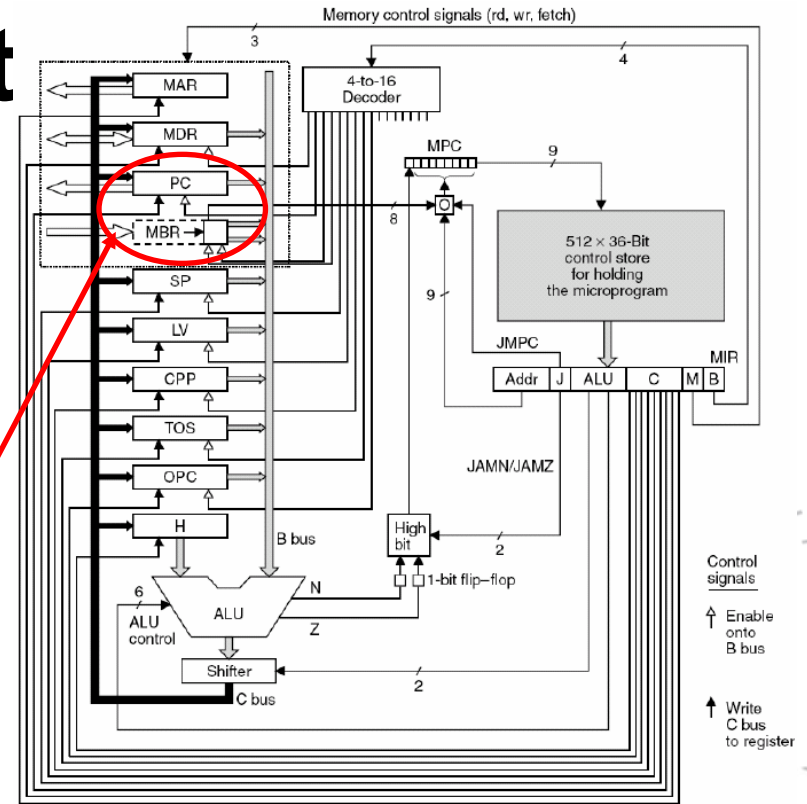

Control signals

- ↑ Enable onto B bus
- ↑ Write C bus to register

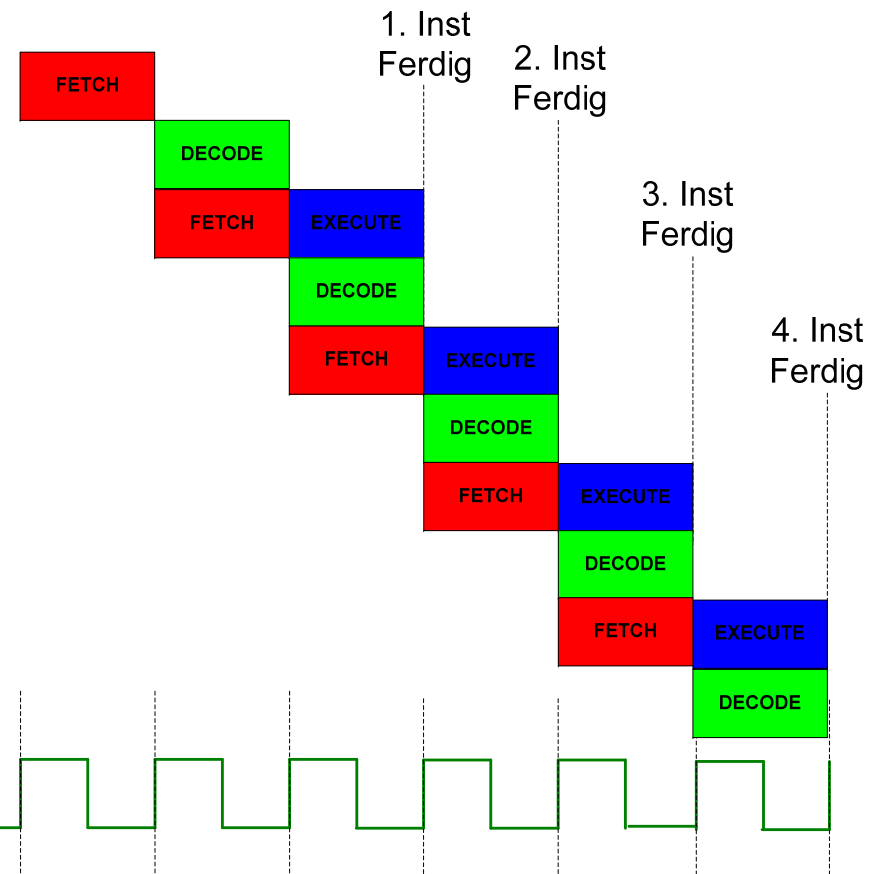
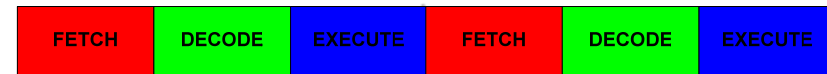
7 Instruction Fetch Unit

- Instruksjon
 - 8 bit (1 byte)
- Minne grensesnitt
 - 32 bit (4 Byte)
- Brukar
 - 32 bit buss
 - Hentar 8 bit
 - 24 bit ubrukt

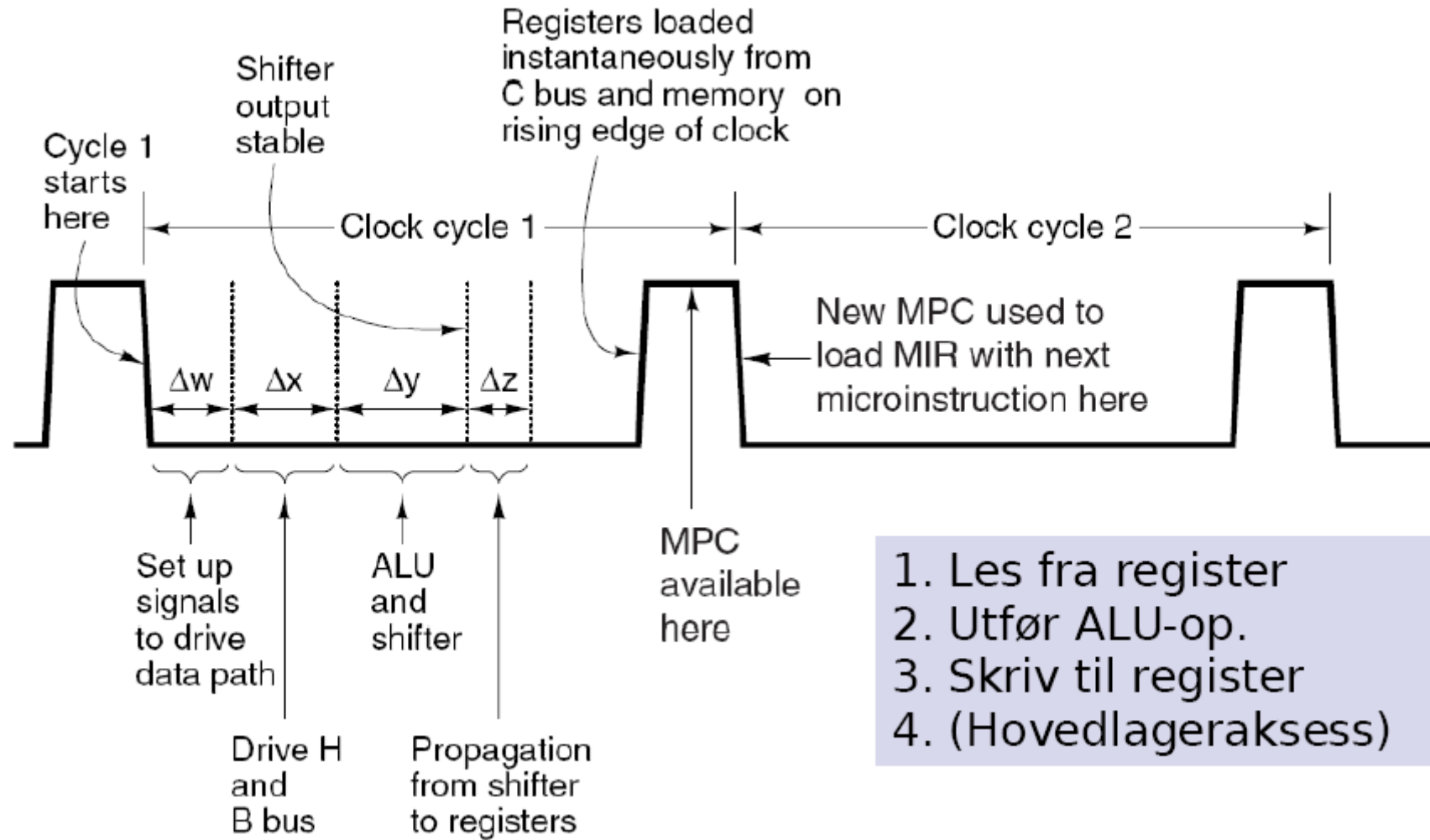

Samleband (Pipelining)

- **Fetch Decode Execute**
- Dei tre prinsipielle stega i instruksjonutføring
- Lagar oss ein tretrinns styreeining
 - 1: Fetch
 - 2: Decode
 - 3: Execute
 - Kan startast uavhengig av kvarandre
- Raskare
 - Enkle trinn
 - Kortare tid

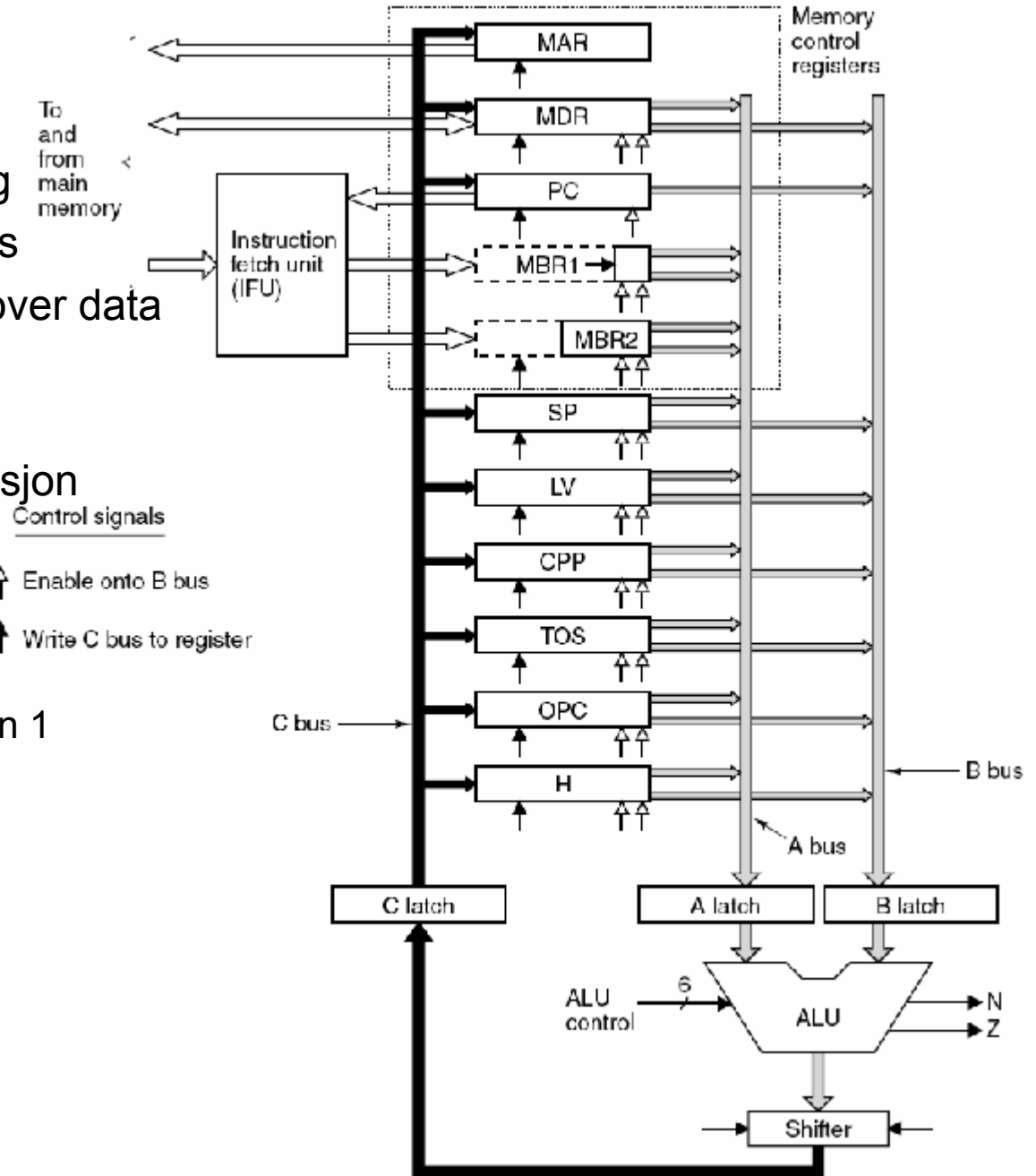
Samleband (Pipelining)

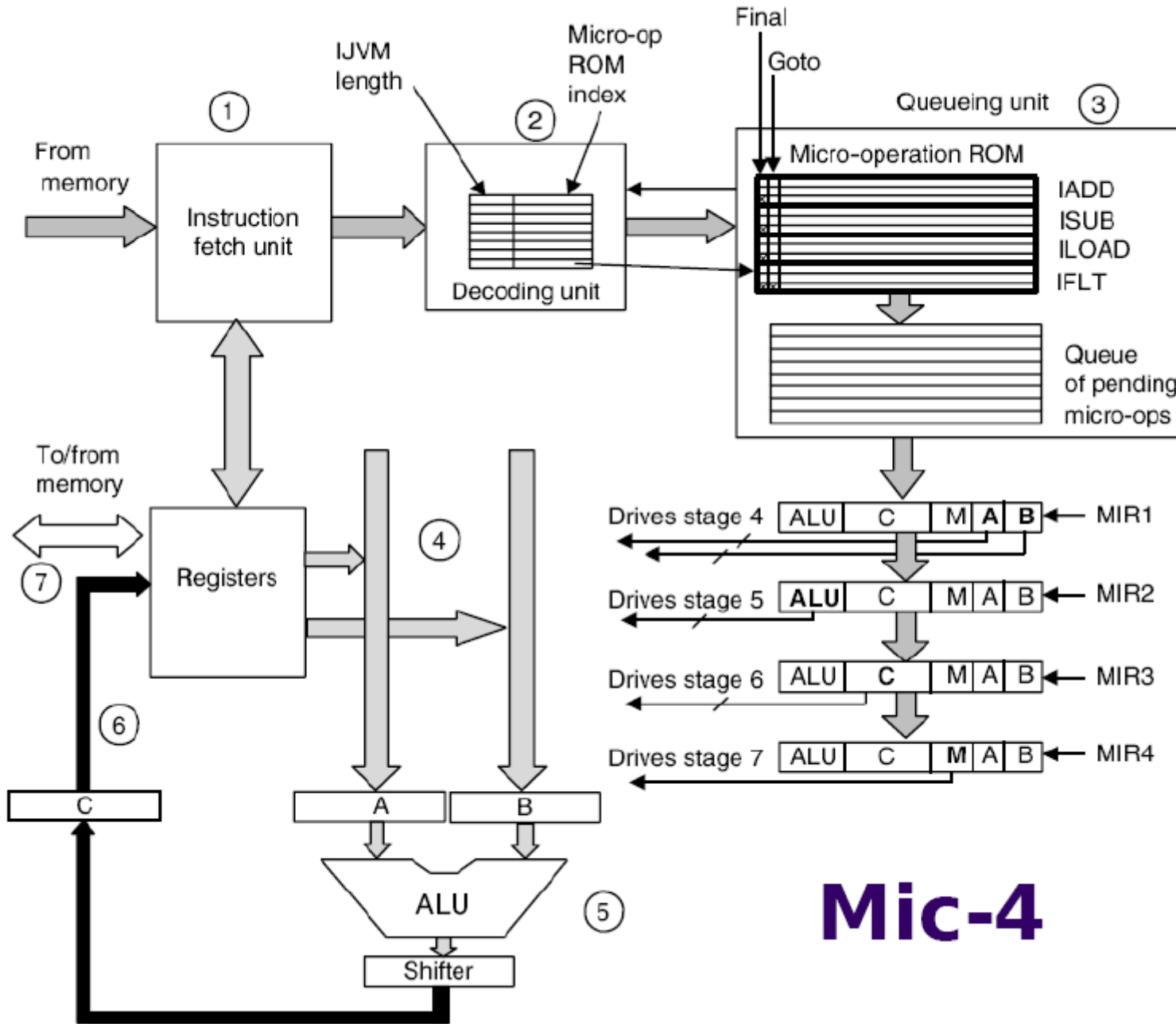

1. Les fra register
2. Utfør ALU-op.
3. Skriv til register
4. (Hovedlageraksess)

Samleband

- A-B-C-register
 - ”Sluse” mellom utføringssteg
 - Lastast i slutten av clk-syklus
 - To Instruksjonar skriv ikkje over data for kvarandre
- Her 4 klokkeperiodar instruksjon
- Klokkeperiode kortare
 - Kortare tid på å utføre 4 enn 1

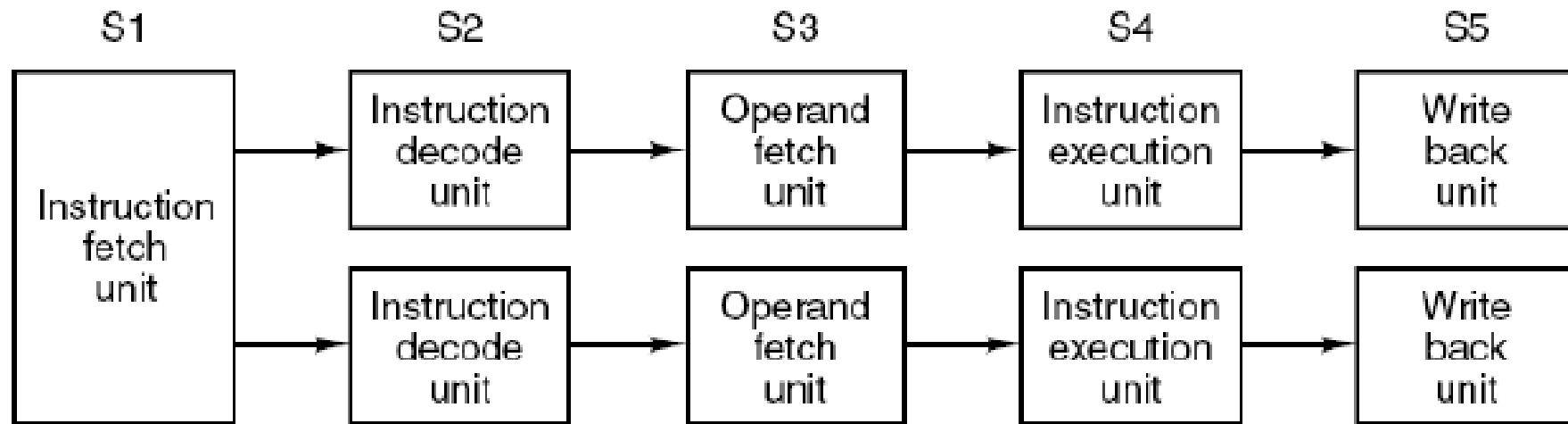

Mic-4

Parallellitet (Superscalare SIMD og MIMD)

- Essensielt for å auke ytinga
- To typar:
 - 1) Instruksjonsnivåparallellitet
 - Fleire instruksjonar utføres samtidig (1 prosessor)
 - Samleband
 - Eks:
 - Unødvendig at ALU er ledig mens CPU lesar instruksjon
 - Kan bruke ALU mens ein kopierar data mellom register
 - Superskalaritet: Duplisering av CPU-komponentar
 - 2) Prosessornivåparallellitet
 - En prosessor er bra, fleire er betre?

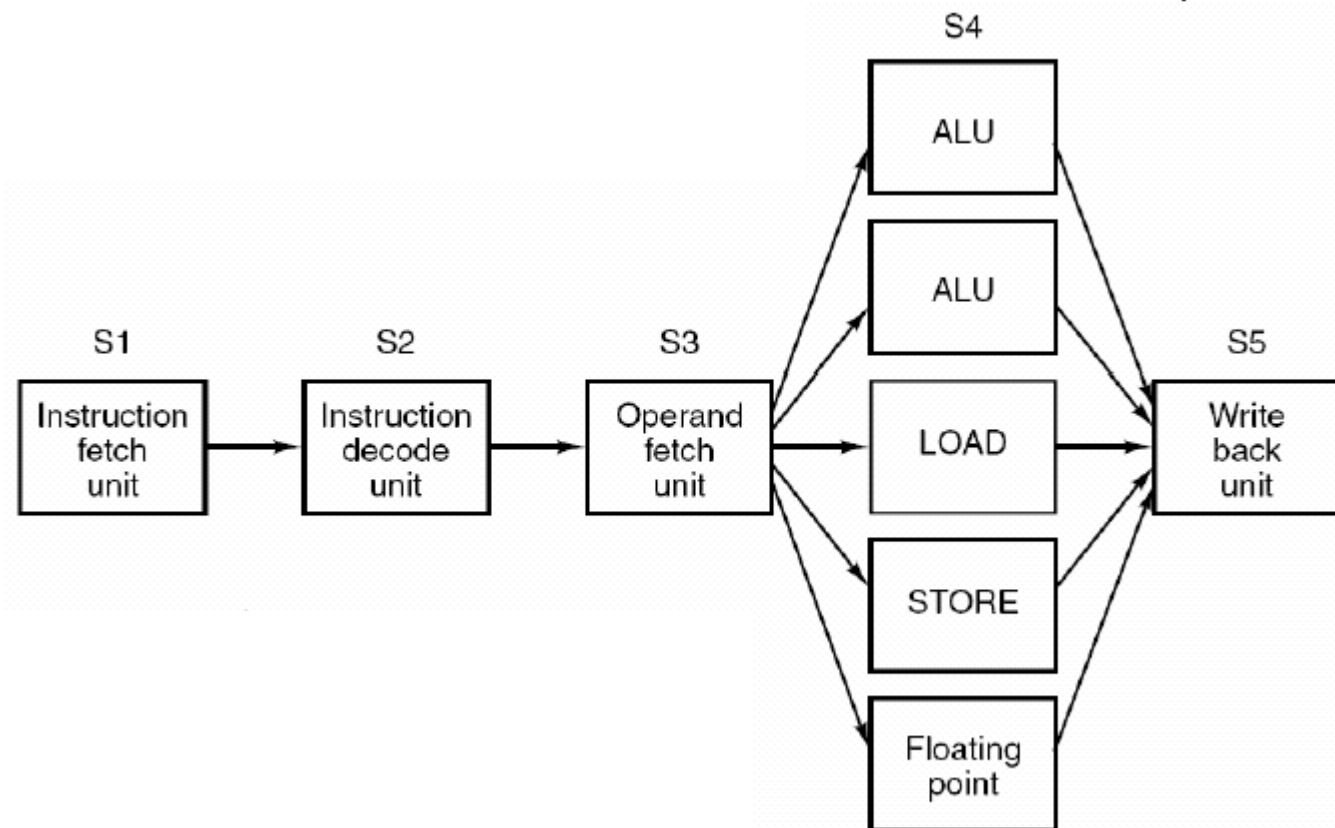
Superskalaritet

- Hentar to instruksjonar om gangen
- Dupliserer steg 2-5
- Har dermed opptil 10 instruksjonar under utføring
- Figuren tilsvarer ca. den første Pentium prosessoren

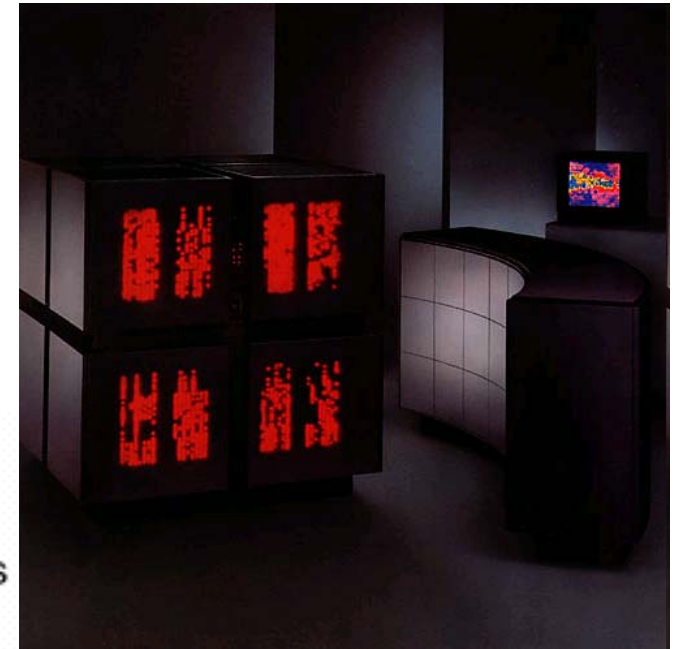
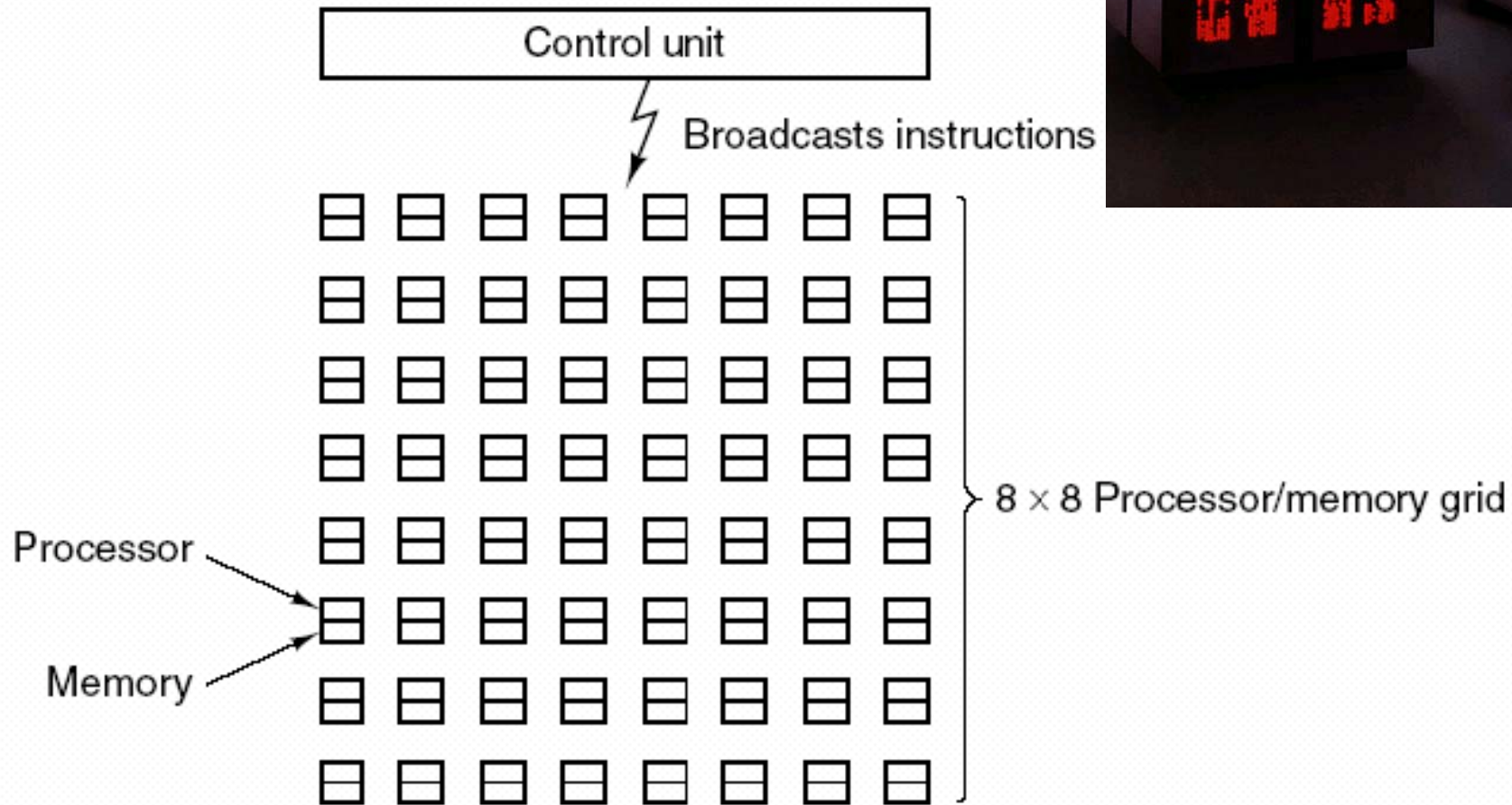
Superskalaritet

- Dyrt å duplisere alt 4x (Areal (mengd transistorar))
- Utføring tar mest tid
- Figur tilsvarer Pentium II
- Dupliserar mest tidkrevjande steg

Meir parallellitet 1

Array computer (SIMD)

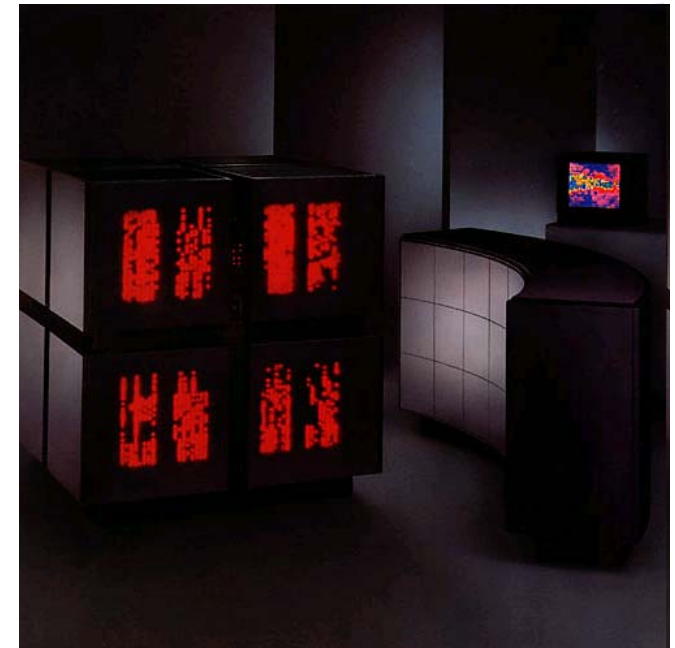

Thinking Machines Corporation

- Connection Machine models CM-1 og CM-2, 65 536 serie prosessorar
- Spesial kompilator overset kode for parallell SIMD program
- Store rundt 1990
 - DARPA redd for å gå glipp av noko
 - Ein av dei mest lovande firma
 - Maskiner stort sett kunn brukande innan forskning
- Konkurs 1994

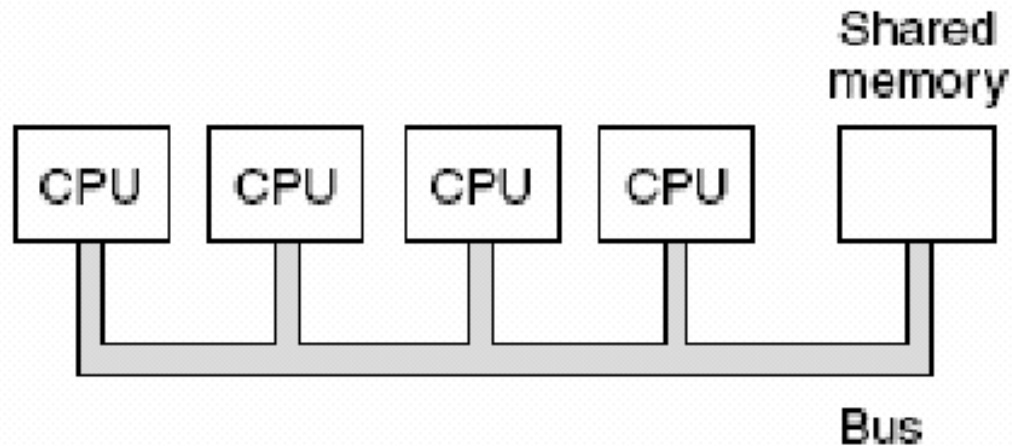

Connection Machine's cameo in Jurassic Park

Meir parallellitet 2

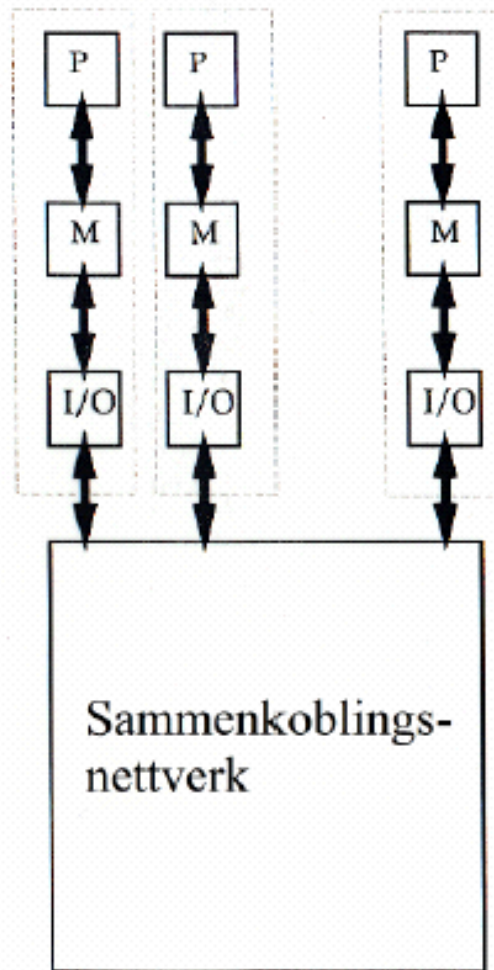
Multiprocessor (MIMD)

- Uavhengige prosessorer (forskjell fra array computer)
- Delt hovedlager
- Buss blir flaskehals etter hvert
 - Kan ha litt lokalt lager til hver prosessor

Meir parallellitet 3

Multidatamaskin (MIMD)

- Distribuert hovedlager
- "Maskiner" med nesten 10.000 prosessorer laget
- Lettere å lage enn multiprosessor
- Men vanskeligere å programmere
 - Ikke delt lager

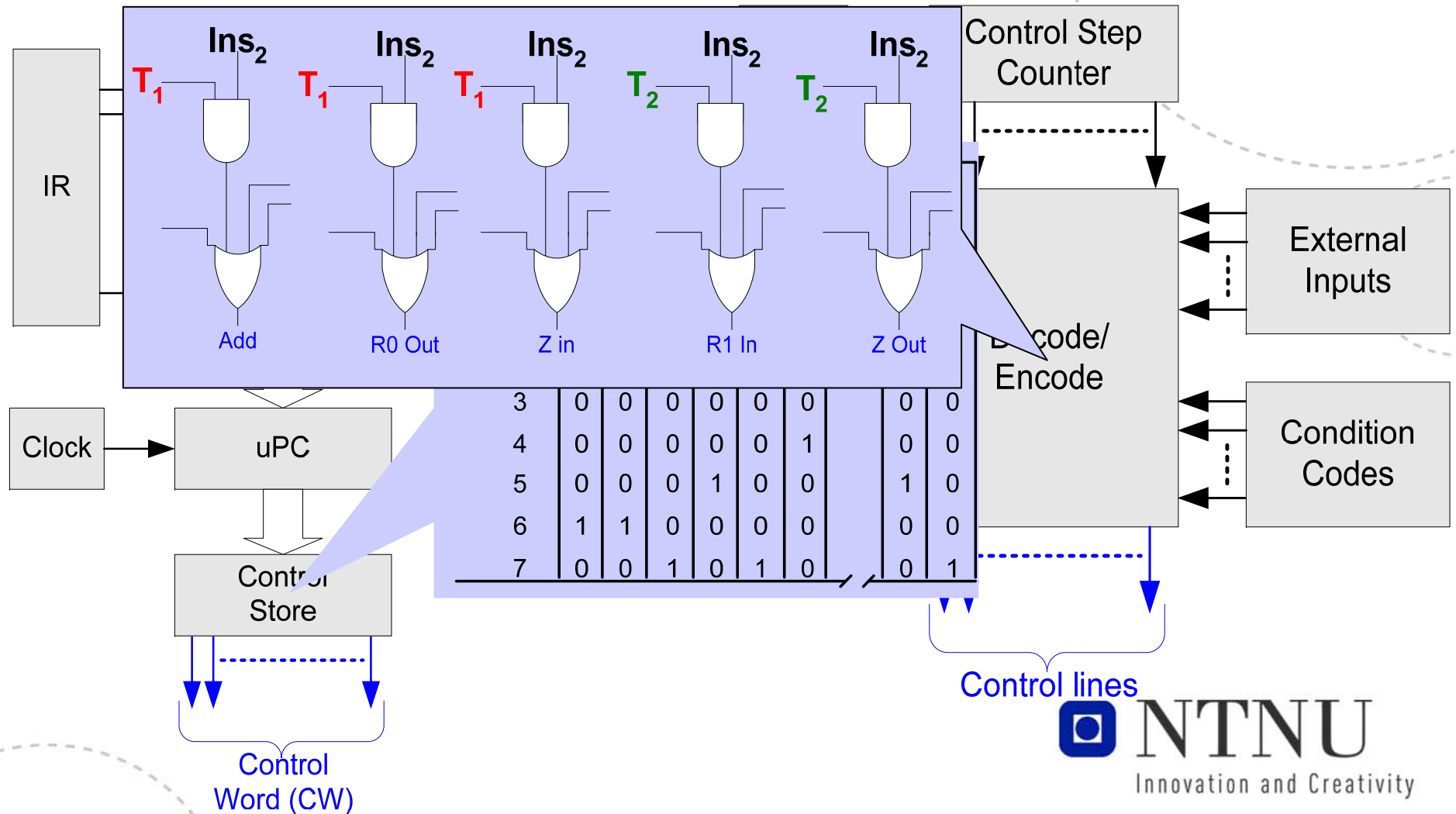
Instruksjonset og styreeinheit 1

- To hovud typar styreeinheit
- Microprogram
 - Instruksjonar er bygd opp av mikroinstruksjonar
 - Maskin i styreeinheiten som utfører instruksjonane stegvis
 - Fleksibel (kan endre på instruksjonssete)
 - Mange typar instruksjonar og adresseringsmåtar
- "Hardwired"
 - Kunn maskinvare
 - Ei maskinvare statemaskin som styreeinheit (eller helst berre logic)
 - Kan ikkje endrast (oppdaterast)
 - Rask

Instruksjonset og styreeinheit 2

Microprogrammed

Hardwired

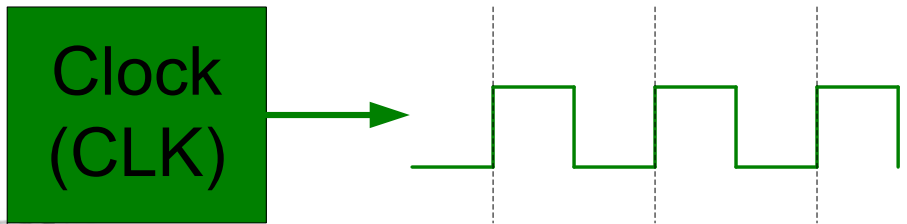
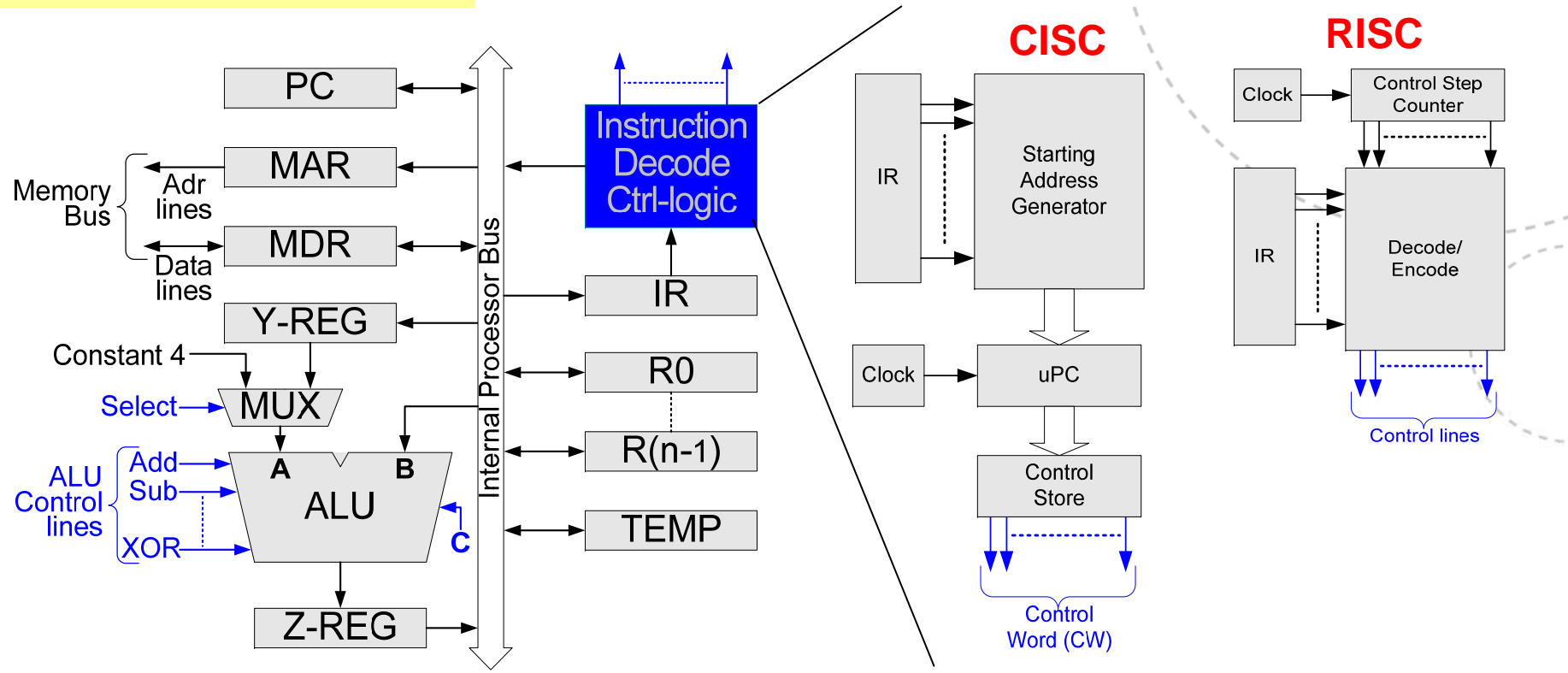

Instruksjonsett type CISC/RISC

- CISC (Complex Instruction Set Computer)
 - Avanserte instruksjonar (kan utføre mykje)
 - Bruke fleire einingar **ADD MinneAdrX, MinneAdrY, MinneAdrSvar**
 - Nærare høgnivå språk
 - Fleksibelt instruksjonsett (Viss mikroprogram kan oppdaterast/endrast)
 - Variabel lengde på instruksjonar
 - Variabel tid på å utføre instruksjonar
 - Mikroprogram (ikkje alltid)
 - Mange typar instruksjonar og adresseringsmåtar
- RISC (Reduced Instruction Set Computer)
 - Enkle instruksjonar
 - Register til register instruksjonar
 - Bruke mange enkle instruksjonar på å utføre oppgåver **ADD R0, R1**
 - Fast instruksjonsett (Hardwired)
 - Fast lengde på instruksjonar
 - Fast tid på å utføre instruksjonar
 - Ei maskinvare statemaskin som styreeinheit (eller helst berre logic)
 - Kunn ein type adresering LOAD/STORE
 - Rask

CISC: ADD MinneAdrX, MinneAdrY, MinneAdrSvar

RISC: ADD R0, R1

CISC/RISC Prosessorar

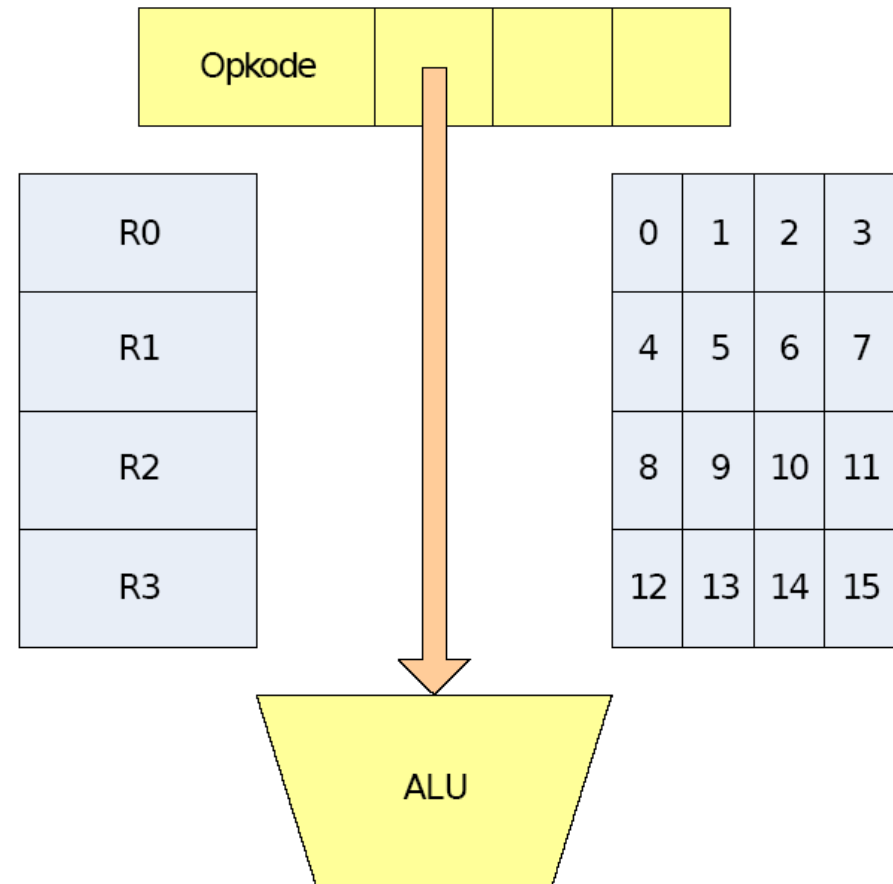
	CISC			RISC	
Prosessor	IBM 370/168	VAX 11/780	Intel 80486	SPARC	MIPS R4000
Årstall	1973	1978	1989	1987	1991
# instruksjoner	208	303	235	69	94
Instr. størrelse (B)	2-6	2-57	1-11	4	4
# adr.modi	4	22	11	1	1
# gen. registre	16	16	8	40-520	32
Mikroprogram (KB)	420	480	246	-	-

6 Adresseringsmodi

- Hvordan skal vi oppgi en operand?
- Adresseringsmodus
 - Regel for tolking av adressefelt
 - Mål: Effektiv adresse → Peger på operand
 - Spesifiseres av opkode eller eget modus-felt i instruksjonen
 - Forskjellige operander i samme instruksjon kan ha forskjellig adresseringsmodus

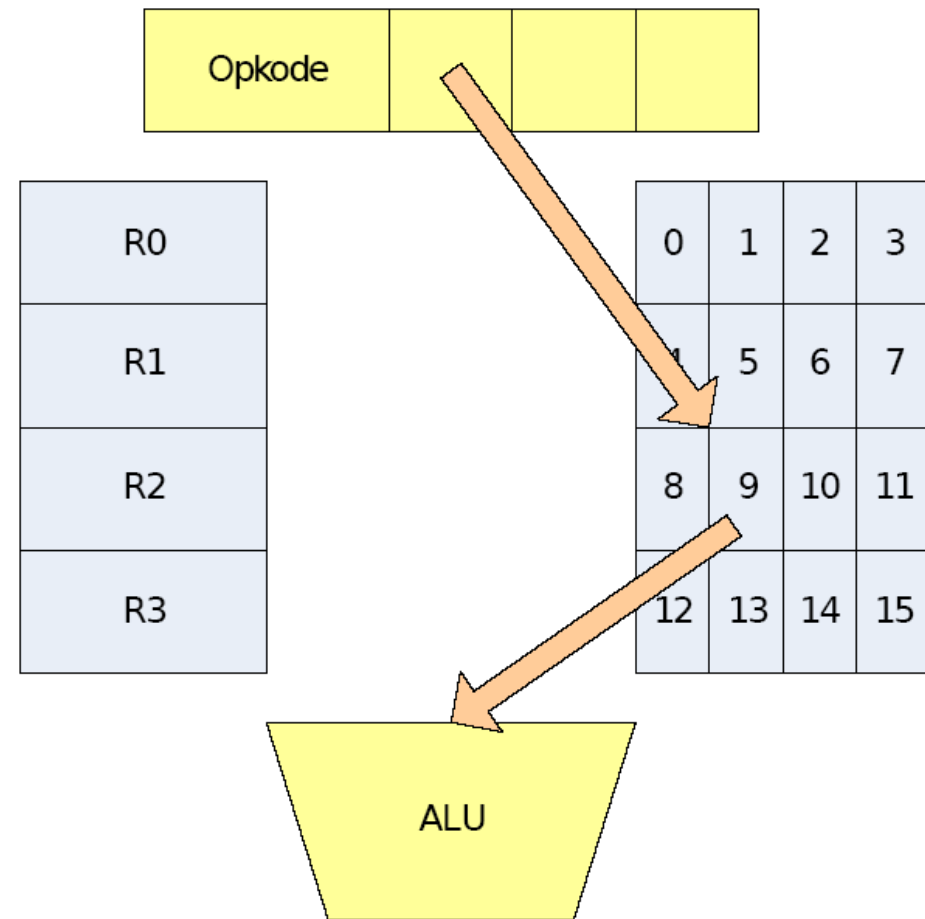
”Immediate” adressering

- Operanden ligger direkte i instruksjonen
- Er dermed tilgjengelig uten videre
- Størrelse på operand begrenset av feltlengde
- Kan bare brukes til konstanter – verdi bestemmes ved kompilering

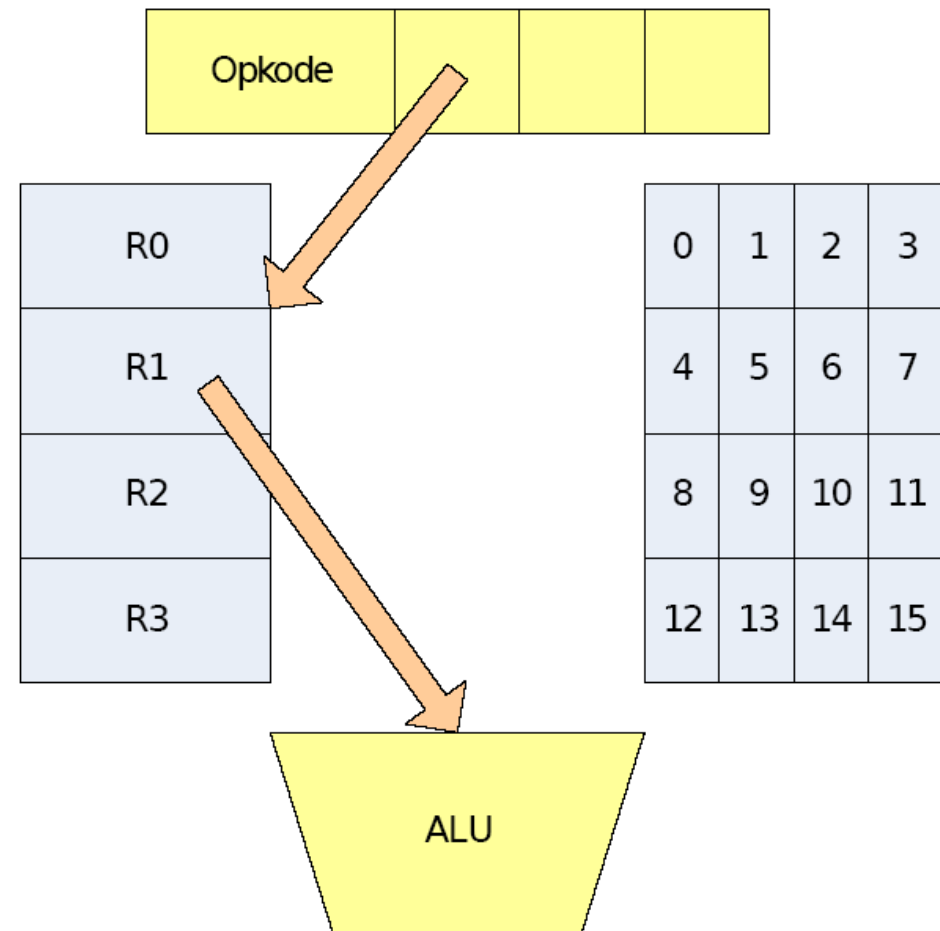
Direkte adressering

- Instruksjonsfelt inneholder hovedlageradresse
- Feltlengde begrenser adresseområde
- Adresse bestemt ved kompilering – lite fleksibelt
- Kan f.eks. bli brukt for globale variable

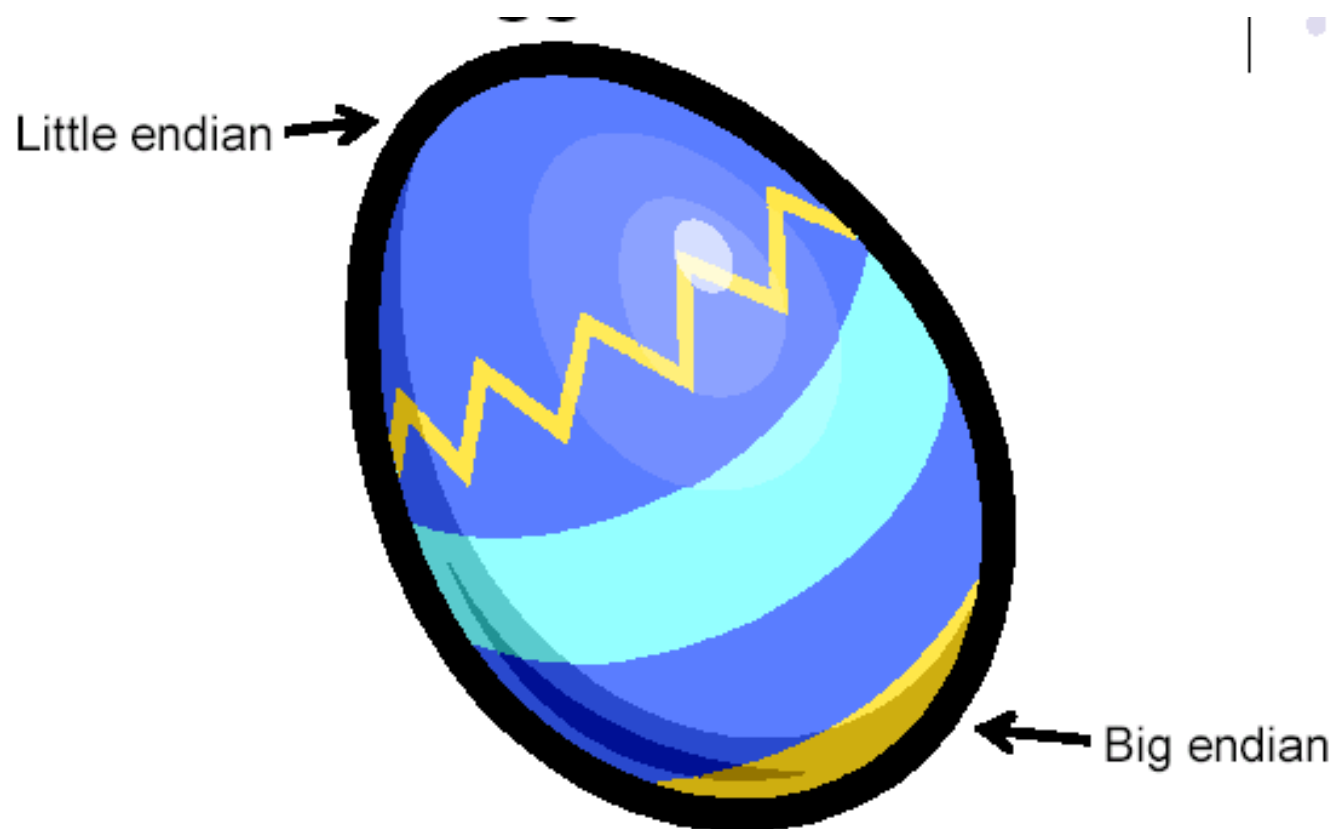
Registeradressering

- Instruksjonsfelt inneholder registernummer
- Veldig mye brukt
- RISC-ark. bruker nesten bare registeradressering
- Feltlengde begrenser antall registre

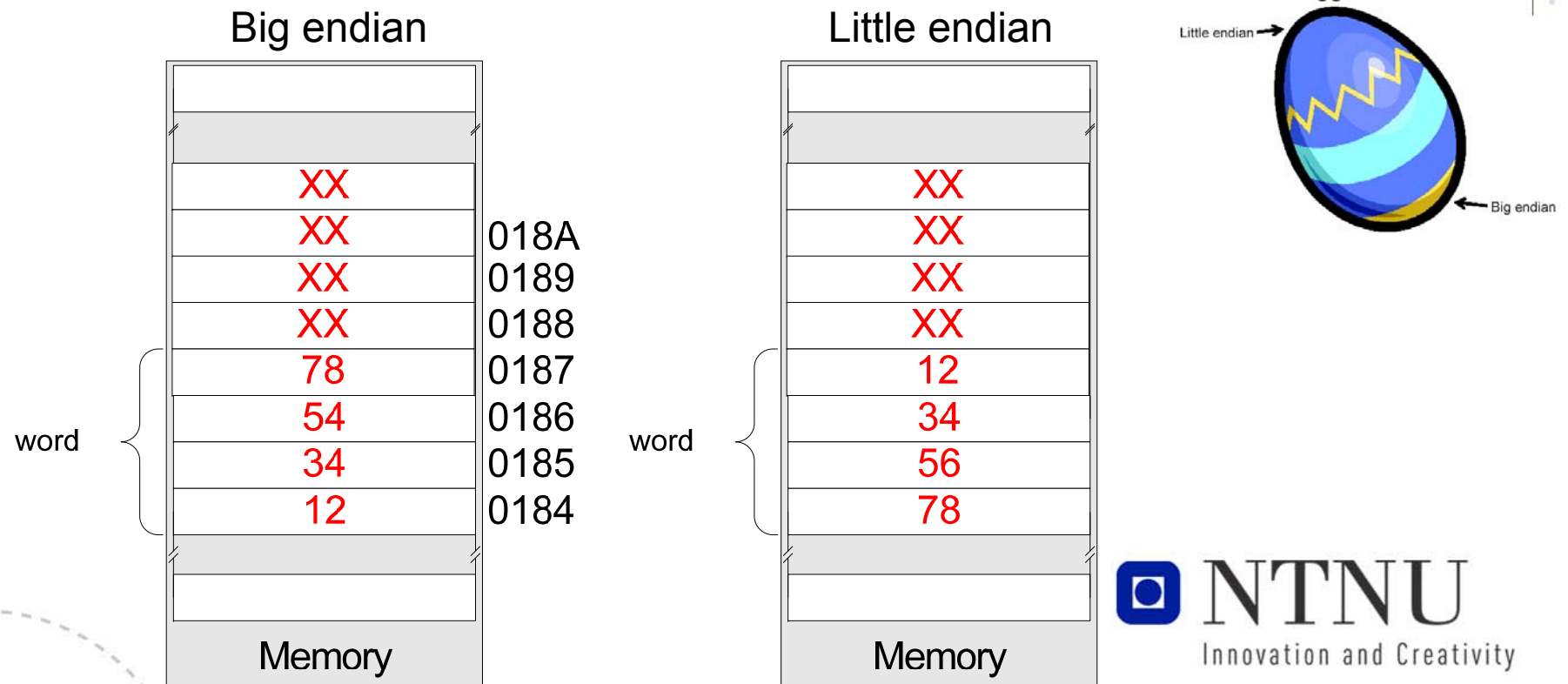
Dataorganisering i minne

- Kvar skal kuttar ein egget

Dataorganisering: Byte-rekkefølge

- Ord på meir enn en byte kan lagrast på to måtar...
- Eksempel: **0x12 34 56 78** (32 bits/4 bytes hex)
- Viktig: Adressa til *ordet* er uendra!

Dataorganisering: Byte-rekkefølge

